

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 60 (13.291)

Trst, nedelja, 12. marca 1989

Ustanovni dokument so podpisali predstavniki 24 držav Ustanovili agencijo za boj proti onesnaževanju zraku

Izvirni tekst ustanovnega dokumenta, ki so ga predstavili Nizozemska, Francija in Norveška, so med sestankom precej spremenili

HAAG — Mednarodna agencija, ki se bo borila proti hudemu onesnaževanju zraku je, vsaj kar se tiče formalne plati, ustanovljena. Predstavniki štiriindvajsetih držav, ki so se udeležili »zelenega« vrha v Haagu, so namreč včeraj v krasni palači miru, kjer ima svoj sedež Mednarodno sodišče pravice, podpisali dokument, v katerem se obvezujejo, da bodo oblikovali enotno mednarodno naravovarstveno strategijo proti tako imenovanemu efektu tople grede in luknji v ozonskem sloju.

Tekst dokumenta so v Haagu predlagale Francija, Norveška in Nizozemska. Udeleženci haškega sestanka so sicer med petkovimi diplomatskimi pogajanjmi kar precej spremenili bistvo izvirnega teksta. Iz dokumenta je namreč izginil princip sankcij proti državi podpisnici, ki ne bo izvajala protionesnaževalnih sklepov nove mednarodne agencije. Obvezne sankcije so zamenjali s splošnejšo formulacijo »pobud, ki bi prispevale k izvajanju in spoštovanju določil

nove agencije, katero bo nadzorovalo Mednarodno sodišče pravice«.

Spremenili so tudi zamisel o ustvarjanju mehanizma, ki bi predvideval nekakšno povračilo za države, pri katerih bi zaradi sklepov mednarodne agencije za boj proti onesnaževanju zraka nastala finančna škoda. Nov tekst se glede povračila škode glasi takole: države, pri katerih se bo sklep za zaščito zraku poznal na nenavaden ali poseben način, upoštevajoč tudi njihov gospodarski razvoj in odgovornost pri onesnaževanju zraku, bodo dobile pravično pomoč in to kot odškodnino.

V sprejetem dokumentu je posredno tudi odgovor na polemike iz prejšnjih tednov glede resnične učinkovitosti nove mednarodne agencije in o tem, kam naj bi spadala ali v okvir ali pa izven Organizacije združenih narodov. V dokumentu so zato zapisali, da bodo pobude nastajale v okviru svetovne organizacije, v sodelovanju in koordinaciji z obstoječimi institucijami, ki so jih ustanovili pod pokroviteljstvom OZN.

Italijo je na pomembnem haškem sestanku zastopal minister za okolje Giorgio Ruffolo, Francijo predsednik Mitterrand, Zahodno Nemčijo kancler Kohl, Kanado in Španijo ministrska predsednika Mulroney in Gonzales, Egipt pa predsednik Hosni Mubarak. Ob zaključku sestanka je Ruffolo izrazil veliko zadovoljstvo nad doseženim sporazumom, čeprav ni pozabil na veliko dela, ki je še pred njimi. Dejal je, da je to le prvi, majhen korak, le prva etapa procesa, ki se ne bi moral zaključiti v Haagu. »Važno pa je,« je dejal minister za okolje, »da k pobudi pristopijo še druge države.«

Cheney, konservativec z brezhibno kariero

WASHINGTON — Novoimenovani obrambni minister Dick Cheney in upokojeni John Tower sta kot dan in noč. Če sodimo po podatkih, ki jih posredujejo tiskovne agencije, je politična kariera republikanca iz Wyominga res brezhibna. Politika je njegovo življenje, vodil je skupino najožjih sodelavcev predsednika Forda, bil je namestnik šefa republikanske skupine v kongresu, njegovo zasebno življenje je

neoporečno, vojaška industrija mu ni nikoli ponudila sklepanja tajnih kupčij, bil je član stalne parlamentarne komisije za tajne službe.

Njegov življenjepis je tako kristalno čist, da je toliko bolj odjeknil podatek o njegovem šibkem zdravju. Komaj 48-letni Cheney je že prebolel tri infarkte, od lanskega leta pa mu pomaga bypass na koronarkah. Mimo tega, da je srčni bolnik, pa je Dick Cheney presenetljivo dobro zapisan v senatu.

Predsednik Bush je imel torej tokrat srečno roko pri izbiri politika, to je človeka, ki bi lahko s svojo trdno moralno zbrisal spomin na spodrsli Taj Towerjeve kandidature. Demokratiški senator Sam Nunn, ki je osebno vodil kampanjo proti lahkoživemu kolegu, je navdušen podprl Cheneyja, čeprav je previdno izjavil, da bo vsekakor merodajno glasovanje senata.

Cheney ima dve univerzitetni diplomji, saj je doštudiral na univerzah Yale in Wyoming. Na začetku šestdesetih let se je pričel aktivno ukvarjati s politiko in v kratkem postal asistent guvernerja v svojem rojstnem kraju. Leta 1969 je prvič stopil v washingtonsko politično srenjo, ko ga je povabil poslanec Rumsfeld. Ko so tega imenovali za obrambnega ministra, mu je nasledil prav Cheney.

V tistih letih je Cheney navezal tudi vrsto pomembnih prijateljstev. V različnih odnosih je s svetovalcem za državno varstvo Brentom Scowcroftom, tesno prijateljstvo pa ga veže tudi s sedanjim državnim tajnikom Jamesom Bakerjem.

Dick Cheney je vsekakor znan zaradi svojega neomajnega konservativnega prepričanja. Boril se je za pomoč kontrasom v Nikaragvi, do danes pa se ni nikoli ukvarjal z vprašanji, ki so bila tesno povezana z obrambo.

Na sliki (Telefoto AP): George Bush med predstavitvijo Dicka Cheneyja, novega kandidata za mesto obrambnega ministra.

Minister Prandini ne bo preklical ukrepov proti pristaniščnikom iz Genove in Livorna

Komisarska uprava v Livornu je posledica nepravilnega poslovanja pristaniške družbe

Pristaniščniki iz Livorna so sklicali zborovanje na ploščadi Italcantieri, kjer bi morali splaviti tovarno ladjo Val fiorita. (Telefoto AP)

LIVORNO — Pristaniščniki še ne nameravajo kloniti in so že napovedali 48-urno vsedržavno stavko, ki se bo začela danes. Stavka bo hkrati odgovor ministru Prandiniju in njegovim ukrepom in zahteva po koreknejših odnosih s sindikatom. Ukrepe ministra za trgovinsko mornarico pa so včeraj negativno ocenili tudi nekateri vidni predstavniki vladne večine. Minister sam pa se nekako brani in poudarja, da so bili ukrepi potrebni in da jih ne namerava preklicati. Vsekakor pa je potrdil, da bo v torek sprejel predstavnike vseh treh sindikalnih organizacij in skušal zaključiti vsaj prvi, tehnični del pogajanj. Prandini pa je, kot kaže, vzel v pretres predvsem izjave generalnega tajnika CGIL Bruna Trentina, ki je med drugim dejal, da pristaniške organizacije potrebujejo temeljito reformo in spremembo, saj so nekatere notranje institucije močno zastarele.

Pristaniščnike in sindikat ter občinsko upravo iz Genove je presenetilo zlasti ministrsko pooblastilo, da zasebne družbe delajo v konkurenci s pristaniško družbo in skrbijo za raztovar-

janje in natovarjanje blaga. Občinska uprava je na De Mito, Spadolinija in Jottijevo naslovlila protestno pismo, v katerem med drugim izraža zaskrbljenost zaradi posledic, ki jih bo ta ukrep povzročil. Ozračje je namreč že nevarno napeto in to ne samo v pristanišču temveč v vsem mestu. Po mnenju livornskega župana pa ministrski ukrepi samo ovirajo že itak težavna pogajanja za pot do sprave.

Tudi sumi o nepravilnem poslovanju pristaniške družbe v Livornu se sedaj opirajo na trdnjšo podlago. Admiral Antonio Alati je namreč povedal, da je že inšpekcija, ki se je zaključila januarja, pokazala, da se nekateri izračuni ne ujemajo, nadzorni kolegij pristaniške družbe pa ni znal pojasniti, od kod te nepravilnosti. Januarska inšpekcija je zabeležila predvsem zamude v izplačevanju obveznih zneskov v osrednji sklad, iz katerega črpajo denar za dopolnilno blagajno in pokojnine. Alati je govoril tudi o privilegiranih tarifah za nekatere ladjarje, vendar naj bi do teh razlik prihajalo v preteklosti.

Milanske ženske podprle zakon 194

MILAN — Kakih 5 tisoč žensk vseh starosti in poklicev je včeraj manifestiralo po milanskih ulicah v znak solidarnosti z zdravniki, ki dosledno izvajajo zakon 194 o prekinitvi nosečnosti. Sprevod so priredile vse politične stranke, ki so se pred desetimi leti opredelile za zakon o splavu (KPI, PSI, PRI, PLI, PSDI in DP), pridružili pa so se jim tudi ženski odbori CGIL in UIL ter članice upravnih svetov milanskih družinskih posvetovalnic.

Te politične stranke in skupine so pred kratkim imenovale nov odbor, ki se zavzema za dosledno izvajanje zakona o splavu. Ob včerajšnji priložnosti pa so ženske še enkrat ponovile nekatere zahteve, ki jih je porodila nedavna afeta o nezakonitih prekinitvah nosečnosti v bolnišnici Mangiagalli. Zahtevale so predvsem primerno spolno vzgojo v šolah, ustrezno delovanje družinskih posvetovalnic, zlasti kar se tiče informacije o kontracepcijskih sredstvih ter sorazmerno porazdelitev oporečniškega in neoporečniškega zdravstvenega osebja in zdravnikov v bolnišnicah.

Medtem pa se nadaljuje afeta o osebnih podatkih, ki naj bi nezakonito prišli iz arhivov bolnišnice Mangiagalli. Izkazalo se je tudi, da je predsednik upravnega odbora bolnišnice lagal, ko je izjavil, da ni nikoli imenoval žensk, ki so opravile terapevtski splav. Eno od teh so namreč prejšnjo sredo zaslili sodniki.

Schneiderjeva nezadržna

Švicarska smučarka Vreni Schneider je na najboljši način končala letošnje nastope v svetovnem pokalu, saj je osvojila tudi zadnji slalom sezone. (Foto AP)

Danes v italijanski nogometni A ligi
Veliko pričakovanje za derbija
Roma - Inter in Milan - Juventus

□ □ □

V košarkarskem prvenstvu B-2 lige
Danes v San Donaju jadranovci
pred dokaj težko nalogo

□ □ □

Sinoči v odbojkarški C-1 ligi
Olympia in Bor Elpro
uspešna po tie-breaku

NA ŠPORTNIH STRANEH

Zavračanje dela je trenutno lahko kaznivo dejanje

Rudarji v kosovskih rudnikih kljub grožnjam zavračajo delo

LJUBLJANA — Predsedstvo SFR Jugoslavije je na Kosovu med »posebnimi ukrepi« uvelo doslej v državi še neuporabljano »delovno obveznost« (mobilizacija delovne sile), ki je zajela 27000 ljudi. Odslej so pod neposredno pristojnostjo zveznega sekretariata za ljudsko obrambo (zveznega obrambnega ministrstva, na čelu katerega je general Kadjević). Zavračanje dela je zanje posledaj kaznivo dejanje, ki jih lahko spravi tudi v zapor.

Kljub temu pa rudarji v kosovskih rudnikih še vedno ne delajo. Trepčin rudarjev na Starem trgu še vedno ne pustijo v jamo, v kateri so stavkali ves teden. Po napovedih naj bi začeli s prisilnim delom jutri. Komisije, ki so pregledale 1.400 starotrških rudarjev, so zaenkrat dovolile vrnitev pod zemljo 910 rudarjem.

V rudniku Goleš rudarji kljub mobilizaciji že tretji dan stavkajo. Politični aktivisti jih opozarjajo na zakonske kazni, ki jim grozijo. Med svojimi prepričevanji jih obiskujejo tudi na domovih. Danes se bo sestala občinska skupščina Titove Mitrovice, na območju katere je stavkovni val najmočnejši, in uvedla »začasne ukrepe družbene zaščite sa-

moupravnih pravic in družbene lastnine«. Preprosto povedano: kdor bo stavkal, bo šel v arest.

Rudarji so že napovedali, da se iz jame ne bodo vrnili, če bodo prisiljeni oditi pod zemljo. Tako se lahko ta teden ponovno začne stavka več sto metrov pod zemljo.

Predvčerajšnjim so vojaške enote začele posebne borbeno vaje na področju Goleša in občine Lipljan, kjer so stavkajoči rudarji. Sodelujejo tudi letalske in helikopterske enote.

Včeraj se je sestalo vodstvo pokrajinskih sindikatov in ostro obsodilo vse stavkajoče rudarje in delavce. Na sestanku, na katerem sta sodelovala tudi predsednik srbskih sindikatov in predstavnica zveznega vodstva, so ugotovili, da je bila februarška splošna stavka »kontrarevolucionarna«.

Jugoslovanska uradna tiskovna agencija Tanjug pa je sporočila, da je predsednik predsedstva SFR Jugoslavije Raif Dizdarević odložil predvidene obiske v Braziliji, Urugvaj in Senegal zaradi svojih obveznosti v sedanjih razmerah v državi. »Najvišji predstavniki omenjenih držav so odložitev obiska sprejeli z razumevanjem,« je sporočil Tanjug.

DEJAN VERČIČ

Tudi Pakistan proti Rushdieju

TEHERAN — Pakistanski zunanji minister Jokub Kan, ki se mudi na uradnem obisku v iranskem glavnem mestu, je prošil organizacijo za islamsko konferenco, da čimprej izrazi »ostro obsodbo romana Satanski stih«. Pakistanski minister se je še priporočil, naj primerno strogo ukrepajo tudi z avtorjem bogoskranskega teksta.

Jakub Kan je v Teheranu razpravljal s kolegom Velajatiem o perečem vprašanju afganskih upornikov, saj Pakistan in Iran podpirata mudžahedine, ki so med seboj sprti.

Tudi v mladinski organizaciji se kažejo prva razhajanja

LJUBLJANA — V Beogradu je bila seja predsedstva Zveze socialistične mladine Jugoslavije, na kateri je predsednik te organizacije Branko Greganovič poudaril, da potekajo spopadi v Jugoslaviji na napačnih bojiščih, saj je bistveni problem, ki bi ga morali rešiti, uvedba političnega pluralizma.

Že prvi razpravljalec je napadel partijski monopol v političnem sistemu in se vprašal, kakšen je sploh politični sistem v Jugoslaviji, ko pa lahko srbski partijski šef Slobodan Milošević množiči obljublja aretacije in obljubo že naslednji dan izpolni.

Predsednik slovenske mladinske organizacije je ponovno razlagal pomen priponke z Davidovo zvezdo in napi-

slov: »Kosovo - Moja dežela«. Opozoril je, da gre za nasprotovanje politiki, ki živi od iskanja sovražnikov. Za ene so ti Albanci, za druge Slovenci, za tretje pa Srbi. Zborovanje v Cankarjevem domu pa je bilo po besedah slovenskih mladincev odgovor na provokacije in grožnje z mitingi in zbori proti reševanju političnih problemov z uva-
janjem izrednih razmer.

Predstavniki srbske mladinske organizacije so branili politiko »svojega« partijskega vodstva. Tako so se tudi v vodstvu jugoslovanske mladinske organizacije pokazale iste razpcke, ki so v jugoslovanskem političnem prostoru, a so se jim mladinci doslej upirali.

Novi toni, pa tudi novi problemi v razpravi o človekovih pravicah

Na zasedanju komisije za človekove pravice pri Organizaciji Združenih narodov, ki teče v Ženevi, so pristopili k izdelavi sklepnih dokumentov. Tako dosedanja razprava, kakor tudi prvi osnutek sklepne listine, kažeta na nekatere novosti. Bistveni pa sta dve: da kršenje človekovih pravic v glavnem ne popušta, da pa se je z druge strani le začela krepiti težnja, da bi kršitve začeli odpravljati.

Tudi na tem zasedanju je opazna politika detanta med velesilama. Novi odnosi med dvema velesilama bodo seveda lahko pozitivno vplivali tudi na izvirne namene, ki si jih zastavlja politika varovanja človekovih pravic. Zlasti v zadnjih dneh je značilno, da predstavniki velesil, tako kot dosedaj, brez pridržkov obelodanjajo primere kršenja teh pravic, v obtožbah pa so zaznavni manj ostri in celo konstruktivni toni.

plačan oglas

V Ameriki so jo razgrabili

Krema ki preganja čas

Na prodaj je tudi v 1500 italijanskih lekarnah

Krema, ki preprečuje staranje kože, je naprodaj tudi v italijanskih lekarnah. Posebno sestavino, za katero je značilna izredna učinkovitost v boju proti gubam, že dalj časa uporablja multinacionalna družba Korf v svojih posebnih kozmetičnih izdelkih, ki so naprodaj v lekarnah.

Gre za vrsto retinoida oziroma bolj natančno za retinol, ki je skupno s tokaferolom in s fosfatidi prisoten v eni od krem za obraz.

Z retinolom ostaja koža dalj časa mlada, pa tudi število in globina gub se zmanjšata. Učinkovitost izdelka se je še povečala s posebnim sistemom, ki 24 ur po uporabi postopoma ureja delovanje sestavin v kremi. Krema se imenuje Anti - Age Retard in je na razpolago za starostna obdobja od 25 do 35 let, od 35 do 45 in od 45 let naprej.

Predstavniki večine članic komisije trdijo, da je kršitev človekovih pravic značilna domala za ves svet in da to velja tako za »stare«, kot za novo nastale države. Podpirajo pa seveda novo ozračje, iz katerega veje potreba po reševanju tega problema, ne pa samo po opozarjanju in obtožbah. Bržčas človekove pravice kršijo kar v 120 državah, ukrepe proti temu pojavu pa so samo v zadnjih treh letih nemara storili že kar v petini njih.

Blokovskega odnosa je opazno manj. Predstavniki Sovjetske zveze na 45. zasedanju komisije je sicer spet posvaril pred problemom črnecev v Združenih državah (to je že domala kronična obtožba pri delegatih Sovjetske zveze), vendar je dodal, da so v nekaterih ameriških državah le pričeli uveljavljati »pravičnejše« ukrepe.

V Ženevi se spet širijo glasovi, da bo Sovjetska zveza pred koncem zasedanja menda vnovič predlagala veliko »zborovanje« o človekovih pravicah v Moskvi. V nekaterih političnih okoljih se kar uveljavlja mnenje, da so takšni »svetovni shodi« še kako potrebni, da bi nekatere probleme premaknili z mrtve točke. Med take shode je spadal tudi zadnji svetovni zbor za razorožitve, ki je bil pred koncem lanskega leta v Parizu.

Ameriški predstavnik Walters pa je v približno istem duhu načel problematiko človekovih pravic na Vzhodu. Rekel je sicer, da so še zmeraj teptane, da pa kažejo naravnost na »prelom« svetovni shodi« še kako potrebni, da bi nekatere probleme premaknili z mrtve točke. Med take shode je spadal tudi zadnji svetovni zbor za razorožitve, ki je bil pred koncem lanskega leta v Parizu.

Ameriški predstavnik Walters pa je v približno istem duhu načel problematiko človekovih pravic na Vzhodu. Rekel je sicer, da so še zmeraj teptane, da pa kažejo naravnost na »prelom« svetovni shodi« še kako potrebni, da bi nekatere probleme premaknili z mrtve točke. Med take shode je spadal tudi zadnji svetovni zbor za razorožitve, ki je bil pred koncem lanskega leta v Parizu.

V nadaljevanju je Craxi ugotovil, da se De Mitova vlada nahaja v »hudi negotovosti, kar bi lahko povzročilo veliko škodo«. Po njegovem mnenju socialisti nimajo za to stanje nobenih odgovornosti, kot sicer ni po njihovi krivdi padla prva vlada te zakonodajne dobe. »Ministrska posadka pa je paralizirana in to ne zaradi nas,« je dejal Craxi. Tajnik PSI je tudi ocenil, da se je politična nestabilnost iz zadnjih dveh let negativna odražala na italijansko stvarnost, v isti sapi pa je ponudil vso podporo socialistične stranke, da se z učinkovito akcijo odpravi hudo breme, ki ga predstavlja javni primanjkljaj. Bettino Craxi je med včerajšnjo sejo strankinega vodstva tudi dejal, da so bili socialisti do De

pokazali, da »ne nameravajo ubrati novih smeri«. Proti Romuniji je bil, v vsakem primeru, izredno oster. Opozoril je tudi (prav tako tudi številni drugi člani komisije), da se je Romunija celo umaknila iz pogovorov o človekovih pravicah, ki so jih imeli pri Konferenci za varnost in sodelovanje v Evropi.

Kakor ponavadi, tako so tudi tokrat predstavniki Zahoda grajali Albanijo, novi pa so glasovi, da bo bržčas kmalu na tapeti tudi položaj na Kosovu. Trdijo, da bo pobudo za razpravo o Kosovu menda prevzel kak skandinavski delegat. Razmišljanja o razpravi o položaju na Kosovu so se bržčas porodila tako zavoljo tega problema v Jugoslaviji, kot tudi, kot posledica vsebolj številnih demonstracij, ki jih jugoslovanski Albanci uprizarjajo po svetu.

Že pred to morebitno razpravo pogosto kroži pri delegatih mnenje, da je politika Jugoslavije do tega problema nemara z besedo eno, v praksi pa drugo. Sliši se prav tako, da to kajpak ni ugodno za deželo, ki je konec koncev izmed prvih na svetu podpisala domala vse listine, ki naglašajo varstvo človekovih pravic.

V dosedanjih razpravah na zasedanju komisije pa izstopata, kot temeljni, zlasti dve spoznanji: da pojem o »rasnih razlikah« žal še ni izkoreninjen in da je to pravzaprav svetovna rakovana problematika o človekovih pravicah, ter da so človekove pravice pogosto teptane v primeru, ko gre za priznanje manjšinske enakopravnosti. Pričakujejo, da bodo Združenim narodom pred koncem zasedanja naložili, naj pohitijo s pripravo celovite analize o problemu človekovih pravic, ki bržčas še ne obstaja.

MIRO KOCJAN

Craxi o vladi in o odnosu s KPI

RIM — De Mitova vlada in odnosi s KPI sta bila glavna argumenta včerajšnje seje vodstva socialistične stranke. Na sestanku je tajnik PSI Craxi odgovoril na izjavo ministrskega predsednika De Mite, da je njegova vlada podedovala visok javni primanjkljaj od prejšnjih vlad. Po mnenju socialističnega tajnika ni bil De Mita v tej svoji izjavi točen, saj ni dejal, da so se prejšnje vlade učinkoviteje borile proti širjenju državnega primanjkljaja.

V nadaljevanju je Craxi ugotovil, da se De Mitova vlada nahaja v »hudi negotovosti, kar bi lahko povzročilo veliko škodo«. Po njegovem mnenju socialisti nimajo za to stanje nobenih odgovornosti, kot sicer ni po njihovi krivdi padla prva vlada te zakonodajne dobe. »Ministrska posadka pa je paralizirana in to ne zaradi nas,« je dejal Craxi. Tajnik PSI je tudi ocenil, da se je politična nestabilnost iz zadnjih dveh let negativna odražala na italijansko stvarnost, v isti sapi pa je ponudil vso podporo socialistične stranke, da se z učinkovito akcijo odpravi hudo breme, ki ga predstavlja javni primanjkljaj. Bettino Craxi je med včerajšnjo sejo strankinega vodstva tudi dejal, da so bili socialisti do De

Mitove vlade vselej lojalni, njihov doprinos je bil resen in konstruktiven, s sogovorniki pa razpravljajo na osnovi sprejetega programa.

Kar se tiče odnosov s komunistično partijo je socialistični tajnik obnovil dejstva, ki so privedla do odgovodi bruseljskega sestanka. Povedal je, da so se socialisti umaknili, da bi ščitili svoje dostojanstvo. Craxi je ocenil, da je bila reakcija komunistov na njihov sklep nepreračunana in prenačljena in da polemike, ki so temu sledile lahko »samo z veliko previdnostjo in zmernostjo ocenjujemo kot neprimerne«. Tajnik socialistične stranke je nato spomnil komuniste, da ne morejo imeti do evropskih socialistov privilegiranega odnosa, v tem okviru pa je podčrtal »izključno italijansko posebnost komunistične partije«. Kljub polemikam pa je Craxi dejal, da njegova stranka ne nasprotuje razvoju odnosov med italijanskimi komunisti in socialistično internacionalo, vendar le, je podčrtal tajnik PSI, če se bo ta proces odvijal na jasnih osnovah, saj bi v nasprotnem primeru lahko doprinesel le škodo.

Jugoslavija na razpotju

LJUBLJANA — Jugoslovanski spopad se zaostre na različnih frontah. Na Kosovu se stvari umirjajo samo na videz, prevladala je sila, Albanci pa vedno bolj trmasto molčijo. Predvsem pa je prišlo do konfrontacije med SR Slovenijo in SR Hrvaško na eni strani in novim srbskim vodstvom z vsemi njegovimi zavezniki in podložniki vred na drugi. Odkrito se že govori in piše, da se je pričela »protibirokratska revolucija«, katero je treba izvesti do kraja in združiti vso državo v močno Jugoslavijo, kjer bo imela partija ponovno vodilno besedo, izginile bodo razne drugotne sile, vključno s socialistično zvezo in se bo končalo s federalizmom.

Spopad se je zaostril na zadnjem zasedanju predsedstva ZKJ, ki je bilo pretekli ponedeljek in torek v Beogradu. Seja se ni končala, ker je prišlo do izredno ostrih in nasprotujočih si stališč in ker sta se slovensko in hrvaško vodstvo želeli prej posvetovati doma. Tako bo v Ljubljani v ponedeljek zasedalo predsedstvo slovenskega centralnega komiteja, v torek pa se bo v Beogradu ponovno sestalo zvezno predsedstvo.

Kot že običajno, je celotni napad prišel in zaostril novi »jurišni« predsednik vojvodinske partije, ki služi Miloševiću in srbskemu vodstvu za nekako predstražo, za jurišni oddelek.

Hrvaška in Slovenija sta krivi za mnoge grehe, podpirata kontrarevolucijo na Kosovu, objektivno rušita državno celovitost, predvsem pa podpirata kontrarevolucijo, ko dopuščata ustanavljanje strank in prepuščata oblast socialistični zvezi. O vsem tem poroča včerajšnja Politika s seje mesnega komiteja beogradske partije. Med vrticami so tudi odkriti in brutalno našteje vse te obtožbe, sedaj že govorijo tudi o »izdaji domovine«, o tem da so »napadi na JLA oblike specialne vojne proti Jugoslaviji« in seveda, »da birokratske sile ne morejo nikamor zbežati, povsod jih bodo klicali na odgovornost«.

Predsednik hrvaške partije je bil neposredno izzvan in je zahteval napisan govor, ker drugače zelo težko razpravlja. Vsa zadeva pa je bila podrobno pripravljena že v naprej in pismeni govor je takoj dobil. Vendar, prave razprave o teh strahotnih obtožbah ni bilo in se bo torej nadaljevala v torek.

To so zelo hude stvari in resnični scenarij, ki pomeni nadaljevanje kosovske poti tudi drugod. Zaostri hočejo mednacionalne odnose, ustvariti občutek ogroženosti in z njo tudi nujnost posebnih ukrepov, obtožbe kontrarevolucije in dokončne rešitve kadrovskih problemov po tipično stalinističnem vzorcu. Ni daleč primer Vlasija, ki je bil pred mesecem dni še ugleden in spoštovan član CK ZKJ, sedaj pa je v zaporu, obdolžen na temelju izredno splošne obtožbe kontrarevolucije. Primer je izredno zgovoren in prozoren. Obdolžila ga je ploskajoča beogradska množica, obsodil pa predsednik CK ene izmed jugoslovanskih partij. Kdo bo naslednji?

Drugo sporno vprašanje se nanaša na predsedovanje Stipeta Šuvarja. Že na zadnji seji CK so obravnavali zahtevo vojvodinske partije, da je treba Šuvarja takoj odstraniti s tega mesta. Takrat so od vojvodinskega vodstva zahtevali pismeno obrazložitev in utemeljitev. To so naredili, napisali so dolgo obtožbo, dokazov pa je bolj malo, oziroma jih sploh ni. Ustvaril se je precej trden in številčno prevladujoč nasprotni blok, ki gre od Hrvaške, preko Slovenije, Bosne-Hercegovine vse do Makedonije. JLA je menda bila zelo odločna na »tej« strani in je menda njen predstavnik ogorčeno dejal, da to »ni Titovsk način«.

Tudi to vprašanje je bilo torej odloženo in bo v torek ponovno na dnevnem redu. Tudi v tem primeru ne gre samo za glavo Stipeta Šuvarja, ni tako bistveno njegovo mesto v vrhu jugoslovanske partijske organi-

zacije. Bistven je način in argumentacija, ki sta do kraja nedemokratična, argumentov pa, razen zmerjanja in abstraktnih obtožb, ni.

Najresnejši in najostrejši spor pa je okrog zahteve, da se skliče izredni kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Zahtevo je že formalno sprejel in formuliral izredni kongres vojvodinske partije (vedno se ponavlja Vojvodina), nato so o njej govorili na zadnji seji CK. Sedaj je ponovno v ospredju.

Beogradska »Politika« posveča izrednemu kongresu izredno pozornost.

V sobotni številki »Politike« lahko preberemo, da bodo na izrednem kongresu »lahko obračunali s tistimi, ki so proti enotni Jugoslaviji«. »Delegati ne smejo biti obremenjeni z ožimi republiški in pokrajinski pogledi«. Odpor proti srbski politiki se povezuje z jugoslovanskimi stališči, češ »kar je proti Srbiji, je proti Jugoslaviji«.

Zaradi tega je treba sklicati izredni kongres takoj, po hitrem postopku in torej že neke junija-julija in seveda v Beogradu. Pritisk ulice, množični miting, ni in ni mogel motiti zasedanja jugoslovanskega parlamenta, so rekli beograbski komunisti, ker je osnovni problem v odporu birokratskih sil proti novi politiki. V primeru kongresa pa je po njihovem mnenju tako ali drugače edini resnični cilj zlomiti birokratske sile, protirevolucijo in vzpostaviti oblast partije.

Izredni kongres se sklicuje na hitro, brez prave razprave med partijskim članstvom in partijskimi organizacijami. Tudi delegate se po tem hitrem postopku lahko izbira s sklepi vodstev. Izkazalo se je namreč, da pri demokratičnih volitvah, ki je več kandidatov in glasovanje tajno, zelo slabo uspejo Miloševićevi »jurišniki« oziroma po večini ne pridejo »skozi« niti v njemu najbolj zvestih okoljih.

Bistveno je razmerje sil. SR Srbija po novem, ko vključuje tudi Vojvodino in Kosovo že sama doseže skoraj polovico vseh članov ZKJ. Zelo verjetno lahko računa še na Črno goro, Makedonija pa predstavlja svojevrsten primer. V teh podatkih ni navedena partijska organizacija JLA, ki sodeluje kot polnopraven član in prav tako voli svoje delegate. V JLA je približno 70 tisoč članov Zveze komunistov.

Scenarij »protibirokratske revolucije« torej predvideva nadaljnji naskok na šibke točke v Bosni in Hercegovini, pritisk na bosansko vodstvo in napad na SR Hrvaško, predvsem pa odkrit napad na SR Slovenijo.

Pri vseh teh spornih problemih in pri celotni žolčni polemiki gre namreč za bistveno vprašanje, kakšna bo Jugoslavija:

Bo to centralizirana država, z oblastjo ene, po boljševiskem vzorcu navdihovane partije, ki odloča o vsem. Zelo preprosto povedano bo to Romunija št. 2 z vsemi atributi: trdnim planskim gospodarstvom, ko so ljudje nagi in bosi, dobesedno stradajo, zvečer ob 10. uri ugasnejo luči, kjer pa vlada red in mir. Narodnostnih manjšin uradno ni, ker pa je treba to geslo uskladiti s stvarnostjo, se eventualne madžarske, srbske in vasi drugih narodnosti preorje z buldožerji, prebivalce pa preseli. V državi vlada za neokrnjeno močjo Ceausescu in njegova soproga, ki ima v rokah predvsem znanost, kulturo in tisk. Vse to s pomočjo partije, policije in če je treba še hujših sredstev. Romunija je plačala vse dolge, zato pa hermetično zaprla meje.

Seveda pa je na dlani tudi druga pot. Pot bogatega socializma, resničnega pluralizma idej, programov, odločitev, tiska, stvarne demokracije, pa naj bo večstrankarska, ali ne. To je zapletena in težavna pot razpravljanja, dogovarjanja, polemike in težavnih odločitev. Toda tudi pot tržnega gospodarstva sistema, federativnih odnosov, ko vsak narod odgovarja za svojo usodo, ko so narodnostne manjšine dosledno zaščitene. Partija seveda ni na oblasti, pogosto je porinjena ob stran, lahko prevlada samo z močjo idej, prepričevanja, z močjo resničnega zaupanja. V tem sistemu je malo prostora za policijo, vojsko ali katerekoli druge represivne ukrepe. To ni idiličen svet, je trd svet modernega boja za napredek. To pa pomeni tudi stopiti na povsem novo in neodkrito pot.

Slovenska partija se v teh, predvsem zanj to kritičnih dneh, z vsem entuziazmom loteva razprave o tej demokratični poti, izdelala je programski okvir prenosne zveze slovenskih komunistov. Bo to lahko izpeljala? Bo jugoslovanska družba našla v sebi dovolj moči, da premagga popolno brezumje, ki je zavladalo v številnih delih Jugoslavije, da se konča nacionalistično-boljševiški pohod, pohod, ki ima oblike najbolj traagične kitajske kulturne revolucije? Odgovor bo dala prihodnost.

BOGO SAMS

Informativni dnevi na slovenskih šolah

KOPER — Kam po končani osnovni in srednji šoli? K odločitvi naj bi pripomogla tudi uveljavljena informativna dneva za učence zaključnih razredov obeh stopenj. Petkov je bil namenjen kandidatom za redno šolanje, včerajšnji pa zlasti tistim, ki se bodo izobraževali ob delu oziroma iz dela. Obe priložnosti omogočata, da znanja željni učenci zvedo vse podrobnosti o vpisu, o zahtevnosti programov, kasnejši zaposlitvi, o možnostih bivanja v dijaških in študentskih domovih, izbrana šola, zlasti specializirane učilnice, pa so ob informativnem dnevu zainteresiranim na ogled.

V šestih južnoprimorskih občinah končuje osmi razred osnovne šole 1824 učencev, več kot polovico vseh je fantov. Vsi, razen enega, so izrazili željo po nadaljevanju šolanja v srednjih, to je štiri- in petletnih programih, kar potrjuje, da so poklicne aspiracije mladih vse višje. To velja zlasti pri učencih z obalnega območja, delno tudi v Sežani. Zaskrbnjujoč pa je podatek, da se kar 37 odstotkov učencev in Ilirski Bistrici še ni odločilo, kam po osnovni šoli. Dejstvo je morebiti razumljivo, saj v občini nimajo nobene srednje šole in morajo učenci izbirati v sosednjih krajih. Učenci s slabšim učnim uspehom bodo v jeseni lahko nadaljevali šolanje v skrajšanih programih lesarstva in kovinarstva, prav tako pa lahko izberejo tudi program usposabljanja v gostinstvu, ki je steklo že v tekočem šolskem letu in na novo v kovinarstvu.

Kakšne so poklicne želje letošnjih osmošolcev v treh obalnih občinah, v Sežani, Postojni in Ilirski Bistrici? Največ, vendar pa manj kot v preteklih letih, to je 16 odstotkov, jih želi v kovinarstvo; za odstotek manj jih je izbralo programe v poslovno finančni in trgovinski dejavnosti, sledi gostinska usmeritev, naravoslovno matematična, zatem programi elektronike, družboslovja in zdravstveno, pedagoška in administrativna dejavnost. Nekoliko večje je letos zanimanje za pomorske programe navtike in ladijskega strojništva. Pri uniformiranih poklicih je znova večje zanimanje za vpis v šolo za miličnike kadete, še nadalje pa upadajo želje za vojaške poklice.

Sicer pa so med 1023 učenci v Kopru, Izoli in Piranu dekleta izbrala 30 različnih srednješolskih smeri, fantje pa 40. Glede na povečan priliv otrok v strokovni službi Skupnosti za zaposlovanje Koper ocenjujejo, da so predlogi za povečan obseg vpisa v nekaterih programih, energetiki, zdravstvu in družboslovno jezikovni, utemeljeni. Spomnimo tudi na letošnjo novost - nov splošni program naravoslovno matematične dejavnosti, ki, obogaten z družboslovnimi predmeti, omogoča izredno široke možnosti nadaljnjega višje in visokošolskega študija. Program je podoben gimnaziju, ki jo je uvedba usmerjenega izobraževanja pred osmimi leti ukinila. Za novost vlada v republiki in tudi v južnoprimorski regiji veliko zanimanje.

Informativne dneve so pripravile tudi vse visokošolske organizacije v Sloveniji. Kandidati se lahko podrobneje seznani z vpisnimi pogoji, možnostmi in pogoji izobraževanja, s poklici oziroma delom, možnostmi zaposlovanja in nadaljevanja izobraževanja ter z drugimi informacijami, pomembnimi za odločanje.

MIRJAM MUŽENIČ

Po skupnem pozivu petih organizacij

Nabirka za bolnico Franjo že na začetku dobro stekla

Najbolj aktivne sekcije VZPI-ANPI — Še premalo pobud drugih manjšinskih organizacij

TRST — Skupen poziv za zbiranje denarnih prispevkov za obnovo po zemeljskem usadu porušene partizanske bolnice Franje, ki so ga izdale organizacije Združenje invalidov NOB, Vsedržavna zveza partizanov VZPI-ANPI, Združenje aktivistov NOG, Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij, je že na samem začetku natekel na lep odziv.

Do 12. ure v četrtek, 9. t. m., je skupni znesek pologov na tekoče račune pri slovenskih denarnih zavodih dosegel 6.192.000 lir, od tega: pri TKB-Trst 3.862.000 lir, pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah 1.790.000. lir, pri Hranilnici in posojilnici v Nabrežini 100.000 lir, pri Kmečki banki v Gorici 500.000 lir in pri Hranilnici in posojilnici v Doberdolu 120.000 lir.

Tako stanje na dan 9. t. m. (do 12. ure) pa še ne daje prave slike akcije same, ki je v polnem teku predvsem po naših vaseh, pa tudi v mestu, zlasti na Tržaškem. Posebno aktivne so krajevne sekcije Vsedržavnega združenja VZPI-ANPI, od katerih so nekatere že nakazale na tekoče račune doslej zbrane zneske, čeprav z akcijo še nadaljujejo v okviru svojih praznikov včlanjevanja in mimo njih. Tako so na primer v sekciji VZPI-ANPI za Opčine, Bane in Ferluge na svojem prazniku včlanjevanja skupno s prispevkom sekcije kot take zbrali in nakazali milijon lir, člani sekcije VZPI-ANPI v Trebčah so že objavili prvi seznam nabirke v višini 462.000 lir, sekcija VZPI-ANPI Boljunec je položila 400.000 lir, del zbranih prispevkov je tudi že izročila sekcija VZPI-ANPI za Prosek-Kontovel. Obveščeni smo, da izjemno dobro poteka nabiralna akcija v okviru VZPI-ANPI v Dolini, prav tako v Križu, kjer so z akcijo začeli na praznično včlanjevanja in jo zdaj nadaljujejo, a do 9. t. m. nabrana zneska še niso položili. Podobno je tudi marsikje drugje, tako da je dejanska nabrana vsota precej višja od tiste, ki je bila nakazana na tekoče račune do omenjenega dne. Lepa vsota se je nabrala tudi pri Zvezi vojnih invali-

dov, ki tudi še ni všteta v gornje globalne številke. Kolektivno so se tudi že odzvali uslužbenci TKB.

Med spontanimi pobudami drugih organizacij naj omenimo znesek 677.000 lir, ki ga je nakazala Zveza slovenskih kulturnih društev od izkupička Prešernove proslave v Kulturnem domu.

Prispevek posameznih darovalcev za bolnico Franjo, če so nanj oziroma na ZTT dostavljali, objavlja Primorski dnevnik sproti v svoji dnevni rubriki "Prispevki" in z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je odziv velik, saj je ZTT nakazalo na tek. rač. doslej že dva obroka, prvega v višini 565.000 lir in drugega v višini 1.070.000 lir. Ker vsi individualni prispevki, nakazani neposredno na tekoče račune pri denarnih zavodih še niso bili objavljeni, jih bomo v PD še objavili.

Z zadoščenjem lahko torej ugotavljamo, da je akcija za bolnico Franjo dobro stekla, kar priča o veliki navezanosti naših ljudi na tradicijo in zgodovinska obeležja narodno-osvobodilnega boja, med katerimi ima prav bolnica Franja že zaradi svojega človečanskega poročila in svoje edinstvenosti v Evropi, še posebno mesto. Potrebne pa so še dodatne spontane in organizirane pobude v okviru raznih organizacij in ustanov, da bo lahko končni rezultat v korist obnove bolnice Franje kar največji. Vedeti je namreč treba, kot so povedali na sestanku osrednjega iniciativnega odbora za bolnico Franjo te dni v Ljubljani, da bodo doslej predvideni stroški za obnovo tega zgodovinskega objekta znašali med 5 in 6 milijardami novih-dinarjev ali kar milijardo lir, prispevek našega zamejstva pa naj ne bo samo moralnega temveč tudi čim večjega dejanskega učinka.

Podpisniki skupnega poziva se toplo zahvaljujejo vsem dosedanjim darovalcem in organizacijam za prispevke in pozivajo k intenziviranju tako lepo začete nabiralne akcije. V tisku bomo javnost tedensko seznanjali s skupnim saldom pologov pri denarnih zavodih, kakor tudi s samim potekom akcije. (jk)

vesti iz koroške - vesti iz koroške - vesti iz koroške

A-J: zahteva po brezjedrskem prostoru

BELJAK — »Če hočemo ljudem zagotoviti mir in zdravo okolje, so potrebna tudi dejanja, ne le obljube,« je med drugim dejal deželni svetovalec Zelene liste Wehrenfennig na tiskovni konferenci v Beljaku, ki jo je pred dnevi priredila volilna lista Drugačna Koroška — Anderes Kärnten pred današnjim volilnim posvetovanjem za obnovo koroškega deželnega zbora. Svetovalec Wehrenfennig je tudi podčrtal, da je zelo pomembna tudi zahteva po doslednem uresničevanju pravic manjšin v prostoru Alpe-Jadran.

Sicer pa je bilo beljaško srečanje (s tiskovno konferenco) med predstavniki Drugačne Koroške, člani beljaškega mirovnega komiteja ter alternativnih in mirovnih iniciativ iz Furlanije-Juljske krajine in Slovenije nova priložnost za razpravo o vprašanju, ki je bilo v zadnjih letih predmet številnih sestankov in pogovorov: kako bi lahko dosegli, da bi v Furlaniji-Juljski krajini ne bilo nameščeno atomsko orožje (kaže, da NATO načrtuje v F-JK namestiti celo nove rakete z novimi glavami in daljšim dometom, ki bi segel še globlje v jugoslovansko in avstrijsko ozemlje in v še večji meri ogrožal mir na področju Alpe-Jadranja). Med drugim so zborovalci tudi zahtevali, da bi v deželah članicah delovne skupnosti Alpe-Jadran ustavili delovanje in gradnje jedrskih elektrarn.

Hvalnice Adolfu Hitlerju in opravičevanje nacizma

Jörg Haider, vodja svobodnjaške stranke

CELOVEC — Evropski odbor za obrambo beguncev in tujih delavcev (CEDRI) s sedežem v Švici je po dunajskem advokatu dr. Gabrielu Lanskem proti odgovornim za izdajo "Kärntner Grenzland-Jahrbuch 1989" vložil ovadbo zaradi suma obnovljenega nacističnega delovanja na podlagi 3. člena avstrijskega zakona zoper nacizem.

Izdajatelj tega koroškega mejaškega letopisa je deželno vodstvo FPOE, Haiderjeve svobodnjaške stranke. Prebranje tega letopisa prinese kar nekaj dovolj neprikritih ali kar nedvoumnih hvalnic Hitlerju, nacizmu, Hitlerjevemu "anšlusu Avstrije marca 1938" in ne nazadnje pogrevanja razvpite hitlerjevsko-goebbelsovske teorije o svetovni "plutokratsko-boljševiški zaroti". Tako je Bertl Petrei "priljubljeni koroški ljudski umetnik", kot ga opisuje glasilo FPOE Kärntner Nachrichten, objavil spis Veliki časi, mladi ljudje. Prvi odstavek se glasi:

»To je bila pomlad, o kateri so ljudje z Leitina mislili, da take še nikoli niso videli. Takšno cvetenje in toliko sonca in dišav, kakor da želi narava sama sodelovati pri neskončnem veselju ljudi. Tem se je namreč dogodilo nekaj nenavadnega, čez noč se je zgodilo: kjer sta bila včeraj lakota in brezposelnost sta bila danes delo in kruh; namesto včerajšnjega brezupa, tope vdanosti v usodo sta bila danes up in volja: kjer sta bila včasov sovraštvo in razdor, sta bila danes skupnost, občestvo; namesto včerajšnjega poraza in majhnosti sta bila danes veličina in zmaga. Zastave, uniforme, deklaracije, kolone na pohodu: pomenili so konec preprirov, cestnih spopadov, državljanske vojne; pomenili so slogo, navdušenje, slavlje miru... Kako to, da se je vse tako spremenilo, od kod to - odgovor na to je bil en sam: Adolf Hitler, firer!«

Povsod same klike

Drugi avtorji so v letopisu manj neposredni, a vseeno precej ali docela nedvoumni. Tako voditeljica svobodnjaških poslancev Kriemhild Trattnigova navdušeno recenzira knjigo Američana Garyja Allena Insiderji - graditelji; nove svetovne ureditve, kajti knjiga - tako meni Trattnigova - razkriva "tajno zaroto" (podčrtala av-

torica prikaza) med zahodnim velebančinstvom in komunisti. Trattnigova odobravalje kima in ploska citatom, da je bila »Sovjetska zveza ustvarjena v ZDA«, kar da je zgrešila »taista klika, ki je v Versailles razkosala Evropo in s tem dala povod za drugo svetovno vojno«.

V to kliko pa mnenju Trattnigove ne sodijo samo bankirji in mednarodni kartelisti, marveč tudi "oblastiteljni" znanstveniki. Jasno, da se potem ni čuditi, če ta klika napada »samostojno misleče in delujoče državljane, predvsem z očitki o fašizmu, nacizmu in desničarskem radikalizmu«. No ja, take očitke je Kriemhild Trattnigova že večkrat slišala - tudi v koroškem deželnem parlamentu.

Skoraj toliko kot Allenova knjiga jo je navdušilo neko drugo knjižno delo, obračun Rudolfa Künasta z ustanovitelji sociološke "frankfurtske šole". Trettnigova ne pozabi poudariti, da je bil prvi direktor frankfurtskega sociološkega inštituta Grünberg, "sin židovskih staršev iz Romunije, znan marksist". In inštitut je kajpak, financial Felix Von Weil, "sin edinca... židovskega veletrgovca z žitom". In po emigraciji "frankfurtske šole" v ZDA po zmagi Hitlerja sta seveda inštitut podpirala predvsem Ameriškožidovski odbor in Židovski delavski odbor. In grajajoče ugotavlja recenzentka Trattnigova: »Horkheimer, Adorno, Marcuse, Pollock, Fromm in Löwenthal so bistveno prispevali k ponovni uvedbi marksizma kakor tudi k prevzgoji v povojni Nemčiji«.

Ponos na zgodovino

Neutrudna publicistka Trattnigova pa je spregovorila tudi o "premagovanju" (nacistične) preteklosti:

»Kakor so bile že strahote in žrtve vojne hude za vse prizadete, so si morale zmagovite velesile izmisliti še celo vrsto grozovitosti, da bi Nemce v vseh treh delnih državah prikazali kot edine povzročitelje in vojne zločince. Toda če se bomo mi starši potrudili, tolaži avtorica, bodo »naši potomci uvideli, da smo sicer napravili marsikatero napako, da pa se nam ni treba sramovati lastne zgodovine in preteklosti nič bolj, kot bi se je morale zmagovite države.«

In Josef Aichhorn je v "mejaškem letopisu" v spominih na anšlus zapisal: »Samo tisti, ki so zgubili oblast, so žalovali za Avstrijo, nihče drug.« pa tudi: »Po vojni so prišli mnogi nacionalno usmerjeni idealisti za mnogo let na žrtvenik in tudi rabelj je moral spet priti. Največkrat samo zato, ker so kot funkcionarji skrbeli za red, pošteno gospodarili, tako da je vsakdo dobil brez črnboborzijskih metod svoj delež in ni prejel velikanskih plač, pa tudi, ker so bili med poraženimi.«

Da bi bil ja na pravi strani, je v "letopisu" glavni urednik svobodnjaškega glasila Andreas Mölzer o letu 1938 zapisal: »Ko je v mračnih dneh leta 1938 anšlus postal zgodovinska stvarnost, je bil videti kot uresničenje življenjskega sna generacij najboljših iz vseh političnih taborov Avstrije.« Anšlus je bil deležen »kar najširšega odobravanja vseh delov prebivalstva«.

Da bi bilo sporočilo vsestransko mejaško zaokroženo, slavi Haider novi šolski zakon kot zmago svobodnjakov in "pravice staršev", vodja Heimadtensta Feldner pa objavlja eno od svojih neštetihi filipik zoper dvojezične šole in pouk slovenščine.

JOŽE ŠIRCELJ

KPI za vzpostavitev tesnejših odnosov s furlansko Cerkvijo

VIDEM — Deželno vodstvo Komunistične partije Italije je naslovilo na vse katoličane v Furlaniji odprto pismo, ki je izzvenelo kot poziv k vzpostavitvi vzajemnih odnosov na čisto novi podlagi. Komunisti vabijo katoličane k iskanju skupnih imenovalcev, to se pravi soglasja, čeprav v isti sapi ne zanikujejo nesoglasij.

Furlanski Cerkvi priznavajo njena nenehna in vztrajna prizadevanja na področju družbene pravičnosti in obrambe človekovega dostojanstva ter za uveljavitev pravic, ki izvirajo iz etnične identitete. Katoličani in komunisti — je nadalje rečeno v odprtem pismu — so sprožili široka gibanja za mir, razorožitev in mednarodno sožitje. Toda reakcija na svet, o katerem se govori, da je brez duše in brez vsake vrednote, po zatrdilu komunistične partije vendarle ne more sloneti na nostalgičnih načelih. Komunisti se

zavzemajo za čim globlje sodelovanje v prizadevanjih za doseg socialne pravičnosti, a takšno sodelovanje je potrebno še predvsem med javnimi ustanovami in združenji prostovoljcev.

Glede šolske problematike odprto pismo KPI potrjuje enakopravnost med študenti, ki obiskujejo državne in zasebne šolske zavode, sicer pa o sporavi, da bi morala državna oblast prevzemati nase stroške za vzdrževanje privatnih šol.

V zvezi s problemom o prekinitvi nosečnosti so komunisti mnenja, da mora ženska o tem svobodno odločati. Politična enotnost med katoličani glede tega vprašanja nima nobenega teoretičnega opravičila in lahko pomeni samo še dodatno oviro pri konstruktivnem obravnavanju vprašanj in siceršnjem sodelovanju.

OBČINA TRŽIČ
odborništvo za trgovino

AVTONOMNA USTANOVA
ZA TRŽAŠKI VELESEJEM

OBČINA
T R S T

NAUTICAMP

VSEDRŽAVNA RAZSTAVA
ŠPORTNIH PLOVIL - RABLJENIH ČOLNOV - OPREME - KAMPIRANJA - PRIKOLIC

4./12. MAREC TRST - TRŽIČ

OBIŠČI RAZSTAVO IN ZADENEŠ ČOLN - V SODELOVANJU Z NOVOGORIŠKO IGRALNICO

Gost javne razprave CGIL je bil Walter Molinaro

Politično izsiljevanje delavcev ima še danes velike razsežnosti

Politični pritisk na odvisne delavce, tako v javnih kot zasebnih podjetjih in ustanovah, je v Italiji še vedno zelo razširjen pojav. Tako meni 44 odstotkov tržaških delavcev, ki jih je anketiral tržaški Zavod za raziskavo javnega mnenja SWG (anketa je zaobsegla 400 odvisnih delavcev iz različnih sektorjev ter različnih podjetij in ustanov). Skoraj devet odstotkov anketirancev pa je bilo posredno ali neposredno priča političnemu izsiljevanju delodajalcev, ki so v zameno za službeno napredovanje ali za povišek plače zahtevali od uslužbencev, naj se odpisujejo iz sindikata ali politične stranke.

To sta le dva izmed podatkov, ki so jih predstavili na včerajšnji javni razpravi o kratenju delavskih pravic. Razpravo v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice je priredila Konfederalna delavska zbornica pri CGIL (vodil jo je pokrajinski tajnik CGIL Roberto Treu) z namenom, da bi opozorila na pojav, ki ima v Italiji - in to kljub zakonu iz leta 1970, ki zagotavlja delavcem svobodo mišljenja in torej svobodo do političnih izbir - še vedno dokaj velike razsežnosti. »Libertà va cercando, ch'è sì "cara"« (Dante, Božanska komedija, Vice) je bilo namreč geslo, pod katerim so spregovorili o najeklatantnejših primerih kratenja delavskih pravic.

Izredni gost sindikata CGIL je bil Walter Molinaro, specializirani delavec podjetja Alfa (FIAT) v Areseju, ki je pred poldrugim letom opo-

zoril na pritiske, ki jih njegovo podjetje izvaja na delavce, vpisane v sindikat. Molinaro je obnovil svojo zgodbo in zgodbo številnih drugih delavcev Alfe, ki niso bili pripravljeni na kompromis s podjetjem, zaradi česar je bila njihova kariera pretrgana ali ovirana. Vodstvo FIAT naj bi namreč zahtevalo od svojih najbolj kvalificiranih kadrov popolno ideološko soglasje in naj bi to zahtevo utemeljilo z željo, da bi ti kadri pripomogli k vedno večjemu proizvodnemu razmahu podjetja. Na ta način je vodstvo podjetja pritiskalo najprej na šefe oddelkov, ki so imeli možnost, da nadzorujejo delavce (teh je bilo v podjetju 500; od njih je bilo vpisanih v sindikate 350; situacija pa se je v dveh letih popolnoma spremenila, saj jih je bilo po tem obdobju samo še deset vpisanih v sindikate). Nato pa je skušalo vplivati neposredno na vse delavce, tako da je začelo izsiljevati tudi tehnične kadre. »Sam bi moral podpisati dokument, s katerim bi ideološko podprl vodstvo podjetja,« je dejal Molinaro. »V celoti bi se moral izenačiti s podjetjem, kot se je izrazil sam šef oddelka za osebje. Kot če bi moja prizadevanja v sklopu sindikata ovirala mojo profesionalnost!« Molinaro je še pristavil, da za delavce zasebnih podjetij ni priporočljivo imeti izkaznice, medtem ko so izkaznice prepotrebne za tiste, ki se želijo zaposliti v javnih podjetjih.

Ravnateljica Inštituta za delovno pravo Univerze v Trstu Cecilia As-

santi je nato orisala postopek, s katerim so leta 1970 sprejeli zakon o pravici do politične izbire delavcev, ter dogodke, ki so do tega privedli. Povedala pa je tudi, da zakon ne predvideva nekaterih osnovnih pravic, kot je pravica do uporabe materinega jezika in enakopravnost žensk (kar so le delno popravili s popravkom iz leta 1977). Njena najpomembnejša ugotovitev pa je bila, da reform v Italiji - tudi po njihovi zakonitvi - ne izvedejo nikoli v celoti, ker si nasprotniki reform prizadevajo, da bi ovirali njihovo uresničitev (tako se v zadnjih časih dogaja z zakonom o splavu ali z vprašanjem civilne odgovornosti sodnikov itd.). Poleg tega, je dejala Assantijeva, pa naša družba ni dovolj omikana, da bi lahko vsi jasno in glasno povedali, katerega političnega mnenja so.

Najbolj zgovorni pa so bili podatki iz ankete SWG. Kot rečeno, je skoraj devet odstotkov tržaških anketirancev povedalo, da so bili priča izsiljevanju, 66,8 odstotka pa jih meni, da so izsiljevanja pogostejša v javnem sektorju. Na splošno pa menijo, da so za zaposlitev najpomembnejša poznanstva oziroma pripadnost določenim političnim strankam (tako je odgovorilo 42 odstotkov anketiranih delavcev, samo 19 odstotkov anketiranih je dejalo, da je najpomembnejša profesionalnost). Za 47,6 odstotka anketiranih pravice delavcev torej niso dovolj zajamčene.

S seje upravnega odbora GM

Sodelovanje Glasbene matice na prireditvah v Sloveniji

Upravni odbor Glasbene matice je na svoji zadnji seji pod vodstvom predsednika Adrijana Semena moral žal ponovno ugotavljati, kako je vprašanje javnopravne ureditve njene glasbene šole, ki se je zdelo, da je na dobri poti, v Rimu ponovno zastalo. Kljub zagotovilom na pristojnih mestih, da bodo v Rimu vloge vodstva GM v najkrajšem času preučili in poslali svoje predloge, kako bi bilo mogoče na osnovi obstoječih zakonov najti najprimernejšo rešitev, do danes GM še ni prejela ničesar, iz česar je mogoče sklepati, da je zadeva spet na mrtvem tiru. Upravni odbor je ugotavljal, da se ni mogoče otresti vtisa, da igrajo pri tem določeno vlogo pritiski v zvezi s sprejemanjem globalnega zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost v Italiji. Upravni odbor je zato soglasno ocenil, da je treba vztrajati pri zahtevi, da pristojni dejavniki v Rimu svojo obljubo izpolnijo.

V nadaljevanju seje je upravni odbor GM z zadovoljstvom ugotovil, da na podlagi dosedanjih pogovorov, obstaja pripravljenost za sodelovanje med obema slovenskima glasbenima šolama v Gorici in se zavzel za to, da se ta pripravljenost na obeh straneh čimprej konkretizira.

V zvezi z letošnjimi Kulturnimi dnevi oz. "Kulturnim utripom Slovencev na Goriškem in Tržaškem" v Ljubljani, se je upravni odbor dogovoril o navzočnosti svojih predstavnikov na otvoritveni in vseh glasbenih prireditvah v okviru "dnevov", ki se bodo uradno začeli v četrtek, 16. t. m. v

Cankarjevem domu in se nadaljevali še v petek in soboto. GM bo na "dnevi" sodelovala z godalnim kvartetom gojencev svoje šole (v četrtek) in s harmonikarskim ansamblom Synthesis 4 (v soboto), posredno s svojimi bivšimi gojenci pa s Koncertom za klavir in kompjuter (Beatrice Zonta in Edward Zajec) ter z orgelskim koncertom v ljubljanski stolici (Pegan-Bembi) v petek, 17. t. m.

Iste dne, v četrtek, 16. t. m., se bo v Novi Gorici začelo tudi tradicionalno letno republiško tekmovanje Glasbenih šol Slovenije za pianiste, kitariste in godala. Šolo GM bodo na njem zastopali trije pianisti ter po en kitarist in violončelist, v ocenjevalni komisiji pa bo GM zastopal dr. Gojmir Demšar. Ob isti priložnosti bo tudi redno srečanje ravnateljev vseh glasbenih šol Slovenije. Programski izbor letošnjega republiškega tekmovanja je zelo strogo zasnovan in bodo na njem nastopili res le najboljši gojenci.

Zavzeta razprava se je nazadnje odvijala spet in spet o problematiki Mladinskega in Otroškega zbora GM, ki nikakor ne moreta iz krize in obstaja resna nevarnost, zlasti za mladinski zbor, če problem ne bo v najkrajšem času razrešen, da bosta oba zbora, po vseh velikih doseženih afirmacijah doma in po svetu, nazadnje povsem utihnili. Upravni odbor je soglašal, da tega ni mogoče dopustiti in da je treba vprašanje urediti z odkritim pogovorom med vsemi zainteresiranimi.

(jk)

Predstavniki dunajske Atomske agencije na obisku v Miramaru

Delegacija "ministrov" Atomske agencije na Dunaju bo jutri obiskala Center za teoretsko fiziko v Miramaru. Ogledali si bodo prostore in laboratorije, srečali se bodo z ravnateljem Centra nobelovcem Abdusom Salamom in drugimi znanstveniki. Delegacija se bo sestala tudi s tajnikom Akademije znanosti Tretjega sveta Mohamedom Hassanom in svetovalcem Rossom Cicogno, ki bo predstavil načrte treh novih znanstvenih centrov, ki jih bodo zgradili v Trstu. V načrtu so nov center za kemijo, za raziskovanje trdnin in center za proučevanje našega planeta.

Obisk predstavnikov Atomske agencije je seveda pomemben, saj je Center v Miramaru član omenjene mednarodne ustanove.

Na petkovi seji tržaškega občinskega sveta posegla le dva svetovalca

Polemičen začetek proračunske razprave

V tržaškem občinskem svetu se je v petek zvečer začela proračunska razprava, ki bo glavna točka dnevnega reda tudi na prihodnjih štirih sejah mestne skupščine. Vanjo bo predvidoma poseglo nekaj desetih svetovalcev, od katerih bo vsak imel na razpolago sedem minut, medtem ko bo za glasovalne izjave vsaka skupina razpolagala z 10 minutami. Proračunski razpravi bodo vsekakor posvečene prihodnji teden tri seje, in sicer v ponedeljek, sredo in petek, zaključila pa se bo v sredo, 22. t. m., z glasovalnimi izjavami in končnim glasovanjem.

Začetek razprave ni bil posebno obetaven, saj sta se na prvi seji zglasila k besedi le dva svetovalca, drugi so raje odlašali, češ da še niso dovolj poglobljeno proučili proračunskih dokumentov, predstavniki Liste za Trst pa imajo danes in jutri skupščino, na kateri bodo zavzeli stališče do sedanjih upravnih večine in bodo torej posegli v razpravo šele na naslednjih sejah. Včeraj sta torej govorila le socialist Weber in komunist De Rosa, ki sta bila oba dokaj kri-

tična do občinske uprave, čeprav je Weber na koncu svojega polemičnega govora napovedal, da bo glasoval, kot bo odločila njegova stranka. De Rosa pa je med drugim očitati večini, da skuša izriniti slovenski del občanov iz upravljanja in v tej zvezi ocenil kot "groteskno" zavrnitev ugovorov proti lokaciji sinhrotrona, ker so bili napisani v slovenščini.

Ostali del občinske seje je bil posvečen bolj ali manj tekočim upravnim zadevam, pa tudi odgovorom odbornikov na svetovalska vprašanja. Med te gre omeniti odgovor odbornika Angheloneja (PSI) na svetovalski vprašanji misovcev in liberalca (bivšega listarja) Hermeta o dogodkih okrog bivšega begunskega taborišča na Padričah. Predstavniki uprave se je omejil na dokaj suhoparen oris poteka dogodkov, na zaključku pa je izrazil upanje in nujnost, da se končno najde rešitev, ki naj bo "razumna in politična". Ni treba posebej poudarjati, da so misovci izkoristili tudi to priložnost za napad na pravice slovenske narodnostne skupnosti, ki da uživa "zelo visoke

protekcije", tako da je kvečjemu italijanska večina tista, ki potrebuje zaščito.

Zabeležiti velja tudi odgovor odbornice Pittoni (PSI) na vprašanje svetovalca Webra (prav tako PSI) o morebitni uvedbi prevajalske službe, ki naj bi bila na razpolago občanom predvsem za prevajanje raznih dokumentov ali časopisnih člankov v slovenščini. Odbornica je izrazila zanimanje za predlog, ki pa je ob sedanjem občinskem organiku dokaj težko uresničljiv.

Občinski svet je odobril tudi tri resolucije zelnega Bekarja - podpisal jih je tudi predstavnik SSK Lokar - o uvedbi stez za kolesarje po mestu in na Krasu in po opremljanju mestnih avtobusov za prevoz koles. V času, ko se toliko govori o onesnaženju zraka in o zaporih mestnega središča avtomobilskemu prometu, ostaja torej star bicikel edina resnična alternativa. Le škoda, da je v mestu preveč vzpetin, ki bi jih dobršen del tržaškega prebivalstva z biciklom ne zmogel.

pisma uredništvu

Za korektno pisanje o mladoletnikih

V zvezi z dogodki, v katerih so bili vpleteni mladoletniki in ki jih je črna kronika zabeležila te dni na Tržaškem, smo prejeli dve pismi uredništvu. Prvega je podpisalo petnajst italijanskih in slovenskih didaktičnih ravnateljev s Tržaškega, drugega pa večja skupina socialnozdravstvenih delavcev. Pismi objavljamo v celoti.

Spoštovano uredništvo, kot didaktični ravnatelji tržaških državnih šol se obračamo na krajevna sredstva javnega obveščanja, da bi ščitili pravico mladoletnikov do zasebnosti.

Kot smo lahko ugotovili tudi ob zadnjih primerih, je za mladoletnika zelo boleče, če ga na šoli in v mestni četrti (lahko) prepoznajo kot protagonista nekega neprijetnega dogodka.

Ob tem, da se zavedamo pravic, ki jih tudi ustava priznava sredstvom množičnega obveščanja, in pozitivne vloge, ki jo imajo v naši družbi, se nam vseeno zdi prav, da jih kot vzgojitelji opozorimo na pravico, ki jo ravnika tako po ustavi imajo mladoletniki do zaščite.

Čeprav sodimo, da je treba spoštovati pravice obeh, smo vsekakor mnenja, da ne bi smelo nikoli priti do konflikta, ki ima običajno negativne posledice predvsem za najšibkejši in najmanj zaščitene, kot so prav mladoletniki.

Zato apeliramo na novinarje, naj o dogodkih, v katerih so vpleteni mladoletniki, pišejo z občutljivostjo in profesionalnostjo, tako da iz opisa ne bo mogoče prepoznati mladoletnih. Prepričani smo, da je to — tudi ob spoštovanju pravice-dolžnosti do informiranja — mogoče.

Sledi 15 podpisov

Spoštovano uredništvo, smo skupina državljanov, socialnozdravstvenih delavcev, ki je po septem-

bru 1987 sledila Giuliani vseh šest mesecev, ko je ležala v bolnišnici zaradi posledic poskusa samomora.

O življenju tega dekleta, ki je nedavno doživelo novo tragično zgodbo, je 2. marca letos pisal tržaški dnevnik Il Piccolo, ki je objavil tudi vrsto krutih, predvsem pa nepotrebnih podrobnosti.

Zdi se nam, da bi se avtor članka lahko omejil na skrčen opis dogodkov in da bi se lahko odpovedal iskanju cenjenih učinkov škandalističnega pisanja na račun nemočnega dekleta.

Pismo smo napisali z namenom, da bi branili dostojanstvo tako mlade osebe, ki je v življenju že toliko hudega doživela. Zaupamo, da boste pismo objavili in želimo, da bi naše besede pripomogle k temu, da časopisi v bodoče ne bi več objavljali člankov s tako neusmiljenim in vulgarnim tonom.

Sledi 37 podpisov.

Prof. Borruso ni podpisal pisma o lokaciji sinhrotrona

Spoštovani gospod direktor Primorskega dnevnika, rad bi Vas obvestil, da nikakor nisem podpisal v časopisu objavljenega pisma, v katerem se zagovarja teza o umestnosti spremembe lokacije protosinhrotrona iz Bazovice v Padriče.

Zelo Vam bom hvaležen, če boste objavili ta popravek.

S spoštovanjem
Giacomo Borruso
ravnatelj Fakultete za ekonomijo in trgovino na Tržaški univerzi

V soboto pohod za čiščenje Krasa

Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi prireja v soboto akcijo za čiščenje Krasa. Vsi, ki se nameravajo udeležiti pohoda, naj pridejo ob 9. uri v Bazovico na zborna mesto, ki bo na začetku vasi (v smeri proti Trstu).

Pohod se bo pričel pri velikem ovinku ceste za Bazovico; od tod bodo udeleženci čistili obcestne gozdnate in travnate površine proti mejnemu prehodu na Pesku. Zeleni "pasovi" ob cesti so namreč izjemno onesnaženi, tu dejansko nihče nič ne čisti, avtomobilisti pa vztrajno mečejo v travo in med drevesa polivinilaste vrečke, škatle, steklenice, skratka, vse, kar bi bilo za v smeti. Vsem, ki se danes peljejo iz Trsta na Pesek in v obratni smeri, se ponuja nelep in nevzgojen razgled, nihče pa ni pomislil, da bi postavil ob cesti primerne smetnjake in potem kaznoval tiste, ki mečejo na tla odpadke.

Udeleženci pohoda pa se bodo podali tudi po stranskih poteh, saj je tudi tu čiščenje prepotrebno. Po pohodu bodo organizatorji pripravili za vse kosilo, ki bo na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Po odmoru predvidevajo tudi sprehod po območju, kjer nameravajo zgraditi svetlobni pospeševalnik. Prostor je danes znan pod birokratsko siglo T8.

Člani koordinacijskega odbora in vaščani Bazovice vabijo vse, da se udeležijo akcije, saj sodi v prizadevanja za obrambo Krasa in osveščanje ljudi, ki bi radi od narave veliko imeli, ničesar pa dali.

v sodelovanju s

GLASBENA
MATICA
TRST

HELVETSKO IN VALDEŠKO SKUPNOSTJO
IZ TRSTA

»MLADI MLADIM«

KVARTET FLAVT

Maša Bertok, Alenka Goršič, Katarina Mali, Nataša Paklar

V sredo, 15. t. m., ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra - Trg sv. Silvestra.

Vabljeni!

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

priredi

v četrtek, 16. 3., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani predavanje

ROMANA ROBASA

ČO-OJU

prva slovenska alpinistična
odprava v Tibetu.

Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV
V TRSTU sklicuje

11. REDNI OBČNI
ZBOR

v sredo, 15. marca t. l.,
ob 9.30 v prvem sklicanju in
ob 10.00 v drugem sklicanju
v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv.
Franciška 20

z naslednjim dnevnim redom:
1. Otvoritev občnega zbora
2. Izvolitev delovnega predsedstva
3. Poročila
4. Pozdravi gostov in razprava
5. Poročilo nadzornega odbora
6. Volitve

Vabljeni člani in prijatelji društva!

Kje lahko kupite knjige in plošče po polovični ceni?

Samo na RAZPRODAJI

TRŽAŠKI KNJIGARNI

DO 31. MARCA

Včeraj v Zgoniku pokrajinski kongres stranke Slovenska skupnost čuti potrebo po vsebinski prenovi delovanja

Slovenska skupnost potrjuje tradicionalno usmeritev samostojnega političnega in volilnega nastopanja, istočasno pa čuti potrebo po vsebinski prenovi svojega delovanja, da bo stranka res kos potrebam in izzivom, ki prihajajo iz zamejske, a ne samo iz zamejske stvarnosti. O teh in o podobnih vprašanjih je tekla beseda na včerajšnjem pokrajinskem kongresu SSK v Zgoniku, ki so se ga poleg gostov in izvoljenih predstavnikov udeležili delegati dvanajstih področnih sekcij od Mili do Nabrežine ter pokrajinske mladinske sekcije. Zasedanje se je končalo pozno zvečer z izvolitvijo novega pokrajinskega sveta, ki bo v prihodnjih dneh izvolilo strankina izvršna telesa ter tudi pokrajinskega tajnika.

Tajnik Zorko Harej je v svojem uvodnem političnem poročilu naredil obračun opravljenega dela, pri čemer je največ pozornosti namenil položaju v osrednjih tržaških upravah, kjer je bila SSK izrinjena iz odborov. Harej je bil mnenja, da ta groba izključitev ni prizadela samo SSK, ampak vso slovensko manjšino na Tržaškem. Nacionalisti imajo tako prosto pot, SSK pa zavrača radikalizacijo narodnega spora in se ne bo zapirala v neke vrste trdnjavo, ampak si bo še dalje, kot doslej, prizadevala za enakopravno in strpno sožitje med tukaj živčima narodoma. V tajniškem poročilu, kot tudi iz razprave, ki mu je sledila, je prišlo vsekakor jasno do izraza, da SSK kljub vsemu stremi po sodelovanju v tržaških odborih, ker je mnenja, da se v upravah več naredi kot v opoziciji. To velja za vse manjše stranke, posebno še pa za SSK, ki je prepričana, da sta njena odbornika Harej in Lokar v prejšnjih letih marsikaj koristnega naredila in dosegla.

Tajniškemu poročilu so sledila poročila izvoljenih predstavnikov in zastopnikov raznih zemljepisnih in družbenih stvarnosti. Aleš Lokar je poročal o svojem delu v tržaškem občinskem svetu in izrazil nezadovoljstvo, da je občinska uprava v občinskem proračunu popolnoma prezrla nekatere temeljne zahteve slovenskega prebivalstva in kraškega predela. Antek Terčon je govoril o političnem in upravnem položaju v devinsko-nabrežinski občini, Peter Močnik, ki je baje soliden kandidat za tajniško mesto, pa je poročal o vprašanjih naše manjšine v mestnem jedru. Sergij Mahnič je govoril o položaju v dolinski občini, David Slobec o delovanju mladinske sekcije, Marjan Terpin pa je prinesel pozdrav goriškega vodstva stranke. Kongres, ki ga je uvodoma pozdravil zgonski župan Miloš Budin, se je udeležila tudi delegacija SKGZ, ki jo je vodil predsednik tržaškega pokrajinskega odbora Suadam Kapič.

V razpravi, na katero se bomo še povrnili, sta sodelovala tudi deželni tajnik Ivo Jevnikar in deželni svetovalec Bojan Brezigar. Sekretar je govoril

o pripravi na junijske evropske volitve in poročal o nekaterih sestankih, ki jih je imel z ostalimi manjšinskimi strankami. Odsotnost na evropskih volitvah bi po Jevnikarjevem mnenju pomenila odstop od Evrope in od evropskih razsežnostih manjšinskega boja, ki ga SSK že dolgo časa dosledno zagovarja, zato bo treba najti ustrezne oblike sodelovanja na evropskih volitvah. Jevnikar je tudi podčrtal, da se stranka nahaja pred težko nalogo splošne oživitve svoje dejavnosti, ki jo mora spremljati oživitev prizadevanj vseh Slovencev v boju za narodnostne pravice. Brezigar pa je med drugim obravnaval problematiko sinhrotrona

in načrtovanega kraškega parka. Dejal je, da ni bistveno, kdo bo park oblikoval, ampak kakšen bo ta projekt in predvsem kdo in kako ga bo upravljal. Kraško prebivalstvo, ali pa druge ustanove, v katerih bomo Slovenci v manjšini in torej v podrejeni vlogi. Deželni svetovalec je tudi dejal, da je problem lokacije sinhrotrona čisto politične narave, zato ne more sprejemati nekaterih stališč, ki jih o tem vprašanju zagovarjajo naravovarstveniki. Zato sodelovanje s temi organizacijami in združenji ne more biti za SSK brezpogojno, saj je stranka mnenja, da gre predvsem za hud udarec proti slovenski manjšini in njenemu teritoriju. S. T.

V pismu drugim mladinskim organizacijam ZKMI predlaga zbor slovenske mladine

Tržaška sekcija Zveze komunistične mladine Italije je izdala pismen poziv za zbor slovenske mladine. V predlogu Mladinskemu odboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Mladinski sekciji Slovenske skupnosti in Gibanju mladih socialistov se ZKMI kritično opredeljuje do političnega delovanja Slovencev v Italiji in med drugim piše: »Že dalj časa je slovenska narodna skupnost v Italiji na političnem področju popolnoma pasivna. V parlamentu se z našim zaščitnim zakonom nič ne dogaja. Minister Maccanico sicer nekaj obljublja, a nihče ne ve, kaj. Po Travniku in manifestaciji v Trebach nismo Slovenci praktično nič storili, da bi pospešili parlamentarni postopek za sprejetje zaščitnega zakona.«

Pasivnosti naj bi se Slovenci otesli z zborom: »Da bi se naša skupnost otesila te pasivnosti, je KPI predlagala sklicanje zbora vseh izvoljenih Slovencev, ki naj bi bil najrazprazentativnejši organ naše manjšine. Nedvomno je ta predlog doslej edina konkretna zamisel za to, da bi se manjšina zdravila.« Ker pa je po mnenju ZKMI šibka točka predloga v tem, da ne odpravi odtujenosti ljudi od političnega dogajanja, mladi komunisti predlagajo, da bi z zgoraj omenjenimi organizacijami sklicali zbor slovenske mladine »na katerega bi povabili brez izjeme vse mlade Slovence.«

Zbor bi bil javen in odprte narave, na njem pa bi lahko spregovorili vsi demokrati, tudi italijanski. V pisme-

Danes se končuje sejem Nauticamp

S serijo nagrajevanj se danes na tržaškem razstavišču pri Montebellu zaključuje dvanajsti sejem Nauticamp. S pričetkom ob 17. uri bodo popoldne, ob prisotnosti športnih in političnih predstavnikov, nagradili zmagovalce raznih športnih prireditev, ki so se zvrstile v Trstu in Tržiču v tem tednu.

Danes zjutraj bo pred Pomolom Pescheria zadnja tržaška manifestacija, ki bo prav gotovo privabila veliko radovednežev. Pomerili se bodo namreč ljubitelji daljinsko vodenih navičnih modelov iz vse dežele. V Panzanu pa se bo druga regata v prvenstvu Hobi-cat.

Srečale so se občinske in rajonske svetovalke

Predstavnice Združenja občinskih svetovalk, v katerem je deset žensk, izvoljenih na zadnjih upravnih volitvah, so se pred nekaj dnevi sestale z rajonskimi svetovalkami. Na tem sestanku so udeleženske postavile temelje za medsebojno sodelovanje, v katerem igra politična barva postransko vlogo. V pogovoru je jasno prišla do izraza predvsem potreba po bolj kakovostnih storitvah na socialnem področju. Nešteto občinskih ustanov in služb bi bilo treba nujno posodobiti in prilagoditi zahtevam občanov, predvsem otrok in ostarelih, za katere se zmeni le malokateri politik.

Združenje občinskih svetovalk napoveduje, da se bo v kratkem sestalo tudi z drugimi ženskimi združenji v našem mestu.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Albina Lovrečiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga spremili na zadnji poti.

Posebna zahvala darovalcem cvetja in moškemu pevskemu zboru F. Venturini.

SVOJCI

Domjo, 12. marca 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Jožefa Perciča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v tem težkem trenutku. Posebna zahvala naj gre župniku Selcu in Breclju, moškemu pevskemu zboru Rdeča zvezda, cerkvenemu pevskemu zboru, Godbi na pihala s Proseka, darovalcem cvetja, vaščanom, prijateljem, znancem in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Salež, 12. marca 1989

ZAHVALA

Ob izgubi najin角度 predragih

Sergija in Gabrija Husuja

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani in na katerikoli način počastili njun spomin.

Družine Husu in ostali sorodniki.

Prosek, 12. marca 1989

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in none

Olge Kovačič vd. Švab

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali. Posebna zahvala cerkvenemu pevskemu zboru, g. župniku, darovalcem in nosilcem cvetja ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Žalujoči svojci

Križ, Trst, Ljubljana, 12. marca 1989

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi dragega

Marjota Žerjala

Vilma z družino

Kroglice, 12. marca 1989

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so počastili spomin našega dragega

Bortola Petronia

Posebno se želimo zahvaliti govornikom, političnim in borčevskim organizacijam ter njihovim predstavnikom in osebju Obalnega doma upokojencev v Smedeli.

Družina

Trst, Praga, 12. marca 1989

12. 3. 1982

12. 3. 1989

Ob 7. obletnici smrti

Franca Kranjca

se ga spominjajo

žena in sinova

V Kulturnem domu na pobudo treh društev

Uspela proslava dneva žena

Mednarodni dan žena, ob katerem so slovenska društva in šole priredili te dni številne proslave, so v petek popoldne proslavili tudi člani Društva slovenskih upokojencev, Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje in Zveze vojni invalidov NOV. Prireditve v mali dvorani Kulturnega doma se je udeležilo polnoštevilno občinstvo, ki je z navdušenjem sledilo izvajanju mešanega pevskega zbora Rdeča zvezda in dramske skupine KD Kraški dom iz Repna.

Priložnostni govor je na začetku proslave imela predsednica Društva slovenskih upokojencev Nadja Pahor, ki je spregovorila o pomenu 8. marca. Pahorjeva je dejala, da so ženske od proglasitve Mednarodnega dneva žena res veliko dosegle, a da jih še vedno obremenjuje dvojno delo, medtem ko država posveča zelo malo sredstev socialnemu varstvu, s katerim bi lahko vsaj delno razbremenila ženske od družinskih dolžnosti. Po njenem govoru je pevski zbor Rdeča zvezda pod vodstvom Marte Werk-Volk zapel nekaj narodnih pesmi, dramska skupina iz Repna pa je v režiji Draga Gorupa uprizorila lepljenko Vrtljak.

Na sliki (foto Magajna) številna publika v mali dvorani Kulturnega doma.

V nesreči je mladeniču odtrgalo nogo

V katarinški bolnišnici se dve osebi borita s smrtjo

Na oddelku za oživljanje katarinške bolnišnice se borita s smrtjo dva Tržičana. 69-letni Ferruccio Crovatto se je ponesrečil v Istri, 22-letni Fabio Zaccaron iz Ulice Santa Fosca 2 pa je bil žrtev srhljive prometne nesreče, v kateri mu je odtrgalo del leve noge pod kolenom. V nesreči se je ranil tudi njegov 25-letni sopotnik Ulisse Ficiur iz Ulice Bramante, ki se bo moral zaradi zloma piščali in poškodovanega kolena zdraviti dva meseca na ortopedskem oddelku.

Za Zaccaronu je prognoza strogo pridržana, saj je v komi druge in tretje stopnje. Poleg tega se je hudo poškodoval po vsem telesu in dobil močan udarec v prsni koš in trebuh. Gasilci so približno dve ure iskali odtrgano nogo, dokler je niso našli med grmovjem pod cesto kakih dvajset metrov od kraja trčenja.

Do grozljive nesreče je prišlo včeraj zvečer nekaj pred 19. uro na cesti za Opčine, kakih 200 metrov pod Obeliskom. Potek nesreče ugotavlja prometna policija. Vse kaže, da je Zaccaron upravljal težak motor kawasaki in da je vozil proti Trstu. Iz še nepojasnjenih razlogov je nenadoma izgubil nadzor nad vozilom. Motor je divje zavozil proti levi strani cestišča in to ravno v trenutku, ko je iz nasprotni smeri pripeljal avto zastava s koprsko registracijo. Nesreče ni bilo več mogoče preprečiti: avto in motor sta trčila s tolikšno silo, da je Zaccaronu dobe-

sedno odtrgalo del noge. Voznik zastave, ki je sunkovito zavrl, za nekaj trenutkov ni več mogel obvladati avtomobila. Vozilo je zaneslo proti levi, kjer je rahlo trčilo še v moped, ki je privozil iz nasprotni smeri. Rešilec Rdečega križa je peljal v bolnišnico dva ranjenca, voznik zastave, njegov sopotnik in mopedist, pa se sploh niso poškodovali.

Z rešilec iz Izole so v petek pozno zvečer pripeljali v katarinško bolnišnico hudo ranjenega 69-letnega Ferruccia Crovatta iz Ulice F. Severo 140. Včeraj ni bilo mogoče izvedeti, kaj se je pravzaprav zgodilo upokojencu, vse pa kaže, da je bil žrtev prometne nesreče. Tako so vsaj rekli bolničarji iz Izole, ki pa dežurnemu policistu v katarinški bolnišnici niso vedeli povedati nič več. Upokojenec je v smrtni nevarnosti, saj je poškodovan po vsem telesu, poleg tega pa si je zlomil tudi nekaj reber in desno stegnenico.

Na milici v Kopru so vsekakor izključili, da bi se bil Crovatto ponesrečil v okolici Kopra, saj bi bili sicer o tem obveščeni. V bolnici v Izoli pa so nam povedali, da se je nesreča po vsej verjetnosti pripetila v hrvaškem delu Istre. Tržaški policisti so včeraj ves dan zaman iskali sorodnike ponesrečenca. Najprej so telefonirali na Crovattov dom, ker pa se ni nihče oglasil, so se odpravili v Ulico F. Severo 140, kjer so zaman trkali na vrata.

ZAHVALA

Giorgio Germani

Svojci se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so z njimi sočustvovali, posebno kolegom openskega tramvaja.

Trst, 12. marca 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

modne novosti
za
pomlad-poletje

LA CALZATURA

TRST - ULICA UDINE 3 - TEL. 363452

8. RICMANJSKI TEDEN

Kulturni dom KD Slavec Ricmanje

SPORED:

- TOREK, 14. marca, ob 20. uri (galerija Babna hiša) - OTVORITEV RAZSTAVE keramičnih izdelkov Gabrijele Ozbič in Michele Stopper ter starih lončenih predmetov. Nastopajo učenci COŠ "I. Trinko" - Ricmanje.
- PETEK, 17. marca, ob 20. uri - KONCERT Godbe na pihala iz Ricmanj.
- SOBOTA, 18. marca, ob 20. uri - VESELICA: nastopajo dramska skupina, mešani pevski zbor "Slavec" ter Veseli godci iz Boljunca.
- NEDELJA, 19. marca, ob 18. uri - KONCERT harmonikaškega ansambla "Miramar".

Urnik galerije: torek, petek, sobota od 19. do 22. ure; sreda od 20. do 22. ure; nedelja od 10. do 12. in od 19. do 22. ure.

Vabljeni!

ZVEZA ŽENA
IZ DOLINSKE OBČINE

vabi

ob mednarodnem dnevu žena na

kulturno prireditev

danes, 12. marca, ob 18. uri
v gledališču F. Prešeren
v Boljuncu.

Narodna in študijska
knjižnica v Trstu

ciklus

Otroške urice v NŠK

Od pike do slike

z ilustratorjem MARJANOM
MANČKOM se bomo srečali
v petek, 17. marca, ob 17. uri

v prostorih NŠK - Ul. sv. Frančiška
20/I.

Vabljeni osnovnošolski otroci!

TEČAJ

za izvajanje jezikovnih določb
zakona o globalni zaščiti.

3. predavanje v torek, 14. marca 1989

METODE IN TEHNIKE UVELJAVLJANJA PRAVICE
DO RABE SLOVENSKEGA JEZIKA

Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu - Ulica sv.
Frančiška 20, 2. nadstropje, ob 20.30.

Predaval bo prof. SAMO PAHOR

ŠD Sokol in SKD I. Gruden

vabita

vse člane in prijatelje na

DRUŽABNI VEČER

v petek, 17. marca, ob 20.30
v društvenih prostorih.

SKLAD
MITJA ČUK

III. ZIMSKE IGRE
SKLADA MITJA ČUK

bodo v nedeljo, 19. t. m., v
Žabnicah.

Prijave za avtobusni izlet na
sedežu Sklada, Proseška ul.
133 in v baru Prosvetnega
doma na Opčinah, tel. 212289
do srede, 15. t. m.

razstave

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 -
je do 16. t. m. na ogled razstava slikarke
Luise M. SGUAZZI.

ZŽI-UDI Križ vabi ob DNEVU ŽENA
na ogled razstave ženskih ročnih del.
Razstava bo odprta še danes, 12. t. m., od
11. do 13. ure ter od 15. do 18. ure.

Zveza žena iz Milj vabi v Beneško
hišo na ogled razstave umetniških in
obrtnih ročnih del. Na ogled so tudi iz-
delki učencev italijanskih in slovenskih
šol iz Milj. Urnik: vsak dan od 10.00 do
12.00 in od 16.00 do 19.00. Ob nedeljah:
od 10.00 do 13.00. Razstava bo trajala do
19. t. m.

V Finžgarjevem domu na Opčinah je
v okviru Ljudskega misijona odprta raz-
stava SVETIH PODOB Norberta Grčarja.

V galeriji Al Bastione - Ul. F. Venezi-
an 15 - je do 16. t. m. odprta razstava
slikarja ZANGRANDEJA.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško kon-
certno društvo. Jutri, 13. marca, bo ob
20.30 v gledališču Rossetti nastopila pia-
nistka MARIA TIPO.

Nedeljski koncerti. Danes ob 11. uri
bo v mali dvorani gledališča Verdi glas-
bena in vokalna skupina gledališča Ver-
di pod vodstvom Aleksandra Vodopivca
izvajala vrsto skladb klasičnih in sodob-
nih avtorjev.
Vstopnice so na razpolago pri blagajni
gledališča Verdi.

ZLATARNA - DRAGULJARNA - URARNA

Laurenti

lastnik Stigliani

PRSTANI Z DRAGULJI
DIAMANTI Z GARANTNIM LISTOM

TRST - LARGO SANTORIO 4 - TEL. 772770.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE

Hermann Broch

POVEST
SLUŽKINJE
ZERLINE

Izvaja Bogdana Bratuž

Danes, 12. t. m., ob 17.30
v Kulturnem domu na PRO-
SEKU;

v petek, 17. t. m., ob 20.00
za ABONMA RED K v Kultur-
nem domu v Trstu.

izleti

Kmečka zveza organizira v petek, 17.
marca, avtobusni izlet na kmetijski se-
jem v Verono. Cena izleta (z vstopnino)
20.000 lir. Vpisovanje pri Kmečki zvezi -
Ul. Cicerone 8/B - tel. 362941.

Zveza žena občine Dolina priredi v
nedeljo, 19. t. m., enodnevni izlet v Ptuj
in Rogaško Slatino. Cena 55.000 lir. Za
informacije in vpisovanja v gostilni Pri
Tatjani, tel. 228497 ali 232223.

ŠD Mladina prireja v nedeljo, 19. mar-
ca, smučarski izlet v Ravascletto. Odhod
iz Križa ob 6. uri. Vpisovanje v Domu A.
Sirk od 19. do 21. ure od ponedeljka, 13.,
do srede, 15. marca.

Devinsko-nabrežinska sekcija SSK
priredi od 22. do 25. aprila, izlet na Gra-
diščansko in na Dunaj. Informacije in
vpisovanja: Terčon 229509, Brecelj
208270, Kralj 200771.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Salaam Bom-
bay!, dram., ZDA, 1988, r. M. Nair.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 Mississippi
burning, r. Alan Parker

EXCELSIOR AZURRA - 17.45, 21.45 Un
pesce di nome Wanda, kom., V. B.,
1988, r. C. Crichton, i. J. Cleese, J. L.
Curtis, K. Kline.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Nightmare
IV., il non risveglio, srh., r. R. Harlin,
i. R. Englund, □

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Lei, io e
lui, kom.; r. D. Dorrie; i. G. Dunne, E.
Greene.

NAZIONALE III - 15.30, 22.15 Moonwal-
ker, fant., ZDA, 1988, r. J. Kramer & C.
Chilvers, i. M. Jackson, S. Lennon

NAZIONALE IV - 15.30, 22.00 Gorilla
nella nebbia, pust., ZDA 1988, r. M.
Apted, i. S. Weaver, B. Brown.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Sotto ac-
cusa, i. K. Mc Gillis, J. Foster, □□

MIGNON - 16.00, 22.00 Addio al Re,
pust., ZDA, 1989, r. J. Milius, i. N. Nol-
te, N. Havers, M. Weyers.

EDEN - 15.30, 22.10 La vergine in calo-
re, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Il
frullo del passero, kom., It., 1988, r. G.
Mingozzi, i. O. Muti, Ph. Noiret.

CAPITOL - 16.15, 22.00 Cocktail, kom., r.
R. Donaldson, i. T. Cruise, B. Brown.

LUMIERE FICE - 16.30, 19.30, 22.00 Don-
ne sull'orlo di una crisi di nervi,
kom., Šp. 1988, r. P. Almodovar, i. C.
Maura, A. Banderas, J. Serrano.

ALCIONE - 15.30, 22.10 Prima di mezza-
notte, krim., r. M. Brest, i. R. De Niro.

RADIO - 15.30, 21.30 La casa del piacere
bestiale, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ -
18. letom □□

IMAM JIH ZA
VSE OKUSE!

Segulin

TRST Ul. Mazzini 51

foto kino
optika

0733-361

Danes, NEDELJA, 12. marca 1989

BOŽENA

Sonce vzide ob 6.23 in zatone ob 18.06
- Dolžina dneva 11.42 - Luna vzide ob
8.22 in zatone ob 24.00.

Jutri, PONEDELJEK, 13. marca 1989

ZINKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka
11,6 stopinj, zračni tlak 1024,7 mb naraš-
ča, veter 4 km na uro jugozahodnik, vla-
ga 73-odstotna, nebo rahlo pooblačeno,
morje skoraj mirno, temperatura morja
9,5 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI ŠO SE: Andrea Scherlich,
Marco Scherlich, Valentina Ridolfo, Fe-
derico Sangermano, Alberto Koukoulakis,
Raffaele Claudio, Andrea Visintin,
Lorenzo Barbone.

MGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi na ogled razstave
slovenskih in italijanskih
mojstrov

Slike ponujamo
do konca meseca marca
S POSEBNIM POPUSTOM

razne prireditve

V Društvu slovenskih izobražencev v
Trstu (Peterlinova dvorana) bo jutri, 13. t.
m., ob 20.30 večer, posvečen temi DRUŠ-
TVO 2000 DANES IN JUTRI - pogovor s
predstavniki društva ob 20-letnici delo-
vanja. V isti dvorani je na ogled razstava
fotografa Vlastja Simončiča.

Glasbena matica vabi na NASTOP, ki
bo v torek, 14. marca, ob 18. uri v Gallu-
sovi dvorani - Ul. R. Manna 29.

Predavanja o boleznih trte. V sredo,
15. marca, ob 19.30 bo v športno-kultur-
nem centru v Zgoniku PREDAVANJE O
BOLEZNIH TRTE, ki ga organizira Pok-
rajinsko kmetijsko nadzornišvo v sode-
lovanju z opazovalnico za rastlinske bo-
lezni. Predavala bosta strokovnjaka dr.
Bruno Villo in dr. Giuseppe Fantina. Na
predavanje so toplo vabljeni vsi vinog-
radniki.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi v
sredo, 15. t. m., ob 20.30 v srenjsko hišo
na predvajanje diapozitivov Saše Ote
(tehnik s prelivi in glasbeno spremlja-
vo) OD POLETJA DO POLETJA - utrin-
ki iz vaškega življenja v Borštu in Zab-
režcu.

KD Rdeča zvezda - Salež organizira
ob mednarodnem prazniku Dnevu žena
KULturno-ZABAVNI VEČER. Priredi-
tev bo v športno-kulturnem centru v
Zgoniku v soboto, 18. marca, ob 20. uri.
Nastopil bo ŽPZ Postojna pod vodstvom
Dušana Kafola. Za ples in smeh bo po-
skrbel ansambel Happy day. Vabljeni
tudi možje in fantje.

razna obvestila

Sekcija Zveze borcev Boljunec obveš-
ča vaščane, da sprejema prispevke za ob-
novo bolnice Franje v Partizanskem klbu
in mlekarni v Boljuncu.

Sekcija VZPI-ANPI Padriče obvešča
vaščane, da sprejema prispevke za obno-
vo bolnice Franje (Lojze Škabčev).

Sekcija VZPI-ANPI Dolina, Mačkolje
in Prebeneg obvešča vaščane iz Mač-
kolj, da sprejemata Ema in Danica pri-
spevke za obnovu bolnice Franje.

Društvo slovenskih upokojencev v
Trstu sklicuje 11. REDNI OBČNI ZBOR
v sredo, 15. marca, ob 9.30 v prvem skli-
canju in ob 10. uri v drugem sklicanju v
Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška
20 z naslednjim dnevnim redom: otvori-
tev občnega zbora, izvolitev delovnega
predsedstva, poročila, pozdravi gostov in
razprava, poročilo nadzornega odbora,
volitve. Vabljeni člani in prijatelji druš-
tva!

Društvo naravoslovcev in tehnikov
Tone Penko prireja v nedeljo, 19. marca,
geološko ekskurzijo v Goriška Brda, stro-
kovno vodstvo prof. dr. Rajko Pavlovec
iz Ljubljane. Zbirališče ob 8. uri pred
sodniško palačo v Trstu ali ob 9.30 pred
hotelom Sabotin v Solkanu. Prevoz z las-
tnimi sredstvi.

SKD Barkovlje prireja PLESNI TE-
ČAJ v standardnih in latinskoameriških
plesih. Začetek v petek, 17. t. m., ob
19.30. Zaradi velike udeležbe nežnega
spola vabimo predvsem fante. Za infor-
macije telefonirati na št. 415797.

včeraj - danes

UMRLI SO: 87-letna Vittoria Chelleri,
70-letni Pietro Apollonio, 58-letni Giu-
seppe Decorti, 75-letni Luciano Capponi,
74-letni Silvano De Angelis, 55-letni
Adolfo Di Piccolo.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 12. marca 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. dell' Istria 35, Mi-
ramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul.
Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12,
Ul. Flavija 89 (Zavljje).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Trg Ospedale 8, Ul. dell' Istria 35, Mi-
ramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul.
Combi, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija
89 (ZAVLJE).

FERNETIČI (tel. 229355) - od 8.30 do
13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu
za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 13., do sobote, 18. mar-
ca 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini
4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6
(Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia
3 (Milje).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po
telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini
4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6
(Naselje sv. Sergija), Ul. Settefontane 39,
Trg Unità 4, Lungomare Venezia 3,
(MILJE).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po
telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Lun-
gomare Venezia 3 (MILJE).

šolske vesti

Sindikato slovenske šole sporoča, da
so datumi pismenih nalog za izredne ha-
bilitacije za slovenske višje srednje šole
naslednji: 15. t. m. angleščina, matemati-
ka, 16. t. m. kemija in 17. t. m. telesna
vzgoja.

mali oglasi

OSMICO je odprl Jože Žigon v Ul. Fla-
via di Stramare 87/A - Zavljje.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lo-
njerju. Toči belo in črno vino.

PODJETJE zaposli uradnico/ka z diplo-
mo trgovskega zavoda. Zahteva se do-
bro znanje italijanščine in slovenščine
in po možnosti srbohrvaščine. Pismene
ponudbe poslati na Oglasni oddelek
Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi
6, 34137 Trst, pod šifro "Uradnica".

NATAKARICO išče gostilna Ljudskega
doma v Križu. Tel. 220132 (razen ob
ponedeljkih).

NUDIM pomoč v gospodinjstvu. Tel.
040/578323.

RANK XEROX predstavništvo L.O.G.O.S.
v Gorici išče tehnik za fotokopirne
stroje in telefax. Prestižne aparature,
tehnični tečajji. Tel. 0481/20040.

IŠČEMO inštruktorja/ico za latinščino,
vsaj enkrat tedensko. Telefonirati v
večernih urah na št. 44710.

MLADI DELAVEC išče kakršnokoli za-
poslitev. Tel. 226716 ob večernih urah.

VDOVA sama, urejena, preskrbljena, želi
spoznati za trajno vezo osebo s podob-
nimi lastnostmi, starost 65-70 let. Po-
nudbe na "fermo posta" št. 435625 -
34170 Gorica/Gorizia.

IŠČEM harmoniko 80 basov. Tel.
0481/779469 v popoldanskih in večer-
nih urah.

KUPIM teren ali hišico/vilo z vrtom.
Plačilo v gotovini. Tel. 327237.

FIAT 127, brazilski, december '86, v od-
ličnem stanju, prodam. Cena 5.500.000
lir. Tel. 943388.

PRODAM fiat 1, turbo IE, letnik '85, v
odličnem stanju. Tel. 327284 ali 251047.

TVRDKA prodaja avtomobil mercedes 380
SE, december '83, plav metaliziran, s
klimatizacijo ABF in odpirajočo se
streho, tempomat, notranjost v žametu.
Cena 36.000.000 lir. Telefonirati ob po-
nedeljkih in sredah na št. 43713 ali
411826 ob uradnih urah.

PRODAJAMO metrsko žagana hrastova
drva za kurjavo. Tel. 0481/884184.

PRODAM motokaro guzzi, dve kompletni
gumi 19x400 ter tehniko z nosilnos-
tjo 8 q. Tel. 226138.

KROMATICO harmoniko tipa bayan
professional, 120 basov, 50 prostih ba-
sov, 11 registrov, prodam. Tel. 231805.

PANDO 45 S, letnik 1983, prodam v do-
brem stanju. Tel. ob uri kosila ali ve-
čerje na št. 0481/391179.

čestitke

ALENKA ŠKABAR praznuje danes
16. rojstni dan. Vse naj, naj ji želi
Milena, Srečko, Irina in David.

Draga LILIJANA! Vse najboljše in
da bi se ti uresničile vse želje ti iz srca
želi sestra Majda z družino.

Najini teti LILIJANI pošiljava zvr-
han koš poljubčkov. Alenka in Edvin.
Dragi LILIJANI priske čestitke za
19. pomlad, ki jo jutri praznuje! Vsi, ki
jo imamo radi.

PIZZERIA
ANDY - "AL CANTINON"

Opčine - Proseška ul. 44
Tel. 212067

obvešča cenjene stranke, da
obratuje ob nedeljah
(zaprto ob četrtkih)

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po
telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in praz-
nična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA									
BARI	86	45	31	72	28				
CAGLIARI	47	24	33	62	54				
FIRENCE	50	85	73	2	79				
GENOVA	38	67	66	83	35				
MILAN	48	66	14	70	21				
NEAPELJ	3	72	32	50	20				
PALERMO	89	58	59	39	64				
RIM	86	60	72	36	82				
TURIN	88	73	11	82	75				
BENETKE	90	67	80	75	55				

ENALOTTO

2 X X X X 1 2 2 2 2 2 X

KVOTE:

12 79.408.000.—
11 1.604.000.—
10 140.000.—

ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet (pripravil Piero Angela)
9.00 Nedeljska rubrika: Canigatti & C.
10.00 Kmetijska oddaja: Zelena linija (1. del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Kmetijska oddaja: Zelena linija (2. del)
13.00 Dnevnik - ob enih
13.30 Dnevnik - vesti
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Marisa Laurito)
14.20 Športne vesti
15.50 Športne vesti
16.50 Športne vesti
18.10 Športne vesti: 90. minuta
18.35 Variete: Domenica in... (zadnji del)
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Nadaljevanka: La piovra 4 (r. Luigi Perelli, i. Michele Placido, Patricia Millardet, 3. del)
22.15 Športna nedelja
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Informativna oddaja: Knjiga, naša prijateljica

CANALE 5
8.45 Nabožna oddaja
9.30 Aktualno: Block notes
10.30 Nanizanka: Laverne & Shirley
11.00 Aktualno: Il girasole
11.30 Nanizanka: i Jefferson
12.00 Variete: Rivediamoli
13.00 Superclassifica Show
14.00 Film: Salto mortale (dram., ZDA 1953, r. Elia Kazan, i. Fredric March)
17.00 Nan.: Fox, 18.00 Love Boat
19.00 Kviza: La ruota della fortuna, 19.45 Tra moglie e marito album
20.30 Film: Poliziotto superpiù (kom., It. 1980, r. Sergio Corbucci, i. Terence Hill, Ernest Borgnine)
22.35 Nanizanka: Top secret
23.35 Aktualnosti: Italija sprašuje
0.20 Šport: golf
1.20 Nanizanki: Baretta, 2.20 Mannix

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nan.: Mia sorella Sam
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Nanizanka: Stazione di servizio
14.30 Dok. oddaja: Kvarkov svet
15.00 Sedem dni v parlamentu
15.30 Športni ponedeljek
16.00 Kolesarstvo: dirka Tirreno-Adriatico
16.45 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Kviz: Domani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Nad.: La piovra 4 (4. del)
22.15 Aktualno: Linea diretta
22.45 Dnevnik
22.55 Rubrika: Filmske novosti
23.00 Dok.: Velike razstave
23.30 Aktualno: Per fare mezza-notte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!
19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi marco Columbro)
20.25 Aktualno: Radio Londra
20.30 Film: College (kom., It. 1984, r. Castellano in Pipolo, i. Federica Moro, Christian Vadim)
22.30 Nanizanka: Top Secret
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.50 Rubrika: Première
1.00 Nanizanke: Baretta, 1.55 Mannix, 2.50 Masquerade

RAI 2
8.00 Aktualno: Week end
8.30 Variete: Patatrak, vmes risanke in nanizanka
10.30 Film: La scelta difficile del Dr. Gillespie (dram., ZDA 1944, r. W. Goldbeck, i. Van Johnson)
12.00 Rubrika: Video week end
12.25 Inf. oddaja: Automia
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Dnevnik - športne vesti
13.30 Variete: Piccoli e grandi fans
15.45 Športne vesti: 45. minuta
15.55 Šport: kolesarstvo (prenos iz Terama)
16.45 Variete: Videocomic
17.45 Aktualno: Podelitev nagrade Città di Milano
18.50 Nogomet A lige
19.45 Vreme in dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
20.30 Gledališče Eduarda De Filippa: Il berretto a sonagli (Luigi Pirandello)
22.15 Dnevnik - nocoj
22.30 Dokumentarna oddaja: Mixer
23.40 Rubrika: Sorgente di vita
0.10 Inf. oddaja: Leteči zmaj
1.10 Glasbena oddaja: Milano suono

12.15 Dok. oddaja: Big bang
13.00 Nan.: Arabesque
14.00 Variete: Domenica più
17.00 Nan.: Longstreet, 18.00 New York, 19.00 Alfred Hitchcock, 19.30 Sulle strade della California
20.30 Film: Angelica alla corte del re (pust., Fr. 1964, r. Bernard Borderie, i. Michele Mercier, Giuliano Gemma)
22.30 Nanizanka: Alfred Hitchcock
23.00 Koncert Filharmonije gledališča La Scala (dir. Wolfgang Sawallisch; F. Haydn, R. Strauss)
0.30 Nanizanki: Vegas, 1.30 Missione impossibile

ITALIA 1
8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Nanizanki: Boomer cane intelligente, 11.00 Quattro ragazzi per un computer
12.00 Aktualno: Nessundorma
12.50 Šport: Grand Prix
14.00 Film: C'era una volta Pollicino (fant., Fr. 1972, r. Michel Boisrond, i. Jean-Pierre Marielle, Titoyo)

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Signorinella (kom., It. 1949, r. Mario Mattoli, i. Antonella Lualdi)
10.30 Protestantizem
10.55 Rubrika: Trentatré
11.05 Božanska komedija
11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro, vmes šport
17.00 Dnevnik
17.25 Glasbena oddaja: Master '88
18.30 Športne vesti, nato nanizanka Hunter
19.30 Horoskop in dnevnik
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.35 Aktualna oddaja: La macchina della verità
22.35 Dnevnik - nocoj
22.45 International DOC Club
23.35 Dnevnik - zadnje vesti
24.00 Film: La barca sull'erba (dram., Fr. 1971, r. G. Brach, i. J.P. Cassel)

RETE 4
7.35 Nanizanki: Lou Grant, 8.35 Switch
9.35 Film: La tana del lupo (dram., ČSSR 1958, r. Jiri Weiss, i. Jana Breichova, Jirina Sejbalovala)
11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanka: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanki: New York, 19.00 Sulle strade della California
20.00 Vesti: Dentro la notizia
20.30 Film: Aquile nell'infinito (pust., ZDA 1955, r. Anthony Mann, i. June Allyson, James Stewart)
22.25 Filmska rubrika: Ciak
23.15 Film: Obiettivo mortale (dram., ZDA 1982, r. Richard Brooks, i. Sean Connery, Katherine Ross)
1.40 Nanizanka: Vegas

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 Supervicky,

RAI 3
9.00 Aktualno: Domenica sul Tre, vmes nanizanka Vita col nonno
9.50 Dnevnik - nedelja
11.30 Variete: Mai dire mai
13.00 Dokumentarec: Drobci
13.10 Nanizanka: Professione pericolo
14.00 Deželne vesti
14.10 Variete: Va' pensiero (pripravljata Andrea Barbato in Oliviero Beha)
16.55 Film: Il segreto di una donna (krim., ZDA 1949, r. Otto Preminger, i. Gene Tierney, Richard Conte)
18.35 Športna rubrika: Domenica gol (pripravljata Aldo Biscardi)
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Nogomet B lige
20.30 Film: Totò story (kom., It. 1968, r. C. Mastrocinque in M. Mattoli, i. Totò, Peppino De Filippo)
22.15 Dokumentarna oddaja: Drobci
22.40 Rubrika: Filmske novosti
22.45 Dnevnik - zadnje vesti
23.00 Deželni nogomet

16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Risanke: Robin Hood, 19.00 Siamo fatti così, 19.30 Gli amici cercafamiglia, 19.45 Benjamin, 20.00 I Puffi
20.30 Variete: Emilio
22.20 Film: L'uomo con la scarpa rossa (kom., ZDA 1985, r. Stan Dragoti, i. Lori Singer, Tom Hanks)
0.10 Nanizanki: Search, 1.10 Star Trek

ODEON
8.30 Nan.: The Bill Cosby Show, 9.15 The C.A.T.
9.45 Filmske novosti
10.00 Družba
13.00 Vesti: Odeon News
13.30 Nad.: La storia di Maria
15.30 Film: Due donne speciali (dram., ZDA 1987, r. Fielder Cook, i. Tracy Pollan)
17.30 Otroški variete: Sugar, vmes ris. Nick Nickleby
19.00 Filmske novosti
19.30 Nad.: La leggenda di Henry Ford (4. del)
20.30 Film: Strike Commando (vojni, ZDA 1986, r. Vincent Brown, i. Christopher Connely)

RAI 3
10.00 Šport: zaključek policijskega SP (iz Trenta)
10.30 Rugby: Scavolini-Mediolanum
11.00 Nadaljevanka: Destinì
11.45 Aktualna oddaja: Destinì per voi
12.00 Inf. oddaja: Meridiana - Lo zibaldone del lunedì
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Otroško veselje - Osvajanje besed
15.30 Rokomet: Prato-Bressanone
16.05 Dokumentarec: Potovanje po Italiji - Cremona
17.00 Nadaljevanka: Destinì
17.45 Aktualna oddaja: Destinì per voi
18.00 Dokumentarec: Geo
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Videobox
20.30 Aktualno: Dan na preturi
22.20 Dnevnik - večerne vesti
22.30 Šport: Ponedeljkov proces
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti
0.30 Maratona (Pieve di Cento)

9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
14.55 Variete: Smile
15.25 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Milly
20.30 Film: Bianca (dram., It. 1983, r-i. Nanni Moretti, i. Laura Morante)
22.25 Kviz: Per la strada
22.55 Variete: Dibattito
23.15 Rock opolnoči: Heavy Metal Kings
0.30 Rubrika: Première
0.40 Nanizanke: Troppo forte, 1.10 Giudice di notte, 1.40 Kung-fu

ODEON
8.00 Nad.: Agua viva
9.00 Nan.: Good Times
9.30 Nad.: Marcia nuziale
10.00 Rubrika: Fiori d'arancio
10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes The Bill Cosby Show

RTV Ljubljana 1
9.20 Otroška matineja: Živ Žav, 10.10 nadaljevanka Safari (3. del)
10.40 Nadaljevanka: Kri in orhideje (pon. 1. dela)
11.30 Videomeh
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Video strani
14.45 Film: Cigani letijo v nebo (dram., SZ 1975, r. Emil Lotjanu, i. Svetlana Toma, Grigore Grigoriu, pon.)
16.10 Kronika Srečanja gledališč Alpe-Jadran
16.30 Dnevnik
16.45 Film: Vesela vdova (glas., ZDA 1934, r. Ernst Lubitsch, i. Maurice Chevalier)
18.20 Šport: kros (iz Titovega Velenja)
18.55 Risanke
19.00 TV Mernik, TV Okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nadaljevanka: Portret Ilije Pevca
21.25 Smučajmo vsi
21.40 Zdravo, vmes Poročila
23.10 Šport: Zimske igre Alpe Jadran (iz Kranjske gore)

22.30 Film: Dangeonmasters (fant., ZDA 1985, r. R. Turko in J. Buechler, i. Jeffrey Byron)
0.30 Nanizanka: Un salto nel buio
1.30 Film: La danza dei milioni (kom., It. 1940, r. Camillo Mastrocinque, i. Jole Valleri)

TMC
10.00 Aktualno: Megawatt
10.15 Risanke: Snack
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Aktualno: A tutt'oggi
13.00 Film: Operazione Eldorado (kom., ZDA 1980, r. Harvey Hart, i. Jerry Reed)
14.45 Film: Un marito scomparso (kom., Fr. 1936, r. Christian Jacque, i. Suzy Prim, Fernandel)
16.15 Film: La sottana di ferro (kom., VB 1956, r. Ralph Thomas, i. Bob Hope)
18.00 Nanizanki: I predatori dell'idolo d'oro, 19.00 Autostop per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nanizanka: Un uomo chiamato Sloane

RTV Ljubljana 1
10.10 Mozaik: Utrip, Zrcalo tedna, TV Mernik, Oči kritike, film Boter (dram., ZDA 1971, r. Francis F. Coppola, i. Marlon Brando, Al Pacino, pon.)
13.30 Video strani
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik. Zrcalo tedna, Mernik, Oči kritike (pon.)
18.00 Smučajmo vsi (pon.)
18.15 Video strani
18.20 Špored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Taček in Smrček, nadaljevanka Sozvezdje bele murve (1. del)
19.05 Risanke
19.15 TV Okno, Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 TV film: Trinajstica (B. Cavazza-A. Tomašič, r. A. Tomašič, i. Barbara Lapajne, Mirjam Korbar, Gojmir Lešnjak)
21.35 Aktualno: Osmi dan
22.15 Dnevnik
22.25 Šport: Zimske igre Alpe Jadran (iz Kranjske gore)
22.50 Antologija slovenske violinske glasbe (3. del)

13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanka: Maria, 15.30 Amore proibito
16.30 Sugar... (2. del), vmes risanke in nan. Heidi
19.00 Nad.: Fiori d'arancio
19.30 Nanizanki: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine
20.30 Film: Hellraiser (srh., ZDA 1987, r. Clive Barker, i. Sean Chapman, Andrew Robinson)
22.30 Film: Il camper più pazzo del mondo (kom., ZDA 1976, r. Sam Grossman, i. Danny De Vito)
0.30 Nan.: Un salto nel buio

TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glasbena oddaja: Clip Clip
15.00 Nanizanka: I viaggiatori del tempo
16.00 Film: Il canto del deserto (kom., ZDA 1953, r. Bruce Humberstone, i. Gordon Mac Rae)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.45 Nedeljska rubrika: Noi la domenica - šport in spektakel (ured. Cesare Cadeo in Paolo Zuliani), vmes smučanje za svetovni pokal (iz Sigakogna)
20.20 Športna rubrika: A tutto campo (posnetki, reportaže, intervjuji in komentarji dnevnih dogodkov, vodi Gigi Garanzini)
22.00 TVD Novice
22.15 Rubrika: Šport spektakel

RTV Ljubljana 2
10.00 Oddaja za JLA
13.00 Dok.: Eno ime, dve mesti
14.00 Športno popoldne
17.30 Košarka: ženski finale za pokal Jugoslavije
19.30 Dnevnik
20.05 Dokumentarec: Cousteaujevo ponovno odkrivanje sveta
20.50 TV galerija
21.30 Športni pregled
22.00 Reportaže z nogometnih tekem
22.30 Športni pregled

21.30 Film: Lolita (dram., ZDA-VB 1962, r. S. Kubrick, i. James Mason)
24.00 Dok.: Sinji planet

TELEFRIULI
10.30 Rubrika o obrtništvu
11.00 Družba
11.30 Nanizanka: Nella casa di Flambards
12.30 Dok.: Velike razstave
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Variete: Buinesere Friul
16.30 Nan.: Mio figlio Dominic
17.15 Variete: Sei corde
18.00 Rubrika: Večerajmo skupaj
19.00 Športne vesti
20.30 Film: Berlino - Appuntamento per le spie (krim., It. 1965, r. V. Sala, i. Brett Halsey, Gastone Moschin)
22.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan
23.00 Športne vesti, News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Juke Box, smučanje
16.00 TVD Novice
16.10 Nanizanka in film
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji:

TRST — Kongres SSK

TRST — Še o uri verouka

ORDENON — Otvoritev sejma Orto-giardino

TRST — Predstavitev kulturnih dnevo Modrina in prod Športni pregled

19.30 TVD Stičiče
20.00 Rubrika: Settegiorni
20.30 Košarka NBA Today
22.15 TVD Novice
22.30 Sportime in boks
23.30 Rubrika: Šport spektakel

RTV Ljubljana 2
17.45 Reportaža o Afriki
18.15 Šport in Dnevnik
20.05 Po sledih napredka
20.55 Portret J. Ciuhe
21.15 Dokumentarec: Tihožitje
21.35 Glasbeni oddaji
22.10 Porota in 23.40 Šah

18.00 Aktualno: TV donna
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nadaljevanka: Potere
22.15 Aktualno: Turizem
22.45 Vesti: TMC Nocoj

TELEFRIULI
12.00 Nan.: Barriere
12.30 Kronike o motorjih
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: Nella casa di Flambards
14.30 Risanke
15.00 Music box
16.50 Nadaljevanki: George Sand, 18.00 Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Športna rubrika
21.30 Košarka: A2 liga, Fantoni-Sangiorgina
23.30 Dnevnik, nato družba
0.30 Informativna oddaja

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Matineja: Glasbeni listi; 10.15 Mladinski oder: Šola za starše (Petan); 11.00 Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Blagi pokojniki, ljubi možje (r. S.Verč, bere Polona Vetrhi); 14.50-19.00 Popoldanski zbornik: šport in glasba, rezultati in komentarji, prenosi s prireditelvi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke: Strašen hrup v Tišem oceanu, sledi Pop rock za mlade; 9.05 Še pomnite, tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Glasbena matineja; 10.35 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lotrca domačih; 17.05 Zbori; 17.30 Igra; 18.00 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program in nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30, 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, Pozdrav, Na današnji dan, Reportaže, intervjuji in zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop tedna; 7.35 Glasba; 7.40 Vse o radiu; 8.00 Sanremse popevke; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Športna oddaja; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Najlepših sedem; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Aktualno: Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo, 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba in šport; 17.33 Made in JU; 18.00 Najnovejša plošče; 19.00 Glasba non stop in športna nedelja; 20.00 Prenos Radia Lj.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor; 13.00 Glasba po željah; 15.30 Športna nedelja; 20.00 Nočna glasba.

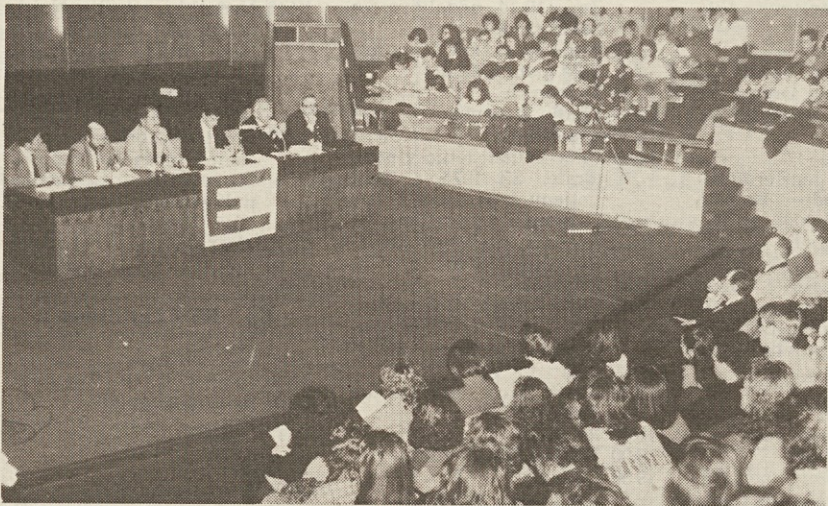
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Spomini na Alberta Rejca; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Glasbeni listi, 12.00 Ne prezirimo: O doktorskih razpravah, (12.40) Tekmovanje v Spittalu; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Gospodarstvo; 14.10 Goriški razgledi; 15.00 Epska pesnitev: Odisėja (Homer, 17. del); 15.15 Hit Parade; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Glasbeni listi; 19.00 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Glasbena lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Nova pesmica; 9.05 Matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ellingtonov orkester; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes ob 13.00; 13.30 Čestitke; 14.02 Enajsta šola; 14.20 Glasbene revije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nokturno, nato Nočni program.

Evropska poslanca Rossetti in Mizzau predavala dijakom Evropa 92 in pričakovanja mladih

Evropska poslanca iz naše dežele Giorgio Rossetti in Alfeo Mizzau sta včeraj v avditoriju govorila goriškim dijakom o evropskem združevanju. Srečanje je priredil zavod Fermi v sodelovanju s Šolskim skrbništvom. Po uvodu šolskih predstavnikov je Rossetti predstavil novosti, ki jih bo prineslo poenotenje tržišč v letu 1993. Možnosti so velike, je dejal, saj ocenjujejo, da bo odprava carinskih pregrad prinesla evropskemu gospodarstvu kar 300 tisoč milijard dobička. Lahko bi pridobili pet milijonov novih delovnih mest, cene bi se utegnile znižati za 4-5 odstotkov. Toda za doseg te ciljev bo potrebna ustrezna socialna zakonodaja, zato da bi se z združevanjem okoristili vsi in ne samo veliki kapital. Z ustreznimi predpisi je treba tudi zavarovati šibkejša območja in družbene subjekte, da ne bi združena Evropa še povečala krivic. Predvsem, je zaključil Rossetti, je poleg združevanja tržišč treba uresničiti tudi višjo stopnjo politične enotnosti in dati večjo težo parlamentu ter drugim organom Evropske skupnosti.

Mizzau se je osredotočil na kulturne aspekte združevanja, na vlogo šole v pripravi novih evropskih državljanov in na odpravljanje pregrad pri zaposlovanju. Začeti je treba razmišljati kot evropski državljani, je dejal, združeva-

Včerajšnja razprava o evropskem združevanju v deželni avditorij (foto Marinčič)

ti nacionalno z evropsko kulturo, predvsem pa se naučiti nekaj tujih jezikov. Gorica je v tem pogledu privilegirana, saj sta tu poleg italijanskega že prisotna furlanski in slovenski jezik, prav tako pa bo večjezična bodoča Evropa, je dejal Mizzau in zaključil svoj poseg s poudarkom na kulturi

miru, ki je danes v Evropi že utrjena stvarnost in obenem pomembna novost v vsej tisočletni zgodovini naše celine.

Na srečanju je govoril tudi predsednik Zveze evropskih občin v Italiji dr. Pierino Donada, poročilom pa je sledila razprava.

Prispevki za obnovo pročelij starih hiš

Lastniki starih hiš v Gorici bodo končno lahko zaprosili za podporo pri obnavljanju pročelij poslopij. Poseg je bil predviden že pred meseci in sodi v širši okvir pobud, ki jih občinska uprava izvaja za obnovo starega mestnega jedra. Pred časom je Dežela na osnovi načrta za urbanistično obnovo, ki ga je predstavila goriška občinska uprava, že dodelila Občini nekaj več kot milijardo lir za javne posege v Ul. Ascoli. Vedno v izvajanju načrta za mestno obnovo je nato Občina prejela še pol milijarde lir za nakup in obnovo javnih stavb. Sedaj je Dežela dodelila še 150 milijonov lir, ki jih bodo lahko koristili zasebniki, ki nameravajo obnoviti pročelja svojih hiš.

Deželni zakon št. 34/87 predvideva, da lahko lastniki zaprosijo za prispevek do 10 tisoč lir za kvadratni meter pročelja, ki ga nameravajo obnoviti. Prispevek lahko dobijo samo lastniki hiš, ki so vključene v načrte za obnovo mestnih jeder in pod pogojem, da niso prejeli drugih prispevkov za obnovo istih hiš.

Goriška občina je že pred časom določila dodatne kriterije za oblikovanje lestvice, po kateri bodo prosilcem delili prispevke. Postopek je nato bil nekaj časa ustavljen v pričakovanju deželnega finansiranja, sedaj, ko je bil denar dodeljen, bodo skušali čimprej izvesti vse potrebne obveznosti, da bodo lastniki hiš lahko prejeli prispevke.

Poleg tega, da prispevek ni združljiv z drugimi javnimi podporami za obnovo hiš, veljajo še nekatera splošna pravila. Interesenti lahko prosijo za prispevek za obnovo pročelij kot tudi drugih zunanjih sten. Dovolj je, da sami podpišejo izjavo z opisom del in predvidenim stroškom. Občina bo nato izdelala prednostno lestvico upoštevajoč kriterije, ki jih je v ta namen odobrila uprava, in pisno obvestila prejemnike prispevkov ter pri tem določila rok za začetek in konec del. Prispevek bodo izplačali, ko bo obnova zaključena in bodo občinski organi ugotovili, da je bila izvedena v skladu z vsemi predpisi.

Interesenti dobijo v protokolnem uradu na županstvu obrazce za prošnje, ki jih bodo morali oddati do 15. aprila. Podrobnejše informacije dajejo v občinskem uradu za urbanistiko v Ul. Mazzini 17 (2. nadstropje) ob delavnikih od 11. do 13.30.

V Štandrežu spet zaskrbljeni zaradi načrta o novi livarni

Spet je govor o odprtju livarne Danieli pri Štandrežu. Podjetje iz Buttrija je že pred približno enim letom zaprosilo Konzorcij za goriško industrijsko cono, da bi odprlo pri Štandrežu livarno za lahke kovine. Konzorcij je sprva odobril prošnjo, ker pa je prišlo do ostrih protestov krajevnega prebivalstva, organizacij in naravovarstvenih združenj, so sklenili, da bo o umestnosti odprtja livarne v neposredni bližini hiš odločala Krajevna zdravstvena enota upoštevajoč možno onesnaževanje, ki bi ga povzročala livarna. Po lanskim polemikah je zadeva skoraj tonila v pozabo, pred kratkim pa je družba Nordal, za katero stoji Daniela, spet posegla pri Konzorciju in napovedala, da je pripravljena začeti z deli za odprtje tovarne.

Te dni se je predsednik Konzorcija sestel na županstvu z županom Scaranom in koordinatorjem KZE Gregorijem. Kot je bilo mogoče izvedeti, je KZE na tem da zaključijo študijo o morebitnem onesnaževanju. Zdi se, da po mnenju tehnikov zdravstvene enote nova tovarna ne bo povzročala onesnaževanja zraku, pač pa jemljejo v po-

štev kot glavni problem ti. zvočno onesnaževanje, torej hrup, ki bi ga delovanje livarne povzročalo blizu hiš. Dokončni odgovor KZE napovedujejo že v prihodnjem tednu, nato pa ga bodo nato posredovali družbi Danieli.

Včeraj je predsednik rajonskega sveta v Štandrežu Walter Ressi bil pri županu, da bi ga ponovno opozoril na zaskrbljenost in nasprotovanje štandreškega prebivalstva, ki noče nove tovarne blizu hiš. Scaran je povedal, da sedaj jemljejo v poštev možnost nove lokacije, nekoliko nižje od prvotne, tako da bi livarna bila par sto metrov bolj oddaljena od vasi. Vendar tudi ta rešitev ne bo zadovoljila prebivalstva, ki je že ogorčeno zaradi onesnaževanja iz upepeljevalnika, je ugotovil Ressi in opozoril, da bi tudi v tem primeru obrat ne bil dovolj oddaljen od hiš, poleg tega pa bi stal v neposredni bližini jestvinskih podjetij.

Pričakovati je, da se bo polemika o načrtovani livarni po daljšem premirju ponovno zaostila. Rajonski svet bo najbrž v kratkem sklical v Štandrežu javno skupščino, na kateri bodo razpravljali o teh vprašanjih.

V enoteki v Gradišču deželna razstava medu

Odprtje razstave medu v enoteki "La Serenissima" (foto Marinčič)

V enoteki "La Serenissima" se danes zaključuje deželna razstava medu, ki jo prireja Goriško združenje čebelarjev in Letovišarska ustanova za Gradišče-Redipuglio. Ob odprtju tekmovalne razstave so predstojniki nagradili čebelarje, ki so predstavili najboljše sorte medu. Na slovesnosti so spregovorili ravnatelj enoteke Alberton, župan v Gradišču Travan, predsednik Pokrajine Crisci in sen. Micolini.

Danes ob 10.30 bo na županstvu v Gradišču dr. Maria Teresa Lanzinger predavala o medu in čebelarstvu. Razstava je na ogled od 10. do 12. in od 16. do 23. ure.

Prireditve v Sovodnjah ob dnevu žena

Drevi ob 18.30 bo v Kulturnem domu v Sovodnjah prireditve ob dnevu žena, ki jo prireja domače Kulturno društvo. Na večeru bodo najprej nastopili člani Dramske skupine zbora Rupa-Peč z uprizoritvijo krajše igre V posredovalnici. Sledil bo nastop ansambla Miramar.

Primer aidsa

Jugoslovanski zapornik, 31-letni Svetlan Pijanić se zdravi v tržaški bolnišnici pri Magdalenii zaradi aidsa. Pijaniću, ki so ga v preteklih dneh prepeljali iz zapora v Lodiju v goriški zapor, so ob vstopnem zdravniškem pregledu ugotovili simptome že težkega obolenja.

Jutri brez vlakov

Pokrajinska tajništva zveznih sindikatov CGIL, CISL in UIL ter avtonomni sindikat Fiasfs so namreč oklicali 24-urno stavko železničarjev na goriški postaji, ki se bo pričela jutri ob 21. uri in se bo zaključila v torek ob isti uri. Sindikalni predstavniki goriških železničarjev se pritožujejo zaradi pomanjkanja osebja, prevelikega števila delovnih nadur, nezagotovljenega obveznega počitka.

Zahteva, naj župan skliče goriški občinski svet

Vseh šest občinskih svetovalcev KPI je včeraj podpisalo formalno zahtevo županu Scaranu, naj nemudoma skliče občinski svet. Poleg potrebe, da se kriza reši v izvoljenem telesu, navajajo tudi vrsto problemov (upepeljevalnik, bolnišnica, preustroj občinskih služb, industrija), ki že nekaj časa čakajo na potrebno razpravo in konkretno reševanje.

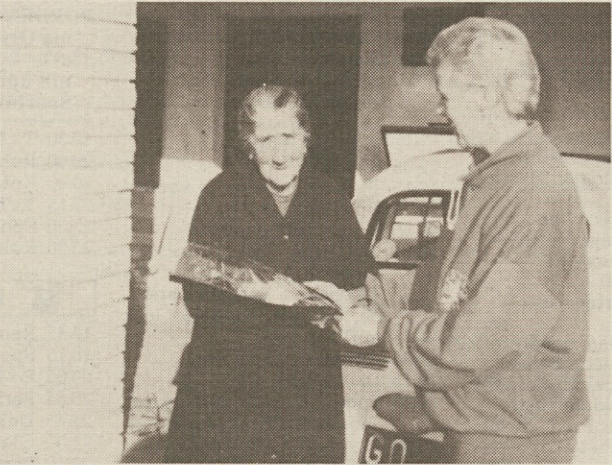
Jutri bi se morali ponovno sestati predstavniki večinskih strank. Če ne bo prišlo do sporazuma, lahko najbrž pričakujemo sklic občinskega sveta (morda s pisno zahtevo tretjine občinskih svetovalcev), ki ga poleg opozicije zahtevajo tudi socialisti.

Ogenj, ki je uničil Baobab najbrž ni bil podtaknjen

Požar v baru Baobab, zaradi katerega sta umrli dve osebi, tri pa so bile ranjene, po vsej verjetnosti ni bil podtaknjen. Gasilci so v tehnični preiskavi ugotovili, da ni nobene sledi o namernem požigu. Ogenj naj bi se vnel morda zaradi kratkega stika, tlel nekaj časa ter se nato razširil na lesne obloge in drugo vnetljivo opremo lokala. Zaradi vročine naj bi nato počile šipe (odtod pričevanja o "eksploziji"), dotok kisika pa je prispeval k izredno hitremu širjenju ognja.

Tudi izsledki policijske preiskave potrjujejo to domnevo. Vsekakor izključujejo, da bi ogenj zanetili zločinci, ki izsiljujejo lastnike nočnih lokalov. Zdi pa se, da so tudi domneve o morebitnih drugih vzrokih za požig neutemeljene.

Nagelj in šopek mimoz priletnim Doberdobkam

Predstavnice Kulturnega društva Jezero so, kot je to že tradicija, tudi letos ob 8. marcu - prazniku žena obiskale in obdarile z nageljnom in mimozo vse ženske, ki so na Doberdobškem prekorale zavidljivo starost 80 let.

V doberdobski občini živi kar enainštirideset žensk, ki so dosegle ali presegle ta visok jubilej. Najstarejša občanka je Ana Marušičeva Jeleneva, ki se je rodila leta 1895. Sledi ji Julija Lozej, ki se je rodila leto kasneje, na tretjem mestu pa je 90-letna Roža Devetak s Poljan, ki jo vidimo na gornjem posnetku.

Stavka dijakov

Včeraj so v Gorici in v Trzinu dijakistavkali proti nedavnemu povišku avtobusnih vozovnic na progah Pokrajinskega prevoznega podjetja. Tudi na slovenskih višjih srednjih šolah so nekateri dijaki ali predstavniki razredov stavkali. Največ praznih klopi pa je bilo v Trzinu, kjer je od pouka izostalo okrog 1500 dijakov. Povorke po tržiškem mestnem središču pa se je udeležilo le malo stavkajočih.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 5. 3. do 11. 3. 1989

RODILI SO SE: Anna De Zan, Gianluca Paci, Martina Malic, Stefano Martellani, Matteo Montorio, Monia Massaccesi.

UMRLI SO: 85-letna upokojenka Annamaria Bearzi, 92-letna upokojenka Caterina Candotto vd. Roppa, 63-letni upokojenec Carlo Sirotich, 93-letni upokojenec Gioacchino Stokler, 65-letni invalid Antonio Ambrosi, 79-letna upokojenka Elisabetta Gregori, 79-letni upokojenec Carlo Perco, 75-letni avtoričar Floriano Skarabot, 68-letni upokojenec Angelo Motta, 85-letna gospodinja Rosa Perissin, 91-letna upokojenka Maria Estella Toful.

OKLICI: uslužbenec Riccardo Franzon in prodajalka Alessandra Fuccaro, uslužbenec Massimo Fuchs in prodajalka Nives Corsi, skladiščnik Adriano Pippa in prodajalka Valentina Gisella Spolverino, trgovec Giorgio Pietro Romano Tomasi in uslužbenka Oriana Paulin, upravitelj bara Maurizio Munarin in uslužbenka Antonella Lascala, finančni stražnik Giuseppe Roselli in delavka Daniela Bearzot, prodajalec Roberto Todisco in prodajalka Sabrina Mrak.

POROČILA STA SE: delavec Massimo Gratton in gospodinja Raffaella Granito.

Revija Pastirček vabi na predstavitve knjige Marize Perat

ZAJČEK UHAČEK SE NE BOJI,

ki bo v sredo, 15. marca, ob 17. uri v Katoliški knjigarni v Gorici. Knjigo je ilustriral Danila Komjanc, predstavila pa jo bo Kazimira Sorč.

ITAS

Istituto Trentino-Alto Adige per Assicurazioni
Zavarovalnica za Tridentinsko-Južno Tirolsko

izbiramo sodelavce

ki bi bili zaposleni kot zavarovalni posredniki

iščemo nudimo

mlade obeh spolov,
ki imajo več kot 20 let
in imajo odslužen vojaški rok;
zahteva se višja srednja
ali tej enakovredna izobrazba

poklicno usposabljanje
s primernim nadomestilom,
zanimive zasluzke
v obliki provizij,
ki jih izplačujemo tudi vnaprej

V nedeljo, 12. marca, ob 18. uri
na Mirenskem gradu

VOKALNO INSTRUMENTALNI KONCERT

Organist Dimitrij Rejc in kantata za solo, zbor in orkester

JEFTEJEVA PRISEGA

Izvajajo združeni zbori "L. Bra-
tuž", "M. Filej" iz Gorice ter
"Hrast" iz Doberdoba. Baritonist
Martin Srebrnič. Orkester RTV
Ljubljana. Vodi Hilarij Lavrenčič.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »Gorilla nella ne-
bia«.

VERDI 15.30-22.00 »Un pesce di nome
Wanda«.

VITTORIA 16.30-22.00 »Moana la scan-
dalosa«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Salaam Bom-
bay«.

EXCELSIOR 14.30-22.00 »Caruso Pasco-
ki di padre polacco«.

Nova Gorica

SOČA 16.00-20.00 »Legenda o zlatem bi-
seru«.

ŠEMPETER 18.00 »Glembajevi«, 20.00
»Jack in Jill«.

DESKLE 17.00-19.30 »Sence sanj«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Rita Bassi - Ul. don Bosco 175 - tel.
32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Jutri v Gorici ob 11. uri Ricordino Et-
tori iz splošne bolnišnice v cerkev na
Rojciah in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Žalujoci svojci preminulega

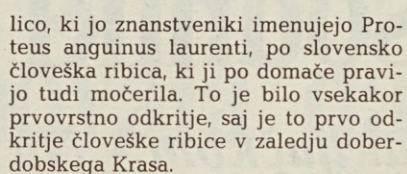
Borisa Martellanija

resnično ganjeni ob tolikih izrazih so-
čutja in spoštovanja do našega drage-
ga in nepozabnega pokojnika se za-
hvaljujemo vsem, ki so z nami sočus-
tvovali ob boleči izgubi. Posebej se
zahvaljujemo vsem predstavnikom ci-
vilne in vojaške oblasti, kolegom pri
mejni policiji v Gorici in jugoslovans-
ki mejni policiji.

Družina Martellani

Gorica, 12. marca 1989

Zbora Paglavci in Podgora nastopata v skupni sestavi
Podgorski pevci so dokazali
da je kakovost v združevanju

(Foto Juren)

večerji, ko se drugi ljudje podajo "na lepše" ali se zasidrajo pred televizijski ekran, se raziskovalci stalagmitov in stalaktitov začenjajo spuščati v kako jamo, ki jih premočno vabi.

Prav med enim takim nočnim spustom je Štefan Korsič, član Kraških krto, med obiskom brezna pri Komarih odkril, da v jami ni bil sam. Grenko razočaranje, da se voda v tej jami s sušnim obdobjem ni znižala do zaželenih mere, je posladkalo srečanje z živa-

Ime, ki so si ga izbrali Kraški krti, ni naključje. Prav zato nas ne sme čuditi, če so se naši jamarji vneto podajali v zemeljske globine kar sredi noči. Po

Člani taborniške skupine Žuborečih rek so ob sodelovanju članov drugih taborniških družin, ki delujejo v sklopu Rodu modrega vala, pripravili v Sovodnjah tih ogenj. Za tiste, ki niso najbolj seznanjeni z življenjem pod šotori, naj povemo, da je tih ogenj pravzaprav družabnost ob pesmi, recitacijah, posredovanju skečev, taborniški večer, ki se namesto ob tabornem ognju odvija v dvorani.

V Sovodnjah so taborniki in sicer bolj redki občani, ki so se prireditve udeležili, pa čeprav je bila odprta vsem, predvajali diapozitive, posnete na lanskih akcijah, na zimovanju, na zletu tabornikov pred štirimi leti v Sovodnjah.

V Kulturnem domu so taborniki pripravili tudi priložnostno razstavo priročnikov, pesmaric, raznih biltenov, ki dokazujejo, da je tabornišтво zanimiva in večplastna dejavnost.

Družina Zuborečih rek v Sovodnjah bo imela v sredo, 15. marca, ob 18. uri v sovodenjskem Kulturnem domu sestanek, na katerega so poleg članov vabljeni tudi vsi drugi, ki bi želeli pristopiti k tabornikom ali pobležje spoznati njihovo delovanje.

Zborovska dejavnost je tudi na Goriškem v zadnjih letih beležila določeno kakovostno rast, ki se kaže v pr. mladitvi pevskih skupin, v njihovi okrepitvi številčnosti, kakor tudi v izbiri repertoarja, ki je postal »bolj mednaroden« in temu primerno zahtevnejši. V ta okvir sodi tudi več slovenskih pevskih skupin, ki so se znale primerno prilagoditi zahtevam časa in so se enakovredno vključile v goriško zborovsko stvarnost.

Vzporedno s to tendenco pa ne moremo mimo povsem nasprotno ugotovitve o stanju, ki je prav v zadnjih letih pokazalo vso svojo težavnost.

Pri tem nislmo v prvi vrsti na manjše zborovske skupine, ki jim tudi zaradi okolja, v katerem delujejo, ni uspelo doseči zadostne kakovostne rasti, zaradi česar so naletele na vrsto težav pri uresničitvi programov, kakor tudi v nastopanju »zunaj meja« domačega kraja.

S tem v zvezi je dobrodošla vsaka pobuda, ki teži k premagovanju nastalega položaja in je usmerjena v prizadevanje, da bi slovensko zborovsko petje kakovostno in številčno rastle.

Ob raznih primerih združevanja nas je povsem razveselila vest, da so v Podgori našli skupni jezik, kar za-

deva sodelovanje. V slovenskem go-riškem predmestju sta doslej delovali dve slovenski pevski skupini, moški zbor Kulturnega društva Andrej Pa- glavec in ženski cerkveni zbor Kul- turnega društva Podgora. Ob novi sezoni so se predstavniki obeh zborov do- govorili, da bi kazalo obe skupini zdru- žiti. Rečeno, storjeno. Po krajšem času vaj so se pevke in pevci mešanega zbora KD A. Paglavec in PD Podgora predstavili v Katoliškem domu na zborovski reviji Cecilijanka. Pred kratkim so v tem sestavu nastopili tudi na Prešernovi proslavi v Štever- janu; pred domačim občinstvom pa so se pod vodstvom Marjana Cigliča predstavili prejšnjo soboto, ko so na sedežu društva Paglavec pripravili proslavo ob dnevu slovenske kulture.

Odlčno izvedene pesmi, pa čeprav so imeli le malo skupnih vaj, so bili v potrdilo, da je pot, ki so jo ubrali predstavniki obeh društev, povsem pravilna in da kaže na njej tudi nadaljevati. Sami so v to prepričani, saj bodo že 9. aprila imeli priložnost novega skupnega nastopa, ko bodo v Kobjeglavi zapeli na koncertu ob letošnji 20. izvedbi Primorska poje.

Na sliki mešani zbor KD A. Paglavac in PD Podgora na domači Prešernovi proslavi (foto Pavšič)

[illegible]

Zadeva »Petovlje« še vedno pred sodniki

Prizivni proces v Benetkah pred zaključkom - Na vidiku še en proces - General Jucci in admiral Martini pred preiskovalnima sodnikoma

Marko Waltritsch

BENETKE — Atentat v Petovljah na Goriškem, kjer so fašisti organizacije Ordine nuovo 31. maja 1972 na zvijačni način zvalili v past in ubili tri karabinjerje, še vedno buri duhove italijanskih sodnikov in javnosti.

V teh dneh se v Benetkah odvija prizivni proces proti pred letom in pol dni obsojenima zločincema, ki sta pripravila in izvedla atentat, kot tudi proti takrat obsojenim državnim funkcionarjem, ki so takoj po atentatu speljali preiskavo na napačno sled. Istočasno je v teku, prav tako v Benetkah, še ena, dodatna preiskava proti nekaterim državnim funkcionarjem. Sedanji generalni poveljnik karabinjerjev general Roberto Jucci in sedanji vodja italijanske tajne službe SISMI admiral Fulvio Martini se morata zagovarjati pred preiskovalnimi sodniki.

Pojdimo po vrsti. Na pomlad leta 1987 je bil v Benetkah proces proti dvema fašistoma, Vincenzu Vinciguerra in Carlu Ciccuttiniju. Obtožena sta bila, da sta materialno izvršila atentat. Poleg njiju je na zatožni klopi bilo še nekaj fašističnih pajdašev iz Furlanije-Juljske krajine ter Veneta. Obtoženi so bili, da so z dvema prej imenovanima vodili protidržavno dejavnost s ciljem obnove prepevane fašistične stranke. Poleg te skupine pa se je na zatožni klopi zbralo precej državnih funkcionarjev, visokih karabinjerskih častnikov in nekaterih podčastnikov ter sodnikov. Ti so bili obtoženi, da so v mesecih in letih po atentatu vodili preiskavo na zgrešen način. Zaradi tega pravih atentatorjev sploh niso našli, pa čeprav so v rokah imeli nekatere elemente. Zaradi tega so že kaj kmalu spravili pred sodnike skupino šestih Goričanov, ki pa so bili leta 1974 na dolgem procesu pred porotnim sodiščem v Trstu popolnoma oproščeni.

Po tistem prvem procesu so akti romali v Benetke. Tamkajšnji sodniki so stvar ponovno vzeli v roke. Prišlo je do več sodnih obravnav, ki pa so bile obrobne značaja.

Pravi proces je bil na pomlad leta 1987. Beneški preiskovalni sodnik Felice Casson je pred porotnike poslal ne le Ciccuttinija in Vinciguerra ter njihove fašistične prijatelje iz Vidma, Benetk ter Padove, marveč tudi generala Dina Mingarellija, ki je bil sredi sedemdesetih let poveljnik karabinjerske legije v Vidmu in kot tak osebno vodil preiskavo o petovljskem atentatu, nekatere njegove takratne sodelavce, takratnega goriškega državnega pravdnika Bruna Pascolija, ki so ga obtoževali, da ni vodil preiskave tako, kot bi bilo treba, in da se je podrejal Mingarellijevim zahtevam in stališčem, nekatere druge visoke karabinjerske častnike, ki so v začetku sedemdesetih let bili oficirji tajnih služb, in še koga drugega.

Proces je takrat trajal več mesecev. Po dolgih razpravah so 25. julija 1987 sodniki končno izrekli sodbo. Obtožence so spoznali za krive. Vincenzo Vinciguerra in Carlo Ciccuttini sta bila obsojena na dosmrtno ječo. Pravdo proti goriškemu sodniku Brunu Pascoliju so umaknili, ker je mož medtem umrl. Karabinjerske častnike (nekateri teh so takrat že bili upokojeni) in druge obtožence pa so beneški sodniki obsodili na dolge zaporne kazni.

Razsodba je takrat vzbudila pozitivne komentarje v italijanski javnosti, saj je bilo prvič, da so bili fašistični atentatorji sedemdesetih let odkriti in obsojeni. Prav v teh dneh beremo, da so

Sedanji poveljnik karabinjerjev general Roberto Jucci

zločinci, ki so v tistem času povzročili podobne atentate drugod po Italiji, še vedno nekaznovani in da sodišča oprostajo obtožence, proti katerim so preiskovalci zbrali vse polno dokazov.

Obtoženi na procesu v Benetkah leta 1987 so vložili priziv. Tega pa ni naredil Vincenzo Vinciguerra, ki je pred sodniki priznal lastno krivdo. Še mlad mož je po svoje zadovoljen, da bo v zaporu presedel vse svoje dni do konca življenja. Nihče uradno ne ve, kje se v Španiji ali kje drugje skriva njegov sokrivec Carlo Ciccuttini, ki ga obtožujejo tudi priprave in sodelovanja pri ugrabitvi letala na letališču v Ronkah jeseni leta 1972. Takrat je bil v spopadu s policijo ubit fašist Ivano Boccaccio.

Ciccuttini pa je vložil priziv in tudi o njem teče beseda na sedanji prizivni razpravi v Benetkah. Priziv pa so seveda vložili vsi takrat obtoženi. To velja še zlasti za tiste, ki bodo morali tudi drugače odgovarjati, saj je šesterica mladih Goričanov, ki so več kot leto dni presedeli v zaporu v letih 1973 in 1974, zahtevala pri-

merno odškodnino. Sodniki so tej zahtevi goriške šesterice ugodili in zasegli nepremičninsko posest nekaterih obsojenih.

Na procesu leta 1987 pa so se nekatere priče zrekle. Bili so to policijski in karabinjerski častniki in podčastniki ter sodniki in še kdo drug. Takratni javni tožilec Gabriele Ferrari je bil mnenja, da so med njimi bili tudi taki, ki so med preiskavo v letih 1972 in 1973 imeli v rokah take elemente, ki bi bili lahko privedli do hitrega odkritja fašističnih storilcev atentata, da pa niso tega naredili, ker da so pač imeli drugačne ukaze. Zaradi tega so ti primeri prišli v novo mapo beneškega preiskovalnega sodnika. Felice Casson je uvedel nov postopek in v tem letu in pol vodil novo preiskavo.

V prvih dneh tega leta je beneški preiskovalni sodnik prijavil vrsto državnih funkcionarjev, takih, ki so na prejšnjem procesu bili le priče ter še nekaj drugih. Med temi tudi enega sodnika iz Benetk, ki je bil obtožen, da ni svoj čas pravilno ocenil delovanja nekega strokovnjaka, ki je bil v službi beneškega sodišča. Ta je imel opravka z ocenami orožja in streliva. Taisti sodnik pa je bil imenovan za javnega tožilca na prizivnem procesu o Petovljah, ki se je pričel nekaj dni kasneje.

V sodni dvorani je v začetku januarja stvar močno odjeknila, tako da je že po nekaj dneh bil javni tožilec odstranjen, imenovan pa je bil nov. To je bil sam državni pravdnik v Benetkah Remo Smitti. Prizivni proces se je tako lahko nadaljeval. V četrtek je javni tožilec Smitti na koncu obtežilnega govora od sodnikov zahteval, da potrdijo 5. julija 1987 izrečene kazni ter da dodatno obsodijo na 4 leta zapore karabinjerskega polkovnika Angela Pignatellija, ki je bil leta 1987 oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

Tožilec Smitti je torej zahteval potrditev dosmrtno ječe Carlu Ciccuttiniju, potrditev obsodb na 5 let zapore Giancarlu Flaungu, 4 let Benitu Turcu, 6 let Gaetanu Vinciguerra, 3 leta in 9 mesecev Enu Pascoliju, 11 mesecev Lillani De Giovannu. Pred letom in pol dni so bili obsojeni še: general Dino Mingarelli na 10 let in 6 mesecev zapore, polkovnik Antonino Chirico na 3 leta in 4 mesece zapore, na 4 leta polkovnik Michele Santoro in na 3 leta in 4 mesece marešalo Giuseppe Napoli. Javni tožilec Smitti je za vse te zahteve potrditev 25. julija 1987 izrečene kazni.

Kako bodo torej odločali sodniki v Benetkah, bomo še videli. Do razsodbe naj bi prišlo še pred veliko nočjo. Sedanji prizivni proces se je začel z ostrimi prepri med odvetniki. Nekateri so se medsebojno obtožili. Neki odvetnik, branilec sedanjih obsojenih, je sodišču prijavil celo beneškega preiskovalnega sodnika, češ da je hotel vplivati na sodnike člane prizivnega sodišča s tem, da je tik pred pričetkom sedanjega procesa objavil seznam ljudi, ki jim bodo zaradi podobnih zadev sodili v kratkem pred drugim sodnim zborom v Benetkah.

Kdaj se bo ta proces pričel, ni še znano. Najbrž pa bo kmalu, čim se bo sedanji prizivni proces zaključil. Preiskovalni sodnik Casson je vse akte predsedniku sodišča oddal v prvih dneh letošnjega januarja.

Preiskava o Petovljah pa se očitno še ni zaključila. Casson je namreč predsedniku sodišča v Benetkah povedal, da je, takrat ko je zahteval dokumente od karabinjerskega poveljstva ali tajnih služb, našel zaprta vrata.

Zaradi tega so beneški sodniki sprožili še en preiskovalni postopek. Pred tednom dni je v svet prišla vest, da je bil že sprožen sodni postopek proti sedanjemu

Dino Mingarelli, takrat polkovnik, kot priča na sodišču v Trstu leta 1974

generalnemu poveljniku karabinjerjev generalu Robertu Jucciju in šefu vojaške varnostne službe SISMI admiralu Fulviu Martiniju. Beneška preiskovalna sodnika Gabriele Ferrari in Rita Ugolini menita, da sta visoka oficirja kriva, da so iz karabinjerskega poveljstva ter varnostnih služb nekateri zahtevani dokumenti bili sodnikom dostavljeni z veliko zamudo, oziroma da sploh niso bili dostavljeni. To je v zvezi s preiskavo o tistem procesu, o katerem smo prej pisali, da se bo v kratkem pričel v Benetkah.

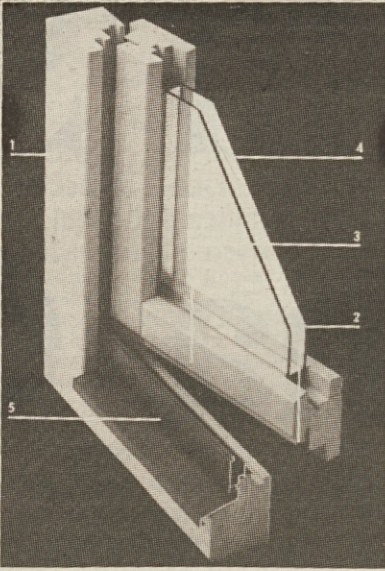
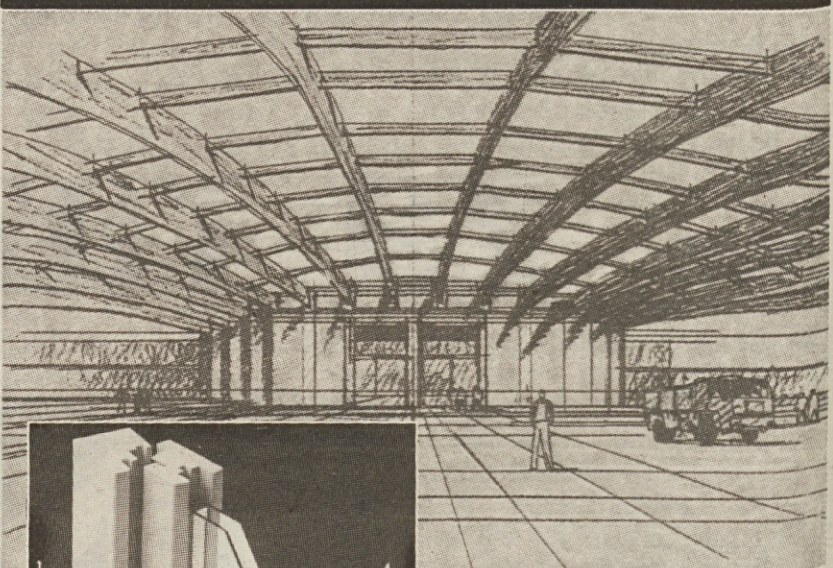
V petek je na zaslišanje v Benetke prišel general Jucci. Na letališče pri Mestrah je prispel s posebnim letalom, zatem se je z karabinjerskim motornim čolnom odpeljal v Benetke, najprej na karabinjersko poveljstvo, zatem na sodišče pri Rialtu. Tam sta ga čakala preiskovalna sodnika. General Jucci, ki je bil v spremstvu svojega odvetnika, je bil s sodnikom dobre tri ure. Radovedni beneški novinarji, ki vedo povedati, da je bil Jucci civilno oblečen, niso izvedeli ničesar, saj je general šel v stavbo sodišča skozi stranska vrata. Močna karabi-

njska straža je onemogočila, da bi se mu novinarji približali bodisi ob prihodu kot ob odhodu.

V Benetkah menijo da pride prihodnji teden na vrsto poveljnik vojaške varnostne službe admiral Fulvio Martini. Ta je od sodnikov zahteval, da ga zasllišita v Rimu. Sodnika pa sta to odklonila in Martini bo moral priti na zaslihanje v Benetke.

Krivci atentata v Petovljah so že bili obsojeni. Vincenzo Vinciguerra sedi v zaporu, Carlo Ciccuttini se skriva v Španiji. Že nekaj dni oziroma tednov po atentatu 31. maja 1972 je bilo jasno, da so bili fašisti krivci tega atentata. Nekaterim visokim funkcionarjem državne uprave pa očitno ni bilo do tega, da bi preiskovalci odkrili resnične krivce. Zaradi tega so naredili vse, da bi speljali preiskavo na napačno smer in obtožili atentata nedolžne goriške mladeniče. Nekateri visoki funkcionarji so danes že umrli, dokumentov o njihovi krivdi pa ni, oziroma ne pridejo na svetlo. Za nekatere je to državna tajnost, drugi pa bi najbrž hoteli zakriti škodo, ki so jo nekateri služabniki države naredili demokratični javnosti.

Z NAJMODERNEJŠO TEHNOLOGIJO IZ LAMELIRANEGA LESA IZREDNA OKNA HOBLES

Arhitektura danes odkriva lesene konstrukcije ali bolj rečeno konstrukcije iz lameliranega lesa. Te konstrukcije so lahke, z možnostjo velikih svetlobnih površin in izredno odporne proti vremenskim učinkom ter atmosferskim dejavnikom.

In prav s pomočjo najsodobnejše tehnologije nastajajo okna iz lameliranega lesa, ki jih Hobles, vodilno podjetje v tem sektorju, danes ponuja na evropskem trgu z nepremičninami.

Hobles zagotavlja izredno kakovost tako pri velikih arhitektonskih konstrukcijah kot pri oknih na tvoji hiši.

1. Debelina okvira iz lameliranega lesa zagotavlja popolno nespremenljivost oblike, okvir se pri lakovanju postavi s tremi zasklepnimi pastami, ki zagotavljajo odprti rob brez vseh vrst obtožbe, bogata izbira barv.
2. Posebna zavarna kolna tesnila, ki ob močnejšem vetru je povečajo tesnjenje.
3. Dvonojni odprtje stransko in vertikalno, zasklepnjeni elementi so v celoti vgrajeni v okvir okenskega krila.
4. Izsušen in zapечат brezračni prostor med stekli, ki sta postavljeni na elastične nosilce na točno določeno razdaljo, izredna zvočna in toplotna izolacija.
5. Poseben rib z profiliranim nozulom, ki zagotavlja vodotesnost in popoln odtok vode.
6. Okna in okenske vrata lahko izsušimo na podlagi nočnega in letnega obseva ali dimenzij.

Zelim tehnično dokumentacijo o oknih Hobles

ime _____ priimek _____

ulica _____ št. _____

pošta _____ mesto _____ pokrajina _____

hobles

33049 Špeter Slovenov (Videm) Italija - Industrijsko cona

Tel. 0432/727286 - Telefax 0432/727321

Razbitine avtomobila pri Petovljah, v katerem je bil peklenski stroj, ki je ubil tri karabinjerje

Andrej Jelačin

Kako je naša mama praznovala dan žena

V naši družini živi pet ljudi. Očka, mamica, bratca Robi in Saško in jaz.

Očka in mama delata. Podjetje, kjer dela mama, ima skoraj vsako leto finančno gripo - tako pravi naš očka. Podjetje, v katerem dela očka, je dobro stoječe in pri njih praznujejo vse praznike. Lansko leto so šli sindikalno celo na Sv. Višarje.

Očka vsako leto obljublja mami, da bosta letos prav zares skupaj praznovala dan žena. Mama je za ta praznik skoraj pol leta hranila denar, da si bo kupila novo obleko, toda naš očka pravi, da so obleke neumnost. Ko je mama prihranila denar še za prevleke za očkov avto, je očka le privolil, da gresta 5. marca v Trst. V Trstu sta se skregala in očka je prišel sam z avtom domov. Dva dni za njim je prišla domov tudi mama. Oba sta bila tako zdelana, kot da bi se vrnila iz pete ofenzive. 6. marca je imela mama veliko žehto na roke, ker imamo pokvarjen pralni stroj. Hotela je, da bi čisti in praznični dočakali »njen dan«. 7. marec je bil dan likanja in šivanja. Očka ni bilo domov iz službe, s prijatelji je zavlil v gostilno. Vse ženske njegovega podjetja so šle ta dan na tridnevni izlet v inozemstvo. Moški, ki so ostali doma, so dobili dnevnicke, sicer za izlet ne bi glasovali.

Tik preden smo sedli k večerji, je nekdo pozvonil pri vratih. Dobili smo obisk iz Ljubljane. Prišli so stric Štefan, teta Polonca, ki ima 90 kg, in moji trije bratanci. Če bi vedeli, da so oni, bi zbežali skozi zadnja vrata, toda za to ni bilo več časa.

Stric Štefan je prinesel mami 10 dekagransko čokolado, zavito v 12 papirjev, da bi bila videti večja. Mamica je nenadoma dobila tak izraz na obrazu, kot takrat, ko je naš očka imel mums s 45 stopinjami Celzija.

»Tako sem si želela, da bi skupaj praznovali dan žena,« je rekla teta Polonca, stric Štefan pa je za uvod v praznovanje izpraznil skoraj pol steklenice vinjaka. Mama nas je s košarami napodila v trgovino, da smo jo skoraj izpraznili. Ker je bila v trgovini gneča, nas ni bilo dolgo domov. Teta Polonca je bila tako lačna, da ni mogla pričakati večerje, zato je medtem pojedla čokolado, ki jo je prinesel stric Štefan mami.

Večerjali smo. Očka še vedno ni bilo domov. Pri večerji je stric Štefan izpraznil še liter malvazije, moji bratanci pa 9 sokov. Odpravili smo se spat. Za goste imamo velik kavč, s katerega nas mama prežene na plavalne blazine, brž ko kdo pride na obisk. Na kavču je pernica. Teta Polonca se je uprla in ni hotela spat na kavču, češ da ima astmo in da ji perje škodi.

Mama jima je odstopila zakonsko posteljo, sama pa se je preselila na ležalnik v kuhinji. Bila je polnoč. Očka še vedno ni bilo domov. Teta in stric sta najprej smrčala solo, potem pa sta združila smrčalne melodije v nepozaben duet. Stric Štefan je medtem tudi večkrat dežural v stranišču.

Ob eni uri ponoči smo zaslišali strašen trušč. Prihajal je naš očka. Čeprav je

bil pijan, ni hodil po vseh štirih, ampak samo po treh, ker je v eni roki nosil steklenico.

Ko si je očka ob svoji postelji slačil hlače, je zgubil ravnotežje in padel na strica Stefana. Stric Štefan je začel preklinjati. Očka je mislil, da ga kdo nadomešča v postelji in mu je primazal tak šus, da se je nos strica Stefana v trenutku spremenil v polkilsko kumaro. Vnel se je pretep. Teta Polonca je kljub temu sladko spala, misleč, da se tepejo zaradi nje, tako kot pred 25 leti.

Ob dveh zjutraj sta vojskujoča dosegla premirje in izpraznila še steklenico terana.

Očka je v čevljih, brez hlač in s kravato, pristal na kavču. Mama je ponovno vstala, ga sezula, slekla in pokrila. Stric Štefan in teta Polonca sta spet uskladila svoj smrčalni duet, ki nam je šel do živega. Ob peti uri zjutraj je zavladal relativni mir. Po cesti pred hišo in po tisti za hišo so začeli voziti avtomobili. Mamica je vstala. 8. marec, njen praznik. Hitela je pospravljati, nato mesiti testo in pripravljati dobrote, da ne bi teta Polonca česa pogrešala, ker bi sicer vsej žlahti raztrobila, da je bila pri nas lačna.

Ob šesti uri zjutraj sem že stal pred gostilno s petimi steklenicami. Očka me

je napodil, naj grem po radensko. Ker odprejo trgovine kasneje kot gostilne, smo jo kupili v gostilni po 5000 din liter. Na dan žena smo imeli v hiši dva bolnika. Očka je stokal bolj kot sosedova Greta, ko je doma rodila dvojčka. Stric Štefan pa nas je preklinjal, češ kakšno slabo vino smo mu dali.

Medtem ko sta oba bolnika zajtrk preležala v postelji z obkladki na glavi, je teta Polonca z bratanci pojedla 12 hrenovk in izpraznila dve košari peciva, češ da ga stric Štefan ne sme videti, ker ima sladkorno. Čeprav naš očka trdi, da ima sladkorno teta Polonca in ne stric Štefan.

Kosilo je bilo bogato, kakor se za tak praznik spodobi. Tudi bolnika sta že vstala. Toliko sta si že opomogla, da nista pila več radenske, ampak vino. Da ni tega dne naša mamica praznovala v suhem, so poskrbeli moji trije bratanci in naš Robi, ki so našo kopalno kad spremenili v koprsko luko. Ko jih je mamica klicala h kosilu, so pozabili zapreti vodo in nastala je poplava.

Pod noč smo pospremili naše drage goste na postajo. Pred tem je mama pobrala na vrtičku še zadnje liste radiča in z njim napolnila že pripravljeno torbo tete Polonce.

Stric Štefan in očka sta ga na postaji treščila še 3 x po 2 deci in se tako dolgo objemala, kakor da bi stric odhajal v Honolulu. Ko smo se vrnili z avtobusne postaje domov, smo zagledali pod našo hišo avto s tržaško registracijo. Takrat je mama omedlela. Odnegli smo jo v posteljo. Teta Marčela in stric Toni iz Trsta bi tudi rada pri nas praznovala dan žena.

Tega dne se je očka zaklel, da bosta prihodnje leto z mamo prav zares praznovala DAN ŽENA.

Horoskop

od nedelje, 12. marca, do sobote, 18. marca 1989

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Pred vami je prijeten in sproščen delovni teden. Zvezde vam bodo v pomoč, zato je to primeren čas za uresničitev zastavljenih ciljev. Rojenim od 1. do 3.4. sta Saturn in Neptun precej sovražna. Možnost slabšega počutja in drugih težav. Sreda in četrtek bosta bolj muhasta. VI IN DRUGI: Nekdo vas bo prosil za pomoč: ne odklonite je! Ugodna dneva bosta petek in sobota.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Zvezde so vam precej naklonjene. Pričakujete lahko izjemno uspešen in prijeten delovnik. Izkoristite pozitiven vpliv zvezd za najdrznejše načrte. Neka želja se vam bo izpolnila. Prišlo bo do pozitivnih sprememb, ki jih boste veselili. Petek in sobota bosta manj ugodna. VI IN DRUGI: Preživite boste prijetne trenutke z ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Zvezde vam tokrat niso kaj preveč naklonjene. Precejšnja je verjetnost kakšnih neprijetnih zapletov ali nejasnosti. Bodite v dejanjih premišljeni, ker se vam naglica lahko kaj hitro maščuje. Druga polovica tedna vam bo za spoznanje bolj naklonjena. VI IN DRUGI: Vaše razpoloženje lahko vpliva na odnose z ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Teden vam bo precej naklonjen in delovno kar zanimiv. Merkur in Venera sta vam prijazna. Spremljala vas bosta sreča in dokaj dobro počutje. Možnost ugodnih sprememb na finančnem področju. To je primeren čas za nove iniciative. Čakajo vas novice. VI IN DRUGI: Nekdo vam bo pripravil veselo presenečenje. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Zvezde so vam tokrat še kar naklonjene. Pričakujete lahko uspešen potek dela in načrtov. Zadovoljni boste, ker se vam bodo nekatera pričakovanja izpolnila. Zaupajte v lastne sposobnosti in pozabite na skrbi, ki vas mučijo. Marsikaj se bo obrnilo v zaželeno smer. VI IN DRUGI: Čas je že, da izpolnite to, kar ste obljubili. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: Zvezde vam niso preveč naklonjene, zato se prav lahko zgodi, da vam bo šlo kaj malega narobe. Precejšnja je možnost kakšnih sitnosti in zapletljajev. Ponedeljek in torek možnost slabšega počutja in razpoloženja. Poskusite se raje izogniti nekaterim dolžnostim. VI IN DRUGI: Ljudje vas bodo utrudili in zaželeli si boste le miru. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) — VI IN DELO: Napoved je za vas še kar ugodna. Pričakujete lahko uspešen potek dela in dobre rezultate. Odprle se vam bodo nove možnosti za uresničitev vaših zamisli. Rojenim od 4. do 6.10. bosta Saturn in Neptun sovražna. Možnost neprijetnih dogodkov in slabega počutja. VI IN DRUGI: O problemih, ki vas težijo, spregovorite z zaupno osebo. Ugodna bosta petek in sobota.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Zvezde so vam prijazne. Izkoristite vam naklonjen Merkur in Venero za najpomembnejše načrte. To je primeren čas za nove iniciative. Sreda vam prinese novice. Nasmehnili se vam bo sreča v poslovnih zadevah. Petek in sobota vam bosta manj naklonjena. VI IN DRUGI: Ljubljena oseba vam pripravlja presenečenje. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: V začetku tedna obstaja možnost nepričakovanih zapletov in sitnosti. Merkur in Venera vam nista naklonjena, zato bodite pri delu previdni, da ne bo prišlo do neljubih dogodkov. Izkoristite ugoden vpliv zvezd ob koncu tedna. Ponedeljek in torek ne bosta ugodna. VI IN DRUGI: Ne zapletajte se v nepotrebne prepire. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Zvezde bodo pozitivno vplivale na potek dogodkov in počutje. Srečne okoliščine bodo botrovale k hitri uresnitvi nekaterih načrtov. Precejšnja je možnost pozitivnih sprememb in novosti. Sreda in četrtek vam bosta z neprijazno Luno manj naklonjena. VI IN DRUGI: Nikar ne pozabite na to, kar ste obljubili. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

VODNAR (20.1.-18.2.) — VI IN DELO: Obeta se vam prijeten teden. Pri delu se vam bo marsikaj obrnilo v pozitivno smer. Znašli se boste sredi ugodnih okoliščin, ki bodo precej pripomogle k temu, da boste naredili več, kot ste pričakovali. V četrtek ali petek možnost slabšega razpoloženja in počutja. VI IN DRUGI: Nekdo pričakuje od vas več razumevanja. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

RIBI (19.2.-20.3.) — VI IN DELO: To je prav gotovo vaš teden. Zvezde so vam precej prijazne. Pričakujete lahko uspešen potek dela in nekaj novih priložnosti, ki vam jih bo teden ponudil. Precejšnja je možnost kakršnihkoli prijetnih presenečenj. Ponedeljek in torek vam bosta manj naklonjena. VI IN DRUGI: Posvetite več pozornosti družabnemu življenju. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

in bi mi napisali tudi nekaj o eno in notranosti.

Šifra: RADOVEDNICA

Žal mi je, a za odgovore morate malo počakati. Seveda velja to za vse. Pri tebi stiki z okoljem in seveda tudi z drugim spolom niso najboljši. Težko je reči, kaj je temu vzrok: morda neustrezna vzgoja, posebno z očetove strani, prehrupno in premočno svarjenje pred drugim spolom, in še marsikaj. Vendar problem ni posebno kritičen glede na to, da si še zelo mlada. Z razvojem bo odpadla bržčas tudi kakšna ovira v tem pogledu. Tvoj odnos do okolja se ta trenutek spreminja, čez nekaj let pa se bo že ustabil. Vsekakor starost 15 let še ne daje nobene gotovosti za karkršnokoli predvidevanje in seveda tudi ne za pustolovščine s fanti, ki bi orgrozile tvoje nadaljnje šolanje. Tudi sama kaj napravi za svojo sprostitev in čimveč beri ter ne stori vsega, kar zahteva od tebe stara navada.

Ureje: SIMON BORUT POGAČNIK

Šifra: MIŠKO

Veseli me, da ti gre vse kot po olju. Menim, da je bilo tudi spričevalo zelo dobro, mar ne? Pri petnajstih letih seveda še nismo popolnoma zgrajene osebnosti. Tako je bilo z menoj, tako tudi s tvojo mamo in očetom. Zato se bo tvoja pisava še precej spreminjala, da bo končno dobila neko bolj stalno obliko ali stil približno pri 25 letih. Seveda se pisava tudi še kasneje večkrat dopolnjuje in spreminja. Zdi se, da imaš dovolj energije, ki jo boš v srednji šoli zelo potrebovala, če je seveda ne boš trošila kje drugje... Rada si »ta glavna«, zato so tudi razumljive pripombe tvojih kolegic in kolegov, da si »zajebantski« tip, kot sama pišeš. Gre za to, da hočeš biti prva. Da bi to dosegla, se »uveljavljaš« in skušaš izstopiti z besednimi igrami. V bistvu izdajajo take igrice občutek negotovosti, strah, da bi nas fizično ne opazili. Zato tako in toliko uporabljamo glas. Opozarjati želimo: tukaj sem, poslušaj! Seveda to ni nič hudega, dokler nas okolje sprejema in prenaša. Če pa v tem pretiravamo, se nam lahko zgodi, da ne bomo preveč zaželeni. V tvojih letih to ni nič čudnega, nič takega, kar se ne bi dogajalo pri slahernem od nas v različnih oblikah.

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla:

Primorski dnevnik, 12. marca 1989

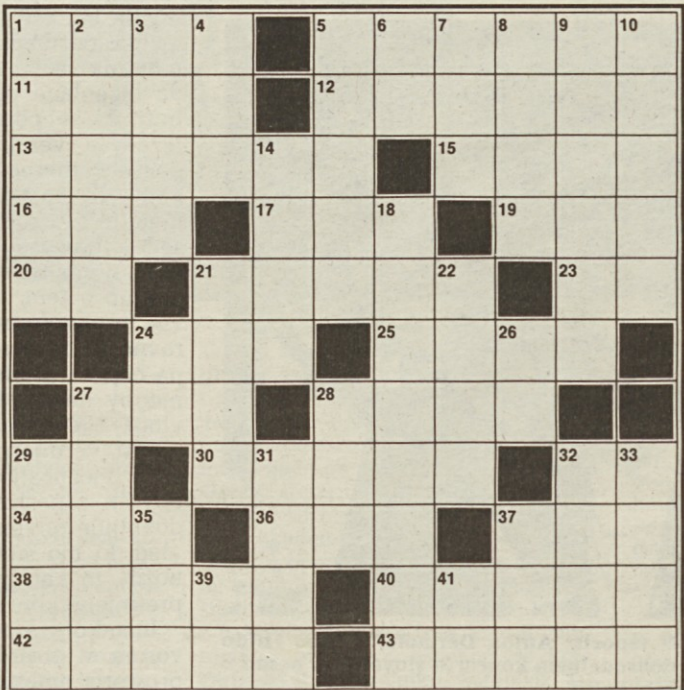
KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: 1. drobiž v Indiji in Pakistanu ali italijanska cestna služba, 5. Oka je desni... Volge, 11. Kitajska, 12. izstrelek na reaktivni pogon, 13. jugoslovanski teniški igralec (Marko), 15. najmanjši delec snovi, 16. konci polotokov, 17. ime pevca Pestnerja, 19. Citroenov avto, 20. naša pritrdilnica, 21. naš družbenopolitični delavec (Drago), 23. avt. oznaka Ancone, 24. krilo rimske legije, 25. kraljevi prestol, 27. ameriški pisatelj Edgar Allan, 28. italijanski smukač (Michael), 29. Turčija, 30. odlični ameriški atlet (Ed-

win), 32. avt. oznaka Trsta, 34. beograjsko nogometno moštvo, 36. moško osebno ime, 37. naprava, kjer popravljajo in čistijo ladje, 38. italijansko žensko ime, 40. antična Ljubljana, 42. velikan, 43. ime sovjetskega vratarja Dasajeva.

NAVPIČNO: 1. sozvoč, dogovor, pogodba, 2. nogometni vratar Pise, 3. stari Slovani, 4. brazilsko mesto... Paulo, 5. mesto v Toskani, 6. avt. oznaka Ravenne, 7. kraj pri Opatiji, 8. ljubka sorodnica, 9. Turek, Osman, 10. odprto ognjišče, 14. značilna primorska jed, 18. osmerek, 21. čelada, 22. grško košarkarsko društvo, 24. avt. oznaka Aoste, 26. oranje, 27. sloviti madriški muzej, 28. italijanska fašistična stranka, 29. ozek kos blaga, 31. je lahko divji in ozimni, 32. ti-soč kilogramov, 33. vrsta velikih morskih rib roparic, 35. kos, 37. reka Kozakov, 39. avt. oznaka Loznice, 41. avt. oznaka Milana.

REŠITEV

los, 43. Rinal. Adele, 40. Emona, 42. ko-38. Rad, 36. Vid, 37. dok, 38. TR, 30. Moses, 32. TS, 34. tron, 27. Poe, 28. Malt, 29. Stoka, 23. AN, 24. ala, 25. Oto, 19. am, 20. da, 21. ja, 15. atom, 16. rt, 17. Kina, 12. raketa, 13. Osto-1. ANAS, 5. pritok, 11. SAMO VODORAVNO:

V Rossinijevi komični operi "Seviljski brivec", katere ponovitve v gledališču Verdi so se pravkar iztekle, je v vlogi Don Basilia gostoval mladi slovenski, pretežno na Dunaju delujoči, sicer pa tudi drugod po Evropi nastopajoči basist, Ivan Urbas. Rojen v Ljubljani pred 27. leti, je v rodnem mestu obiskoval nižjo in srednjo glasbeno šolo, je pa tudi absolvent fakultete za veterinarstvo na ljubljanski univerzi. Ta stroka pa ga, kljub ljubezni do živali, očitno ni pritegovala v tolikšni meri, da bi se odpovedal študiju solopetja, ki je postalo njegov življenjski poklic in mu kljub mladosti tudi že prineslo lepa zadoščenja in priznanja.

Operno petje študira Urbas od leta 1979 pri znani slovenski operni pevski in pedagoginji, naši tržaški rojakinji, dolgoletni sopranistki ljubljanske Opere, sicer pred leti tudi evropsko uveljavljeni pevki Kseniji Vidali, posamezne vloge pa pripravlja na Dunaju z asistenti slavnega dirigenta von Karajana. Na Dunaju, kamor ga je gnala umetnostna cesta, je dodatno študiral in diplomiral na Akademiji za glasbo v koncertnem petju in se pri tem prednostno posvečal nemški pesmi.

Na opernih deskah je debutil leta 1985, se pravi pri komaj 24 letih, v ljubljanski Operi z vlogo Gremina v Evgeniju Onjeginu pod taktirko dirigenta Vladimira Koblerja. Prav ta ljubljanski debut mu je kaj hitro omogočil vstop v širši svet operne umetnosti, saj je neposredno po ljubljanskem prvenstvu že nastopil v Mozartovi Čarobni piščali v Baslu, v dunajskem Konzerthausu pa se je občinstvu prvič predstavil z zadnjim Mozartovim delom, Greimaurov kantati za bas solo in orkester. Naslednje leto 1987 je že minevalo v znamenju polne dejavnosti. Januarja je pel v dunajski Volksoperi ponovno v Čarobni piščali, marca ga je pot vodila v operno gledališče Teatro Liceu v Barceloni, kjer je debutil v Bergovi operi Lulù, slab mesec nato je že pel v dvorani dunajskega Konzerthausa v koncertni izvedbi Massenettove opere Le Cide ob velikih svetovno uglednih pevcih kot so Plácido Domingo, Mara Zampieri in Giuseppe

Še dokaj mlad ljubljanski pevec si odpira pot v slovite evropske operne hiše

Basist Ivan Urbas gost tržaškega Verdija

Jože Koren

pe Tadei. Maja je v koncertni izvedbi Gluckove opere Telemaco interpretiral vlogo Orakla skupaj s slovitima pevkama Grace Brumbry in Monsserrat-Cabale. V istem letu so si sledili še nastopi v Čarobni piščali v Dunajski državni operi, na festivalu v Gradcu z vlogo Plutona v Monteverdijevem Orfeju, z vlogo Sarastra v Čarobni piščali na festivalu v Barceloni in debut v dunajskem Koncertnem društvu Musikverein v Brucknerjevem Te Deumu, vrsto odzivnih koncertnih nastopov je imel še po Nemčiji (Frankfurt in München), v Španiji (Barcelona), v Švici (Bern), v Italiji (Rim) pa seveda v Avstriji (Dunaj, Graz, Salzburg) in še kje.

Italijanski operni debut je Ivan Urbas imel oktobra lani (1988) z

vlogo Fiesca v Verdijevi operi Simon Boccanegra v Teatro Comunale v Firencah z orkestrom "Maggio musicale fiorentino", v kateri sta pela tudi priznana italijanska umetnika Maria Chiara in Giorgio Zancanaro. Uspešno prestana preizkušnja mu je omogočila dogovarjanje še za samostojni koncertni recital v Firencah s sporedom Monteverdijevih, Respighijevih, Zandonaijevih, Schubertovih in Straussovih solospjevov, pa z deli ruskih in tudi slovenskih skladateljev Lipovška, Pavčiča in Simonitija. Za to sezono ima že dogovorjen nastop v Simonu Boccanegri v Amsterdamu in prvič ga bo pot vodila v Južno Ameriko v Čile, kjer bo v Santiagu nastopil v Mozartovem Dongiovanniju in v Čajkovskega Evgeniju Onjeginu. In v rodni Ljubljani, kjer po krstnem Evgeniju Onjeginu ni več pel v Operi, je pa leta 1986 imel dva koncertna nastopa v Cankarjevem domu. Resnici na ljubo je dobil za to sezono povabilo za nastop v Verdijevem Rigolettu, pa ga je moral, čeprav s težkim srcem, odkloniti zaradi že prej prevzetih obveznosti v Firencah. Sicer pa se kolo časa hitro obrača in tudi Ljubljana bo gotovo prišla spet na vrsto, saj rodna domovina ne more prezreti svojih sinov, ki si delajo ime v tujini.

Ivan Urbas se ni odločil za stalen angažma v kateri od avstrijskih ali drugih opernih hiš. Izbral si je poklic svobodnega umetnika, vezanega na agente v raznih središčih. Tako razmerje, za kakršno se odloča pretežna večina opernih pevcev, je težje, po drugi pa odpira širše možnosti gostovanja v različnih središčih in srečavanja z različnimi izkušnjami in opernimi umetniki, seveda ob predpostavki, da razpolaga pevec z vsemi atributi, ki so potrebni za prodor v težak, a vendarle magični svet operne umetnosti. Številna gostovanja in nastopi na mnogih pomembnih evropskih odrih pri šele sedemindvajsetih letih, in komaj dopolnjeni triletni pevski karieri, pričajo o tem, da Ivan Urbas ima vse te pogoje in da že spada v ne ravno širok krog iskanih pevcev, pa čeprav predstavlja skoraj vsak njegov nastop tudi debut v novi vlogi. Njegov bas je izrazito italijanski, verdijanski "basso cantabile" z možnostjo globokih profondov in zanesljivih višin, kar mu dovoljuje obvladovanje tudi takih vlog, ki mu sicer niso pisane "na kožo", in kar ga uvršča tudi med prefinjene koncertne pevce.

In tako sva med najinim pogovorom v gostoljubnem zgornjem prostoru umetnostne galerije Tr-

žaške knjigarne, prišla nazadnje do njegovega sedanjega gostovanja v tržaškem Verdiju v vlogi Don Basilia v Seviljskem brivcu, ki je zanj predstavljalo ne le debut v Trstu pač pa tudi prvo srečanje z Don Basiliem in Rossinijem sploh. Tržaški Seviljski brivec se ni rojeval in niti rodil pod srečno zvezdo. O tem smo v dnevniku že pisali. Sredi vaj je moral oditi dirigent Toffolo in vskočil je šef-dirigent Verdijevega orkestra, Spiros Argiris. Tako je prišel "Brivec" na oder z minimalnim številom vaj, praktično le z dvema, in zato tudi muzikalno in režisersko nedodelan.

V taki nevšečni situaciji se je ob drugih solistih znašel tudi Ivan Urbas kot debutant v zanj ne najbolj ustrezni vlogi in povrhu še kot najmlajši med izkušnejšimi pevci v svojih vlogah. A vse to bi pevec Urbasovega formata obvladal, če ne bi bila po sredi še bolezen in ob razpoloženski še fizična in glasovna indisponiranost. "Od dneva, ko sem prišel v Trst pa skoraj do zdaj - pravi - so se moje tržaške relacije odvijale od postelje s taksijem do gledališča in na-

zaj z vnetjem mišične prepone, je manjem zdravil in injekcij pred nastopi. Obupno je bilo delati v takih pogojih, bilo mi je, da bi odnehal, toda kot profesionallec sem moral vztrajati do konca in dati od sebe, kar se je v takih okoliščinah dalo. Vem, kritika je predstavila kot celoto slabo ocenila in tudi tržaško občinstvo, očitno vajeno boljših predstav, je ni sprejemalo dobro."

Občinstvo, če ga umetniško vodstvo o takih okoliščinah prej ne obvesti, kot se normalno dela, a tokrat ni bilo tako, seveda ne more vedeti, kako je pevcu pri srcu ko ve, da ni v potrebni kondiciji in zaradi spleta okoliščin ne more pokazati vse svoje vrednosti. Ivan Urbas je bil, za vlogo Don Basilia izbran na predhodni avdiciji med šestimi basisti, kar je bilo nesporno jamstvo za uspešnost njegovega debuta in zato nam je lahko le žal, da je padel v tako nesrečnega "Brivca".

Ivan Urbas je bil tokrat prvič v življenju v Trstu, kar se za pristnega Ljubljančana sicer čudno sliši. Mesta si žal zaradi boleznin angažiranosti v teatru ni utegnil ogledati, toda kar ga je videl, je napravil nanj lep vtis mesta s še prisotnim srednjeevropskim patosom terezijanskega okolja. Rad bi se boljše informiral o našem slovenskem kulturnem in zlasti še glasbenem življenju, pa ni bilo časa. V teh dneh bogato založena Tržaška knjigarna je s svojim slovenskim vzdušjem in prijaznostjo osebja napravila nanj prijeten vtis domačnosti. Sicer pa izkoristi vsak prosti čas za skok v Ljubljano k svojim. Rodno mesto je pač rodno mesto z neusahljivim čarom, pa čeprav je Dunaj evropsko vlemesto, eno od pomembnih središč z bogato glasbeno tradicijo, v kateri smo v preteklosti in imamo še danes Slovenci vidno vlogo. Na Dunaju so namreč že pred desetletji delovali in še danes delujejo velike osebnosti opernega sveta. Spomnimo naj le na basista Rusa, na tenorista Josipa Gostična in na vrhunskega tenorista, mojstra samospjevov, zdaj že krepko osivelega Antona Dermoto, pa na Ano Puser in na novo blestečo zvezdo Marjano Lipovšek in še na druge. Ivan Urbas, simpatičen mladenič veselih oči, basovske pojave in pravnje mere samozavesti, spada seveda v najmlajšo slovensko dunajsko operno generacijo, toda pot v ozvezdje velikih mu je že odprta. Upajmo, da ga bomo na njej kmalu imeli priložnost še videti in slišati tudi v Trstu in po možnosti v eni od njegovih velikih vlog za "basso cantabile".

Ivan Urbas s svojo pedagoginjo, tržaško rojakinjo Ksenijo Vidali

Sloviti slovenski, na Dunaju živeči tenorist Anton Dermota, z ženo Hildo čestita Ivanu Urbasu po njegovem dobrodelnem koncertu slovenskih pesmi v palači Pallfi

Don Basilio v tržaškem Seviljskem brivcu

Po uradni slovesnosti uprizorili Volčji čas ljubezni Rudija Šeliga

Na Srečanju gledališč Alpe-Jadran poudarek na kakovosti odrskih del

Vse kaže, da bo letošnje Srečanje gledališč Alpe-Jadran v Novi Gorici in Gorici teklo v znamenju nekaterih novosti, ki zadevajo v prvi vrsti njegovo vsebino: šlo bo predvsem za kakovost odrskih inscenacij, v tej kakovosti pa se bo iskrala novatorska in iskalska žila, tako da bo letošnji festival spominjal na izhodišče, to je na prireditev malih in eksperimentalnih odrov, ki je imela pred leti prav tu veliko odmevnost. Videli bomo, če bo res tako, a že pregled izbora kaže, da bo. In tudi prve predstave nas o tem prepričujejo. Včeraj smo namreč gledali izjavalnega in radikalnega **Strička Vanjo** v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta in monodramo gledališča Piccionala iz Vicenze, na otvoritveni slovesnosti v petek pa je Drama SNG iz Ljubljane osvetljevala, uničevala, razglabljala in obravnavala "sporočila" oktobrske revolucije, seveda preko avtorja **Rudija Šeliga** in njegove drame **Volčji čas ljubezni**.

Volčji čas ljubezni, zadnje delo pisatelja Šeliga, z neverjetnim odporom obravnava marksistično in komunistično misel, kot se avtorju kaže iz preučevanja predrevolucijskega časa (okoli leta 1908) in v prvih letih "teroristične diktature partijskega aparata" (v letih 1921 ali 1922). Vsi so indoktrinirani, vrstijo se sumničenja in zalez-

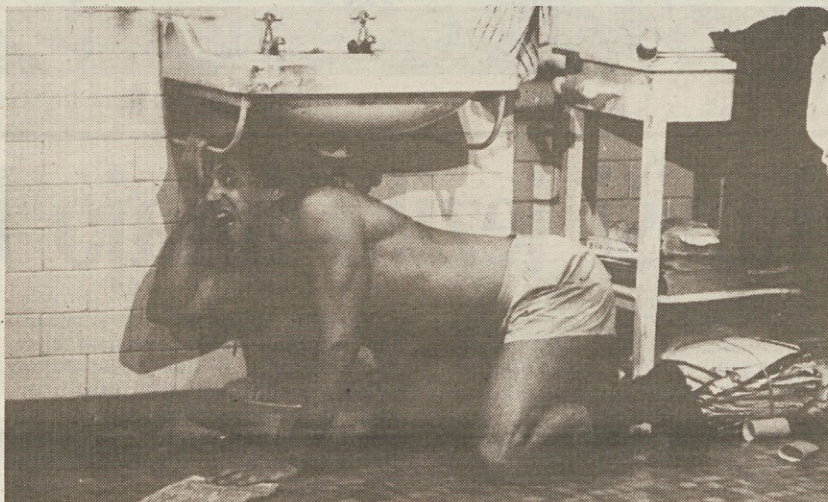
vanja, kar je bilo veljavno do včeraj, danes ni več, kdor je bil včeraj revolucionar, je danes človek preteklosti. Vse se menjuje z izredno naglico, vsak humanizem je izbrisan, vse je v ključu človeka proti človeku in tudi ljubezen ni ljubezen, je samo poigravanje s telesnostjo, brez pravih čustvenih vzmeti, ljubezen podvržena partijskemu diktatu, ljudje kot volkovi, razčlovečeni. In svoboda, pravica do ljubezni? Tega za revolucionarje in komunistične aktiviste ni, kajti če se človek predaja čustvom in humanizmu, ga mora aparat izločiti, sočlovek prijaviti strukturi, ki bo potem z njim pometla, s temi malomeščanskimi "vrednotami".

In tako je ta Šeligova drama, pravzaprav diptih dramskih slik, kruta izpoved in obenem protest proti razčlovečenju, ki se izpoveduje v študijski, esejični tematizaciji v prvem delu, s teoretiziranjem in demontažo določene ideologije, v drugem dejanju pa poseže na raven volčjih človeških odnosov. Režiserka Meta Hočvarjeva je dogajanje postavila na odprto prizorišče, odeto v belo in potem rdečo bravo. Na odru velik križ in potem vse več križcev, grobov, realistični obrisi in poezija teksta, ki sama nosi "fabulo", saj zunanega odrskega dogajanja skoraj ni. Kljub vsemu pa se je zdelo, da je uprizoritev v prvem delu težka, kot da se ne more razviti iz ese-

jistično-teoretičnega okvira, v nadaljevanju pa zadiha s polno močjo in dramsko učinkovito v igri Majde Potokar, Silve Čušin, Iva Bana, Igorja Samobora, Matjaža Tribušona in Veronike Drole.

In sedaj še malo sprotne kronike. Na prvem mestu moramo opozoriti na govor Borisa Cavazze, ki je odprl Srečanje. Bil je to prizadet izliv o gledališču v našem času in času nasploh. Celo vera v umetnost in odrsko izpovednost se danes maje, a upati je, da bo to srečanje vilo med gledalce kanček upanja, da bo šlo na bolje. Upanje, samo upanje ostaja, je rekel Cavazza, katerega govor bomo objavili v prihodnjih dneh. Danes pa bo ob 20.30 v veliki dvorani novogoriškega Kulturnega doma predstava gledališča Bratri Mrštiku iz Brna, in sicer Gogoljev Revizor. Jutri pa nas čakata dve uprizoritvi. Najprej bo v mali dvorani novogoriškega KD nastop gledališke skupine iz Münchna (ob 17.30), nato pa v goriškem Verdiju (ob 20.30) Svinčena leta Margarethe von Trotta v izvedbi Stalnega gledališča iz Bocna. Opozoriti moramo pa še na dejstvo, da je tudi letošnje srečanje tekmovalno, strokovno žirijo pa sestavljajo Andrej Inkret, Renzo Tian (Rim) in Ulf Birbaumer (Dunaj). In še nekaj, vsi srbski gostje oziroma teatrologi so odpovedali svoj prihod v Novo Gorico...

MARIJ ČUK

Skupina Piccionala iz Vicenze je včeraj predstavila Poslednjo kopel

V okviru Srečanja gledališč Alpe-Jadran bo jutri ob 11. uri na Zavarovalni skupnosti Triglav v Novi Gorici okrogla miza-pogovor z dramaturgi na Srečanju.

V 42. letu starosti je preminil za aidsom

Umrl je Robert Mapplethorpe fotograf človeškega telesa

Robert Mapplethorpe, avtoportret

V Bostonu je v petek v 42. letu starosti umrl za aidsom svetovno znani fotograf Robert Mapplethorpe. Bil je eden najbolj vznemirljivih in »škandaloznih« umetnikov svojega ustvarjalnega področja. S svojimi črno-belimi fotografijami moškega telesa, mišičastih fantov, večinoma črncev, je v začetku osemdesetih let presunil ameriške umetniške kroge. Za tistimi akti se je skrivala homoseksualnost, ki pa je Mapplethorpe sploh ni skrival, kar je razvidno tudi iz številnih avtoportretov in drugih njegovih fotografij.

Mapplethorpe je študiral arhitekturo, ob tem pa se je začel zanimati za slikarstvo in fotografijo. Bil je dober prijatelj Andyja Warhola; obiskoval je njegov umetniški krog, sad teh srečanj pa je bila serija vznemirljivih fotografij očeta ameriškega pop arta. V tem času se je čustveno navezal na ameriško pesnico in pop pevko

Patti Smith. Z njo je preživel dve leti, v katerih je s svojim objektivom razkril do potankosti skrivnosti njenega telesa. Po ločitvi se je predal homoseksualnosti.

Robert Mapplethorpe je zaslovel z nekaterimi razstavami v Združenih državah Amerike. Prva je bila razstava fotografij prijateljice in modela Lise Lyon. Mapplethorpe je slikal njeno žensko-moško telo iz vseh zornih kotov, z njenimi fotografijami pa je opremil tudi knjigo, ki je postala takoj prava poslastica za fotografske izvedence. Nihče ni pred njim tako pronicljivo pogledal na človeško telo in njegovo goloto. Mnogokrat je bil zaradi tega obtožen pornografije, kar pa je fotograf odločno odklanjal. Večkrat je obrazložil, da so njegove fotografije le strani dnevnika, s katerimi hoče vizuelno ohraniti, kar je lepega doživel. Fotografiral je številne filmske zvezde in druge znane osebnosti: lord Snowdon, canturburski nadškoč, črnska pevka Grace Jones so le nekatera od številnih imen, ki so postavila pred njegov fotografski aparat. Književnik Roland Barthes ga je imel za »svojega fotografa«.

Mapplethorpe pa ni slikal le človeških teles. Njegove cvetice in tiha žitja so prav tako fotografske umetnine, iz katerih veje predvsem blaga lepota. V Italiji so pripravili pred leti razstavi njegovih fotografij v Neaplju in v Benetkah, lani pa so bile njegove slike razstavljene tudi v galeriji kavarne Dante v Umagu. Predvsem beneška razstava je zaradi vsebine slik — golote in nedvoumnih poz mladih Mapplethorpevih modelov — dvignila precej moralističnega prahu v Italiji. V ZDA je bila njegova umetniška slava na vrhuncu: lansko leto je razstavljal v newyorškem Whitney Museum, prav v času, ko se je Robert Mapplethorpe nemočno boril proti zahrbtni bolezni, pa je bila v Chicagu na ogled njegova razstava z naslovom »The perfect moment«.

Ljubljanska komorna skupina v sredo v baziliki sv. Silvestra v Trstu

Kvartet flavt na koncertu Mladi mladim

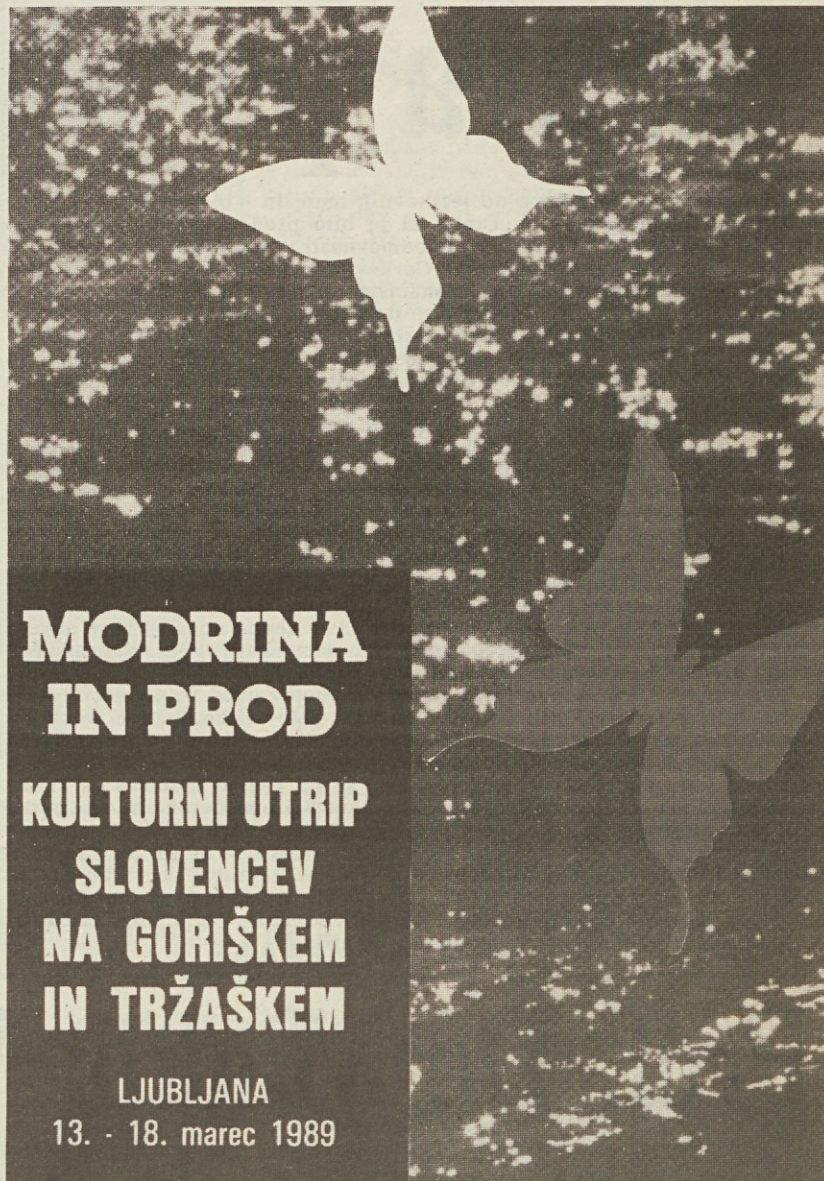

Razen stalne koncertne sezone, ki jo nudi Glasbena matica svojim abonenti, prireja naša glasbena ustanova vsako leto tudi ciklus koncertov, ki so posvečeni mladim poslušalcem, gojenem in študentom glasbe. Na teh koncertih so izvajalci vedno mladi umetniki, od tod tudi ime sezone **Mladi mladim**.

Letošnja sezona je posvečena komorni glasbi, pri organizaciji pa je sodelovala Helvetsko-valdeška skupnost v Trstu. Koncerti bodo v baziliki sv. Silvestra. Zaradi vedno večjih problemov, ki jih povzroča mestni hrup, je bil urnik koncertov nekoliko spremenjen: začeli se bodo ob 20.30.

Jutri v Ljubljani odprtje razstave Soška fronta 1915-1917

Kulturni utrip Slovencev na Goriškem in Tržaškem

**MODRINA
IN PROD
KULTURNI UTRIP
SLOVENCEV
NA GORIŠKEM
IN TRŽAŠKEM**

LJUBLJANA
13. - 18. marec 1989

Z odprtjem razstave Soška fronta 1915-1917 v Muzeju ljudske revolucije in recitalom poezije iz prve svetovne vojne, ki ga bo izvajala Gledališka skupina Gorica, se bodo jutri v Ljubljani začeli Kulturni dnevi Slovencev na Goriškem in Tržaškem. Kulturne dneve s skupnim naslovom **Modrina in prod** bodo predstavili jutri na tiskovni konferenci v Cankarjevem domu, s polno paro pa bodo stekli v četrtek, 16. marca, s slovesnim začetkom dnevom na katerem bo zaigral kvartet gojencev Glasbene matice in uprizoritevjo Cankarjeve Lepe Vide v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča.

je. Istega leta so za svoje umetniške dosežke v kvartetu prejele študentsko Prešernovo nagrado.

Na tržaškem koncertu bodo izvajale dela Boismortiera, Dittersdorfa, Kronekeja, Bozze, Tomasija in Kumarja. Razen prvih dveh avtorjev, ki spadata v prvo oziroma drugo polovico 18. stoletja, so vsi ostali avtorji iz 20. stoletja. Poudarek izvajalk je torej na sodobni ustvarjalnosti - sem spada jasno tudi mladi slovenski skladatelj Aldo Kumar.

Obeta se nam torej prijeten glasbeni dohodek, katerega vsem ljubiteljem glasbe lepo priporočamo. Koncert bo v sredo, 15. marca ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra. (S. I.)

Z nedavnega srečanja-debate na univerzi La Sapienza v Rimu

Cerkev je zelo pozorna do manjšin država pa jih še naprej zanemarlja

Odnos Cerkve in države do jezikovnih manjšin - o tem je bilo veliko povedanega na nedavnem srečanju, ki je bilo pred nekaj dnevi v Rimu. Škoda le, da je bilo o njem tako malo odmevnosti v italijanski javnosti.

Mimo splošnih ugotovitev, da je Cerkev tako v načelih kot v praksi zelo naklonjena narodnim in jezikovnim manjšinam, kar potrjuje zlasti novoletna papeževa poslanica, in da je nasprotno italijanska država še vedno gluha za zahteve teh manjšin, kar dokazujejo stalna zavlačevanja zaščitnih zakonskih postopkov, je bilo na srečanju tudi precej govora o posameznih manjšinah in lahko bi rekli, da je imela levji delež prav slovenska manjšina. Medtem ko sta odnos Cerkve in države do manjšin analizirala tako z zgodovinskega vidika kot s stališča današnjih družbenih razmer prof. Tullio De Mauro, docent za filozofijo jezikov na rimski univerzi La Sapienza, in msgr. Rossano, rektor papeške lateranske univerze, sta specifično o problemih slovenske manjšine v Italiji govorila senator Stojan Spetič in deželni svetovalec Bojan Brezigar. Še pred njima pa je na trnovo pot Slovencev pod Italijo opozoril predsednik Združenja Confemili prof. Pietro Ardizzone, ki je bil z De Mauirom soorganizator srečanja. Svoje uvodno poročilo je namreč začel z odlomkom iz Tomizzove knjige »Mladoporočenca iz Ulice Rossetti«, ki govori o umoru Lojzeta Bratuža. S tem je hotel poudariti, kakšen je bil odnos do manjšin pod fašizmom, hkrati pa opozoriti na še vedno neizpolnjene obveze državnih oblasti, ki jim jih nalaga šesti člen demokratične, iz odporiškega gibanja proti fašizmu vznikle ustave.

Sen. Spetič se je navezal prav na Ardizzonejev uvod in poudaril, da je bilo takšnih primerov, kot jih navaja Tomizza, zelo veliko. Pri tem je naglasil protislovje Cerkve v odnosu do Slovencev: medtem ko je del duhovščine delal in čutil z ljudstvom, so cerkvene oblasti vzpostavile tesno sožitje in sozvočje s fašizmom. Ostanke te preteklosti se žal kažejo še danes na Tržaškem, kjer se marsikdo škandalizira, če se škof Bellomi obrača na slovenske vernike v njihovem jeziku. Sicer pa se je Cerkev po Spetičevem mnenju nekako pokesala svojih grehov iz preteklosti, država pa se jih ni. Papeževa poslanica to dokazuje. Lepo bi bilo, je polemično zaključil na račun KD, če bi tudi italijansko državo upravljali katoličani. Brezigar pa je opozoril na celo vrsto krivic in diskriminacij, ki jih mora še danes ob popolni brezbriznosti italijanskih oblasti trpeti slovenska manjšina.

Za predavalno mizo od leve prof. Ardizzone, prof. De Mauro in msgr. Rossano

Prof. De Mauro: Manjši jeziki imajo bodočnost

Prof. Tullio De Mauro

Srečanje o odnosu Cerkve in države v Italiji do jezikovnih manjšin, ki je bilo prejšnjo sredo v prostorih rimske univerze La Sapienza, je razgalilo problematiko, za katero v Italiji še vedno ni pravega posluha. Medtem ko se Cerkev v praksi ravna po načelu, da se je treba ljudstvu približati v tistem jeziku, ki ga to ljudstvo govori, je bila težnja italijanskih posvetnih oblasti ravno nasprotna: poenotiti govorico. Ostanke te težnje se kažejo še danes, ko se Italija pripravlja na zgodovinski izživ združene Evrope 92 in ko se vsepovsod uveljavlja težnja po kulturnem in jezikovnem pluralizmu. V tem pogledu je Italija nedvomno še v zamudi. Srečanje, ki so se ga udeležili znani jezikoslovci, teologi in manjšinski parlamentarci, je to jasno potrdilo. Kje so razlogi za takšno neobčutljivost širše italijanske javnosti in predvsem političnih in upravnih krogov do problemov manjšinskih jezikov in kultur v Italiji? Da bi si o tem ustvarili nekoliko jasnejšo sliko, smo zaprosili za pogovor enega najbolj pomembnih in znanih jezikoslovcov v Italiji prof. Tullia De Mauro, ki je docent za filozofijo govornice na univerzi La Sapienza v Rimu in ki je vodil srečanje-seminar o odnosih Cerkve in države v Italiji do jezikovnih manjšin.

Prof. De Mauro, na srečanju smo žal videli ene in iste oblike. To je dokaz, da ni pravega zanimanja za manjšinsko problematiko. Kje so po vašem vzroki te neobčutljivosti?

»Vzroke, ki so zelo globoki in zapleteni, je treba iskati v zgodovinskih dejstvih. Pri tem ne bi hotel biti polemičen, vendar imam občutek, da je pomanjkanje pozornosti za manjšine vezano na šibkost nacionalnega čuta v Italiji. Čim bolj je kultura nekega naroda trdna, samozavestna, umirjena, tem bolj se lahko izogne razboritimi nacionalizmom ter nenaklonjenosti do drugih kultur, drugih narodnosti. Toliko bolj bo tudi pripravljena na odprtejša odnose, na sožitje. To očitno ni

primer Italije, vendar je novejša zgodovina polna zgornjih primerov. Prav tiste državne tvorbe, ki so danes v svetu najbolj močne in jih označujemo za imperialne države, so najbolj odprte in občutljive do etničnih, jezikovnih in nacionalnih problemov. Nekateri prerokujejo poangleženje sveta, vendar je zanimivo, da so prav države, kot so ZDA, Kanada in predvsem Avstralija velike zagovornice mnogojezičnosti tako v teoriji kot v praksi. Nekatere države, kot na primer Švedska, ki ima po mojem mnenju najbolj razvit in napreden zakonodajni sistem, pa so šle v tej odprtosti do drugačnih jezikov in kultur tako daleč, da skušajo ovrednotiti tudi jezike in kulture tako imenovanega novega nastanka, kar je v današnjih časih posebno kočljiva zadeva.

Mišljeni so novi priseljenci iz tretjega sveta?

»Da, poleg manjšin, ki živijo od nekdaj na italijanskem teritoriju, se sedaj soočamo z novim pojavom skoraj bibličnega preseljevanja narodov in nastajanja novih manjšin ter s tem tudi novih občutnih problemov. Države (in kulture), ki so gluhe za probleme manj razširjenih jezikov in kultur, in to je primer Italije, bodo nevarno razorožene spritno novih pojavov, pri čemer smatramo za orožje omiko in kulturo.

Pri tem verjetno odigrava pomembno vlogo tradicija, ki je Italija nima?

»Za Italijo velja v resnici paradokсна situacija. Bila je tipična dežela Juga in morda je to še danes. V 60. letih so se izoblikovale čudne razmere: Italija hkrati izvaža (kot je v vsej svoji preteklosti) in uvaža delovno silo. Mislim, da ni veliko takšnih primerov držav z dvojnimi režimom. V tem protislovju pa prihaja spet na dan načelo, da bo neka država z večjo lahkoto in na pozitiven način sprejela nove prišleke ter jim zagotovila jezikovno in kulturno avtonomijo, če bo sama kulturno dovolj trdna, osveščena in sproščena. Kot dokazujejo razne analize zgodovinarjev in kot trdijo nekateri genialni politiki, kot je bil Gramsci, gre neobčutljivost oziroma slabo nacionalno občutljivost v Italiji pripisati nekakšnemu begu v kozmopolitizem, ki ignorira različne korenine krajevnih etničnih, kulturnih in jezikovnih značilnosti in ignorira same italijanske nacionalne korenine. Bojim se, da je skromna pozornost do zaštite manjšinskih pravic vezana prav na to zgodovinsko šibkost. Ni slučaj, da tudi pred kratkim izkdana knjiga Silvia Lanara, ki analizira problematiko nacionalnih zavesti v Italiji, ni imela posebnih odmevnosti oziroma je bila celo negativno sprejeta. Mislim, da je nedavno srečanje osvetlilo prav te aspekte.

Kaj je po vašem mnenju zanimivega in pomembnega srečanje še prineslo?

»Zdi se mi, da je posebno izstopal še en podatek, ki je bolj tehničnega značaja in zanima morda bolj raziskovalce kot širšo javnost. Mislim na vpliv, ki ga je imel fašizem na Cerkev. Iz številnih pričevanj, ki smo jih v sredo slišali, je bilo jasno razvidno, kako je prišlo v letih 33-34 do silovitega preokreta, kako so krajevne cerkvene oblasti v nekaj mesecih korenito spremenile svoj odnos do manjšin. Medtem ko so dotlej kazale veliko pozornost za krajevne jezike in kulture, so se nenadoma, kot bi šlo za točno direktivo, postrojile s politiko fašizma. To problematiko bi bilo treba sedaj poglobiti z brskanjem po vatikanskih arhivih.

Kar zadeva odnos Cerkve do manjšin (če odštejemo seveda razdobje fašizma), se mi je zdela zanimiva teza ravnatelja papeške univerze msgr. Rossana, po kateri naj bi cerkev v Italiji podpirala druge jezike in govornice na račun italijanščine prav zaradi težav, ki jih je imela s posvetnimi oblastmi v razdobju zedinjenja Italije. Kaj menite o tem?

»Mislim, da je to nekoliko tvegana trditev. Dejstvo je, da je cerkev v splošnem vedno iskala stike z ljudmi v njihovem krajevnem jeziku. Pri tem je treba poudariti, da je bila italijanščina v prejšnjih stoletjih, če odštejemo toskanščino, neznan in zelo malo razširjen jezik. Res pa je tudi, da je na primer Rim kot nekakšen otok v morju italijanskih narečij govoril italijanščino. Rimska duhovščina je govorila v italijanščini, kar je bilo in je še vedno razlog uspešnosti italijanskega jezika v svetu (saj so bili do Wojtyły vsi papeži zadnjih stoletij italijanske narodnosti). Po vsem tem torej ne moremo obravnavati odnosov Cerkve do italijanskega jezika ali do njegovih narečij in drugih jezikov na tako preprost način. Med zedinjenjem Italije je osrednji organizem Cerkve govoril italijansko, kar pa denimo ni oviralo sicilskega ali piemontskega škofa, da je izbral v prid krajevnega narečja. Te izbire je treba videti znotraj zgodovinske tradicije.

Svoje uvodno poročilo na srečanju ste zaključili s trditvijo, da je povsem odveč strah, da bi se italijanska država razdrla, če bi priznala drugačne jezike. Od kod še vedno ta strah "z obtežilno okoliščino dobre vere nekaterih politikov", kot je trdil don Milani?

»Prej kot jezikoslovec bi moral na to vprašanje odgovoriti psihoanalitič. Pri tem je treba namreč gledati na odnos med človeškimi bitji in jezikom. Jezik je neke vrste mati in ideja, da so lahko še drugi jeziki (in torej druge matere), vznemirja ljudi, kadar nimajo nekega velikega kulturnega ali nacionalnega poročila. Na žalost se v Italiji na potrebo po večji kulturni gotovosti odgovori večkrat na zelo naivne načine in pri tem me preseneča prav "dobro vera" nekaterih politikov, od katerih bi človek pričakoval večjo kulturno širino.

Verjetno so vzroki tudi v zastarelem vzgojno-izobraževalnem sistemu. Senator iz Doline Aoste Dujany je na srečanju poudaril, da se mora ideja o jezikovnem pluralizmu najprej uveljaviti v šolah, ki pa imajo v Italiji še vedno zelo nacionalistične učne programe.

»Moram reči, da smo se na srečanju premalo dotaknili tega aspekta, ki je vreden globljega razmisleka. Ne strinjam se povsem s trditvijo, da so učni programi v Italiji še vedno nacionalistični in anahronistični. Medtem ko je splošna slika odnosov do manjšin jezikov in kultur zelo negativna, se prav na šolskem področju odpira marsikaj pozitivnega. Če vzamemo na primer reformo nižje srednje šole iz leta 1979, vidimo, da je prišlo do prelomnice v dotlej nacionalističnem nastavku učnih programov. Reforma je na stečaj odprla pot priznavanju manjšinskih pravic. Učiteljem je bilo dejansko rečeno: Pazite, to je stvarno jezikovno okolje vaših učencev ali vsaj dela vaših učencev, in to okolje morate upoštevati. Drugačen odnos je mogoče zaznati tudi v programih za osnovne šole iz leta 1986. Kar zadeva reformo višje srednje šole, pa je žal običajna na pol poti. Že dvakrat je bila odobrena samo od ene veje parlamenta, pa je vse skupaj padlo v vodo zaradi prekinitev parlamentarne zakonodajne dobe. V tem zakonskem osnutku je vsekakor predvideno, da se mora višja srednja šola pri jezikovnem poučevanju odpreti tudi okolju, kulturi in tradicijam manj poznanih jezikov. Šola je torej naredila nekaj korakov naprej. V izobraženih plasteh prebivalstva počasi le dozoreva neka nova zavest, in to smo morda na srečanju premalo poudarili.

Kaj pa sredstva javnega obveščanja? Njihov odnos do drugačnih jezikov in kultur v Italiji je skrajno pomanjkljiv.

»Od časa do časa smo imeli priložnost, da smo prebrali kakšno zanimivo reportažo ali gledali dobro oddajo o jezikovnih manjšinah po televiziji. Zlasti krajevne televizijske mreže so nam posredovale nekaj res čudovitih oddaj, vendar je vse to dejansko premalo. V Italiji o tem vprašanju ni nekega konstantnega obveščanja, ni neke načrtnosti. Sredstva javnega obveščanja bi morala posvetiti več pozornosti tej drugačni Italiji odrezanih jezikov.

In vendar bi bilo pričakovati, da bo prav iz tistih bolj osveščenih plasti italijanskega javnega življenja, kot jih imenujete, vzniknala večja zavzetost za to zanemarljivo problematiko.

»Kar zadeva moj sektor, to je jezikoslovje, moram reči, da je Italijansko jezikoslovno društvo že od nekdaj zelo občutljivo za probleme manj znanih jezikov. Na vseh kongresih je bil del razprave posvečen analizam manjšinskih skupnosti in njihovih jezikov.

Na vseh kongresih smo tudi volili poročila in resolucije z zahtevo po uresničevanju jezikovnih pravic. Žal pa nadaljnje odločitve pripadajo politiki, ki so očitno veliko manj občutljivi za ta vprašanja.

Na srečanju ste omenili Permanentni center za zbiranje podatkov o etničnih skupnostih in jezikih. Za kaj pravzaprav gre?

»Na univerzi La Sapienza smo prejeli skromno finančno podporo za ustanovitev Kulturno jezikovne opazovalnice. Ena od njenih petih sekcij bo namenjena zbiranju in urejanju gradiva o manj razširjenih jezikih v Italiji. V zadnjih mesecih smo že pripravili prvi katalog materialov in podatkov po elektronskem sistemu. O tem bomo v prihodnjih dneh obvestili italijanski tisk in tudi vaš časopis. Naš namen je, da bi postavili neko stalno mrežo obveščanja in pretakanja vesti o vprašanih jezikovnih skupnostih. Moji kolegi so z velikim zanimanjem in navdušenjem odgovorili na to pobudo. Če bi se ne bal, da bi bil preveč korporacijski, bi rekel, da so italijanski jezikoslovci bolj občutljivi do manjšin kot druge plasti izobražencev.

Kar zadeva slovensko manjšino v Italiji, moramo žal še vedno ugotavljati, da nekateri ločujejo Slovence po pokrajinah in da Slovincem videmske pokrajine celo zanikajo slovenske jezikovne korenine. Kaj mislite o tem kot jezikoslovec?

»V splošnem bi moralo veljati tisto načelo, ki nam ga je narekoval Giambattista Pellerini, jezikoslovec, ki morda ni bil zelo priljubljen, a je bil zelo resen in pošten znanstvenik. Jasno je, da so v Benečiji drugačna narečja, vendar bi bilo povsem zgrešeno reči: eni lahko imajo šole v slovenščini, drugi pa ne, še zlasti če si ljudje želijo slovenščino kot svoj glavni jezik. V tem je Pellerinijev koncept. Če lahko naredim bežno primerjavo, bi bilo, kot če bi prepovedali poučevanje italijanščine v Neaplju, ker je pač neapeljska drugačna od toskanščine. Če bi se v Neaplju ne hoteli učiti italijanščine, potem bi o tem lahko diskutirali, v nasprotnem primeru pa je to popoln nesmisel.

Kako pa gledate na problematiko jezikov v luči sprememb, ki jih prinaša doba informatike? Ali govori komputizacija v prid jezikovnega pluralizma?

»Mislim, da govori v prid. Strinjam se z ameriškim znanstvenikom Johnom Naisbitom, ki je v svoji knjigi Megatrends zarisal scenarij jezikovnega razvoja v dobi novih tehnologij komunikiranja. Naisbit zatrjuje, da bodo manj razširjeni jeziki doživeli z novimi tehnologijami razcvet, moč in prestiž. Že v sedanji fazi lahko opazujemo, da doživljajo jeziki, za katere se je še pred nedavnim govorilo, da jim je usojen propad, neko novo življenjskost. Mislim, da bo tako tudi v Italiji.

Pripravil DUŠAN KALC

Nekega dne so se na kosovskih ulicah »zgodile« dolge kolone tankov in oklepnih vozil in transporterjev

Globoke korenine nezaupljivosti Albancev

Dvojno merilo: za koga veljajo posebni ukrepi

Ko so Albanci slišali, da je predsedstvo države na Kosovu uvedlo izredno stanje z imenom »posebni ukrepi«, jih niti ni toliko zanimalo, kateri so ti »posebni ukrepi«, kot pa, ali veljajo »za vse«. Ta »za vse« je pomenil: »Za nas, Albance, in enako za kosovske Srbe?«

Pravni sistem je v pokrajini namreč nerazumljiv. Ker že od lanskega novembra velja prepoved zbiranja na javnih mestih, so Albanci protestirali v tovarniških in športnih dvoranah, v rudnikih. Istočasno pa so se tamkajšnji Srbi zbrali v enem od prištinskih predmestij (Kosovo Polje) in javno demonstrirali. Miličniki so sicer prišli, niso pa naredili ničesar, da bi uveljavili zakon. In Albanci so takoj sklepali: »Aha, ta zakon velja samo za nas, za njih pa ne.«

Zato so Albanci skrajno nezaupljivi do vsakih novih »ukrepov«. Že vnaprej so prepričani, da bodo ti veljali le zanje, za nasprotno stran pa ne.

Ta strah je postal toliko bolj realen po torkovem gromozanskem zborovanju v Beogradu, na katerem so srbski demonstranti nekaznovano zahtevali orožje in zapor za Azema Vllasija, dolgoletnega visokega jugoslovanskega politika albanske narodnosti. Srbski partijski šef je množici aretacijo med Albanci na Kosovu obljubil - in res: čez dan so Azema Vllasija priprili.

Služba državne varnosti je priprla še dva ugledna albanska gospodarstvenika, srbski časopisi pa so začeli objavljati cele spiske, koga bi še bilo potrebno zapreti.

Obisk našega sodelavca na Kosovu Med stavkajočimi rudarji na Starem trgu

Trepčin rudnik na Starem trgu pri Titovi Mitrovici sem med zadnjim bivanjem na Kosovu obiskal štirikrat. Prvič v noči na soboto, peti dan podzemeljskega upora. Drugič v nedeljo, šesti dan. Tretjič v noči na torek, ko so rudarji zapustili jamo. In četrtič v sredo, ko tam ni več bilo rudarjev, le še bolniki in oboroženi miličniki.

Dokler je trajala politična stavka, veličasten gandhijevski upor približno 1300 rudarjev, ki so globoko pod zemljo zastavili svoja življenja proti trem partijskim funkcionarjem, so zaposleni povsem sami skrbeli za red in upravo za ograjo. Sami so določali, kdo jih lahko obišče in kdo ne, kateremu novinarju zaupajo in kateremu ne. Pred ograjo so se zbirali upokoje- ni rudarji, ki so se na vsak način hoteli pridružiti nekdanjim kolegom v jamah, pa otroci in ženske. A mimo vartarja so šli le tisti, ki so jih rudarji sami pustili.

Ob tej ograji, ki ločuje rudnik od ostalega sveta, se niso dogajale nič manj tragične stvari kot v jami. Izza te ograje ni hotel oditi jamski kopač Bajram Kurti, kateremu je med stavko umrla žena. Zaobljubil se je, da rudnika ne bo zapustil, dokler partijska trojka ne odide s položajev. Ni šel na pogreb. Tistim, ki so ga prepričevali, naj gre, je rekel: »Če je nisem mogel videti žive, je tudi mrtve ne bom.« Doma pa so ostali otroci sami.

Do te ograje je z druge strani prišel kmet Musa Berani. S seboj je na vrvi privedel svojo edino kravo. Hotel jo je pokloniti rudarjem, da bi imeli kaj jesti. Kopači so mu rekli, da nočejo hrane, ampak pravico. Musa Berani je pustil kravo tam in rekel, naj jo potem prodajo in kupijo zdravila za bolne. In šel.

Zdravje pa je zapuščalo bolj ali manj vse, ki sem jih v rudniku srečal. Neprespane noči so puščale svoje sledove. Fizični kolapsi so se vrstili. Neprenehoma so povsem onemogle rudarje prinašali iz jame v naglo pripravljenе bolniške sobe. Tam so na lesenih obešalnikih za plašče visele platenke z raztopljeno glukozo, ki so jo zdravniki pacientom puščali naravnost v kri. Rudarji so si malo opomogli, vstajali in se vračali v jamo. Bil je obupen prizor. Ljudje, ki so se borili proti lastnim telesom, in čeprav povsem onemogli, silili nazaj v jamo.

Spustil sem se na osmi horizont več sto metrov pod zemljo. Grozljivi, vlažni rovi in pred menoj dvesto rudarjev, ki so se na nizkih klopeh borili s spancem. Poraščeni, umazani, z vnetimi očmi, in razočarani nad vsem.

Povedali so, da so trije partijski funkcionarji, ki jim jih je vsilil srbski partijski šef Milošević, kapljica čez rob polnega kozarca. Ne vzdržijo več tega, da jim država onemogoča kakr-

šnekoli stike z matico naroda v Albaniji, da jim ukinjajo šole v Makedoniji, predvsem pa propagandnega pritiska srbskih časopisov, ki Albanke imenujejo »stroji za rojevanje otrok«, Albance pa vse kar poprek »posiljevalci«, »požigalci«, »barbari...«. Zdaj jim bodo še ustavno odvzeli avtonomijo oziroma tisto, kar je še ostalo od nje.

Sedem dni so rudarji vztrajali v jami, grozili, da bodo uporabili eksploziv, ki so ga imeli pri sebi, in se zasuli v skupinski grob. Osmo noč so dobili, kar so zahtevali: pismeno potrditev, da so trije partijski funkcionarji odstopili. Iz jame so prišli z veliko Titovo sliko in niso vedeli, da so jih prevarali, da je šlo za lažne odstopne in da jih bodo isti funkcionarji, katerih odstopne so zahtevali, obsodili za nacionalizem, separatizem, iredentizem, kontrarevolucijo.

Kljub vsemu pa mi je bilo najtežje, ko sem prišel v rudnik in je ta bil že pod nadzorom do zob oboroženih miličnikov. Mnoge zdravnike, medicinske sestre in bolne rudarje sem takrat že poznal. Skoraj nevidno so me pozdravljali in eden mi je prišepnil: »Oprosti, zdaj moramo paziti, kaj delamo in s kom ter kaj govorimo.« Bilo jih je strah. Z njimi sem lahko le še šepetal po kotih in vogalih ali pa med sprehodom na prostem, brez prič.

Dokler je bil rudnik njihov in so gledali smrti v oči, so bili mirni in močni. Ko pa so bili vsi že na površini in so se v jame spustile posebne policijske enote in odnašale eksploziv, so bili le še drobni posamezniki v »posebni obravnavi« državnega aparata.

Odločna solidarnost s stavkajočimi rudarji na Starem trgu Razprava o etiki v zasedeni športni dvorani 25. maj

Študentje v dvorani 25. maj dvigajo prste v znamenje zmage, Morina pa je le ostal na svojem mestu

Podnevi se je v univerzitetni športni dvorani »25. maj« gnetlo več kot sedem tisoč študentk in študentov. Vstop je bil mogoč le s študentsko ali novinarsko izkaznico. Pred vhodi so se zbirali grozdi ljudi, ki jih redarji niso pustili noter. Med temi je bilo daleč največ srednješolcev, ki bi se radi pridružili starejšim kolegom.

Ponoči so tisti študenti, ki so v Prištini doma, šli spat v svoje postelje, da so ostali imeli vsaj toliko prostora, da so lahko legli na tla in dremali.

Zrak v dvorani je bil vroč in dušljiv. Že prvi dan so se pojavile vrtoglavice, nekaj deklet so prepeljali v bolnišnico. Šele tretji dan so študenti medicine na klopeh v slačilnici dvorane, pod tuši, uredili priložnostno ambulanto. In še kasneje je prišel na pomoč prvi zdravnik.

Hrano so delili dvakrat na dan. Predvsem razne vrste kruha, ki so ga ženske pekle po vaseh in pošiljale študentom. Običajna pijača je bila voda.

Večina albanskih profesorjev je redno obiskovala študente v dvorani. Os-

tajali so med njimi dolge ure in na neki način so se med pogovori predavanja nadaljevala. Tiste dni je bila športna dvorana »tretja prištinska univerza«. (Tretja zato, ker je univerza v Prištini povsem razdeljena na albanski in srbski del, tako da se za enim imenom skrivata dve vzporedni univerzi.) Zanimivo, da je bil na tej »tretji« univerzi osrednji predmet etika. Razglabljanja o tem, kako je mogoče, da trije ljudje nečesto zapustijo svojih funkcionarskih stolčkov niti za ceno življenj tisoč in več rudarjev. Ali pa: je mogoče, da bi predsedstvo države posredovalo v vojsko? Kako bi to upravičilo? Ko sem jih prosil, naj mi prevedejo, o čem govorijo, in so to storili, sem najprej mislil, da proučujejo makiavelizem. Ampak oni so povsem resno ob zgornjih vprašanjih govorili o pravici in krivici, poštenju, časti.

Tako so tekli dnevi. Do sobote je bilo še kar veselo. Vsakih nekaj ur je bila množica na nogah in vzklikalo: »Trepča! Trepča! Študentski pozdrav je bil rudarski »srečno!« z obveznima iztegnjenima kazalcem in sredincem v zrak - v znak zmage (viktory!). Nekajkrat na dan smo po zvočnikih poslušali radijska poročila. Napetost se je še posebej dvigovala v noči na nedeljo, ko naj bi se sestalo pokrajinsko partijsko predsedstvo in sprejelo težko pričakovane odstopne.

Ko so v nedeljo študenti izvedeli, da napovedane seje ni, so bruhnili v jok. Vanje se je zajedel črv dvoma in odteje niso verjeli več nikomur. Tudi vselega vzklikanja ni bilo več.

In ko so v noči na torek prišli rudarji študentom povedat, da je konec stavke, ti niso mogli verjeti, da je res. Del jih je šel domov, kakšna polovica pa je še vedno vztrajala v dvorani. Začela so se dolga, mučna prepričevanja, ki so trajala tri, štiri ure. Zjutraj je bila dvorana že zaklenjena.

Na prištinskih ulicah je mirno...

Ne vem, kaj naj si danes mislim ob poročilih s Kosova, da se po uvedbi izrednih ukrepov življenje na prištinskih ulicah umirja. Kot da se je na njih kaj posebnega dogajalo. Pa se ni nič. Vsaj od uvedbe izrednih ukrepov ne.

Med splošno stavko je bilo v pokrajinski prestolnici več kot mirno, skoraj mrtvo. Celo na osrednjem sprehajališču skozi mesto skorajda ni bilo mogoče srečati človeka. Edini, ki tam nikoli ni manjkal, je bil uniformirani varnostnik pred zgradbo pokrajinskega partijskega komiteja.

Na Kosovu namreč še od lanskega novembra velja prepoved zbiranja na javnih mestih. In Albanci jo strogo spoštujejo. Prav zato so se politični protesti preselili v rudniške jame, za tovarniške ograje. Prav zato so se študenti zbrali v za vso množico premajhni univerzitetni športni dvorani, ki se je v študentskem naselju, in ne v veliko večji »Boro i Ramiz«. Da bi prišli do slednje, bi morali prehoditi mestno središče. Tako bi kot zbrana skupina kršili zakon. Tega pa niso hoteli in so se raje stiskali kot sardine v konzervi.

Nemir sta v mesto prinesli prvi lastovki, ki sta napovedali prihod izrednega stanja: vojaška reaktivca, ki sta zelo nizko, na približno 500 m nad glavami ljudi, prebila zvočni zid. Ponoči pa so sen jemali tanki, ki so krožili okrog Prištine. Jutro so popestrile še jate vojaških helikopterjev.

Način vojaškega nastopa na začetku tega tedna je bil na Kosovu nedvoumen: odkrita demonstracija — grožnja s silo. V samo prestolnico vojaki niso vkorakali; le ena tankovska kolona je defilirala skozi predmestje. So pa preleteli vojaških letal in helikopterjev in brnenje tankovskih motorjev v spečih nočeh dovolj jasno govorili, kaj se dogaja sicer zunaj, a prav tukaj, blizu. Samo mesto so čez noč preplavili miličniki s čeladami na glavah in z avtomatskimi puškami v rokah.

Naenkrat so bile vse ceste, ki so vodile proti Prištini, prepolne vojaških kolon. Prvih osem tankov sem res srečal že prejšnji petek, peti dan stavke starotrhkih rudarjev. To pa je bilo do ponedeljka tudi vse. Takrat pa so začele prihajati kolone z vseh strani.

Ljudje, ki sem jih srečeval pred prihodom okrep- ljenih vojaških enot, so bili mirni, vdani v usodo, kakršnakoli naj bi že bila. Edini strah, ki so ga čutili, je bil povezan z življenji rudarjev v jami: »Kaj se bo zgodilo? Ali bodo osvojeni trije partijski funkcionarji odstopili ali pa bo res najprej moral kdo umreti?«

Šele prihod vojske je med ljudi prinesel nemir. Bilo je slišati le eno upanje, že skoraj molitev: »Bog daj, da ne bi nikomur popustili živci, da le prvi metek ne bi bil izstreljen!«

Tekst: DEJAN VERČIČ
Foto: TONE STOJKO
Stran uredil: IVAN FISCHER

gospodarski dopis iz slovenije

Svarilni maneuver

Organizem za gospodarsko sodelovanje in razvoj ugodno ocenjuje jugoslovanski zakon o tujih vlaganjih. To je prišlo do izraza na dvodnevnem pariškem zasedanju Odbora za gibanje kapitala, v katerem so najuglednejši finančni izvedenci iz vseh 24 držav članic OECD. Ti so označili spremembe v jugoslovanski zakonodaji kot »radikalne in dolgoročne« in dodali, da bodo nova določila odprla jugoslovanskemu gospodarstvu vrata na tuje, kar mu bo omogočilo pospešen razvoj. OECD bo v lastni režiji izdal brošuro, ki bo ponazarjala možnosti tujih investicij v Jugoslaviji, o čemer naj bi svet OECD posebej razpravljal na enem prihodnjih sestankov. Stališče glede zakona o tujih vlaganjih je omenjeni odbor sprejel na podlagi pojasnil, ki sta mu jih dala generalni direktor Narodne banke Jugoslavije Drago manović in šef stalne delegacije SFRJ pri OECD Jankovič. Odbor za gibanje kapitala se jima je priporočil, naj z značilnostmi gospodarske liberalizacije v Jugoslaviji neposredno seznanita še Odbor za multinacionalne družbe, ki deluje ravno tako v sklopu OECD. Na zasedanju v Parizu so se zlasti zanimali za ustanavljanje mešanih podjetij glede na samoupravna pravila, češ, ali ne bi lahko delavski sveti zavirali sprejemanja sklepov tujih vlagateljev. Jugoslovanski predstavnik sta jim dejala, da ne bo težav, da »izvoz« profitov od poslov v mešanih podjetjih ne bo podvržen omejitvam in da se bo tudi devizni trg temu ustrezno razvil. V resnici je zvezni izvršni svet predvčerašnjim sprejel osnutek novega deviznega zakona, s čimer je v bistvu končal svoje delo pri urejanju gospodarskih odnosov s tujino.

Proizvodnja je zdaj že zelo odvisna od povpraševanja. Kdor torej uspe prodati čim več svojega blaga, ta lahko računa na dvig proizvodnje. Rast proizvodnje pa je v tem času izjemno pomembno politično vprašanje: pomeni na primer izpolnjevanje obljube, dane na mitingih, da bo vodstvo skrbelo za izboljšanje socialnega položaja ljudi.

Takšni zahtevi po gospodarski rasti se je moral ukloniti celo novi mandatar zvezne vlade, čeprav ekonomisti razlagajo, da istočasno ne bo mogel zmanjšati inflacije in zagotoviti rasti. To najbrž ve tudi sam, a mora govoriti drugače, ker so pritiski tolikšni.

Ne gre torej za naključni bojkot: gre za politično in gospodarsko nujo, ki so se je morali okleniti določeni politični krogi v državi.

JOŽE PETROVČIČ

Trgovinska bilanca se slabša. Po podatkih ISTAT je bil prihranjen milijard lir januarja letos skoraj še enkrat večji kot v lanskem januarju, saj je dosegel 4.289 milijard lir (1.651 na energetskem področju in 2.638 pri drugih blagovnih postavkah) proti 2.333 lani. Vrednost uvoženega blaga je znašala 16.740, vrednost izvoženega blaga pa 12.451 milijard lir, kar pomeni, da se je uvoz povečal za 39,3%, a izvoz le za 28,6%. To pa je dokaz, da se nadaljuje negativni trend iz zadnjih štirih mesecev 1988, ki ga gre pripisati predvsem neugodnemu razvoju trgovine z železnimi in barvastimi kovinami, kemikalijami ter agroživilskimi proizvodi.

V sredo, 15. marca, bo v Rimu prva skupščina novoustanovljene federacije podjetij, ki delujejo na področju inovativnih terciarnih dejavnosti - FONTI (Federazione del Terziario Innovativo). Vanjo se je včlanilo 9 združenj oz. 60 teritorialnih zvez, ki so včlanjene v vsedržavni zvezi veleindustrijcev (Confindustria) in združujejo 3.000 podjetij (55.000 zaposlenih). Člani federacije se baviijo med drugim z informatiko, telematikom, outplacementom, audiovizualnimi sredstvi, konzulenco o vodenju podjetij in krjajnsko zaščito. Skupščino, ki ji bo prisostvoval podpredsednik Confindustrie Gismonti, bo odprl načelnik ustanovne-ga odbora FONTI Ennio Lucarelli.

V Bologni bo od 1. do 5. aprila II. salon tehnologije in storitev za banke, zavarovalske in finančne dejavnosti TECNOBANCA sponziral s Salomino informatike in telematik SIOA. V njegovem sklopu bodo v posebnem prostoru - Futura Bank - uređili bančno filialo, tj. razporedili najnovešo tehnologijo, ki jo potrebuje sodobna banka; stroji in aparati bodo simulirali organizacijo in delo, kakršna naj bi bila v prihodnosti. Futura Bank torej ne bo le pregled nad vsem, kar ponujajo moderna tehnologija, temveč tudi življenjski prikaz zadnjih sprememb v vsakem posameznem operativnem predelu banke oziroma štirih različnih možnosti za uređitev filiale v bodočnosti.

Borzni pregled

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA
VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

TRŽAŠKA BORZA

	7.3.	10.3.		7.3.	10.3.	
URADNE KOTACIJE						
Generali	41250	41000	Fidis	6800	6500	
Lloyd	17100	17050	Gerolimich	92	91	
Lloyd risp.	9200	9150	Gerolimich risp.	90	90	
RAS	40700	40600	SME	3800	3780	
RAS risp.	16700	16000	Stet	3380	3320	
Sai	19700	19600	Stet W 10	—	—	
Sai risp.	8100	8100	Stet W 9	—	—	
Montedison	2005	1980	Stet risp.	2900	2890	
Montedison risp.	1146	1139	Tripovich	7120	7200	
Pirelli	3060	3090	Tripovich risp. nc	3100	3150	
Pirelli risp.	3065	3090	Att. Immobiliari	4110	4050	
Pirelli risp. nc	1735	1730	FIAT	9237	9190	
Snia	2570	2535	FIAT priv.	5785	5730	
Snia risp.	2570	2530	FIAT risp.	5875	5820	
Snia risp. nc	1325	1320	Gilardini	12700	12800	
Rinascente	4700	4730	Gilardini risp.	10000	10250	
Rinascente priv.	2950	2970	Dalmine	336	327	
Rinascente risp.	3100	3000	Marzotto	7100	6870	
Premuda	1790	1790	Marzotto risp.	7160	6950	
Premuda risp.	1430	1450	Marzotto risp. nc	5250	5230	
SIP	2650	2655	NEURADNO TRŽIŠČE			
SIP risp.	2380	2360	I. C. C. U.	715	710	
Bastogi	349	360	SO. PRO. ZOO.	850	850	
Comau	2900	2820	Carnica Ass.	10600	9900	

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	10.3.	spr. %		10.3.	spr. %	
ŽVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO						
Alivar	8900	—	Unicem	22200	—3,39	
Buitoni	—	—	Unicem risp.	10940	+0,46	
Eridania	5650	+0,84	KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI			
Perugina	—	—	Calp	3040	+0,73	
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO						
Alleanza Ass.	36800	—0,14	Fidenza Vettrar 1000	7665	+0,52	
Alleanza Ass. risp. por.	36290	—0,30	Italgas	2145	+0,94	
Assitalia	15255	+0,03	Mira Lanza	41650	+0,36	
Ausonia	2170	—0,50	Montedison 1000	1975	—	
Latina Ass. ord.	17350	+0,26	Montefibre	1441	+0,07	
Generali Ass.	41000	+0,35	Pirelli	3090	+1,95	
Italia Ass.	11250	—	Pirelli risp.	3090	+1,95	
Abeille	105000	—0,28	Recordati ord.	10010	+0,91	
La Fondiaria spa	73550	+0,75	Saffa	8950	+1,76	
La Previdente	23600	+0,26	Sioggiemo	34370	+2,90	
Lloyd Adriatico	17050	+0,83	Snia BPD	2531	+0,04	
RAS fraz.	40650	+1,50	Snia Fibre	1364	+0,52	
RAS risp. port.	15975	—1,99	Snia Tecnopolimeri	6150	—	
Toro ord.	19880	+0,15	TRGOVINA - KOMUNIKACIJE			
Unipol priv.	16250	+0,43	Rinascente	4650	+0,35	
Banca Comm. Italiana	3876	+0,57	Silos Genova	—	—	
Banco di Roma	9650	+0,31	Standa	27510	+0,70	
Credito Italiano	1884	—0,16	Standa risp. port.	9000	+0,01	
Interbanca ord.	—	—	Alitalia cat. A	2146	—	
Mediobanca	20220	—0,37	Alitalia priv.	1269	+0,71	
PAPIRINA INDUSTRIJA - CEMENT						
Cart. Burgo ord.	13200	+0,96	Italcable	10950	—0,05	
L'Espresso	23800	—0,87	SIP	2660	+0,30	
Mondadori	21220	—0,19	SIP risp. port.	2404	+0,38	
Mondadori priv.	13070	+0,85	Sirti	9010	+0,28	
Poligraf. Editoriale	4260	+3,15	ELEKTROTEHNIKA - FINANCE			
Cementir	3494	—0,17	Ansaldo Trasporti	5180	—0,37	
Italcementi	113000	—0,59	Tecnomasio	2240	+1,13	
			Bastogi	360	—0,41	

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

Nad 5.000 prireditve ob 200-letnici francoske revolucije

Francozi pričakujejo veliko tujih turistov

Francozi bodo skozi vse leto 1989 praznovali dvestoletnico njihove revolucije. Praznovanja so se pravzaprav že pričela 1. januarja, ko so iz parka Tuileries v Parizu ter iz glavnih mest vseh skoro sto departmajev vzleteli zračni baloni podobni tistim, ki so v letih francoske revolucije odigrali pomembno vlogo. Najbrž ga ne bo kraja v Franciji, kjer ne bo v letošnjem letu svečane proslave. V nekaterih predelih severozahoda Francije, kjer so se kraljevi pristaši dolgo upirali republikancem, bodo najbrž na sporedu le uradne svečanosti. V veliki večini krajev pa bodo proslave zadobile ljudski značaj, saj so pridobitve francoske revolucije zelo pri srcu prebivalcem te dežele.

14. julij, dan, ki spominja na zavzetje Bastilje, je že dvesto let državni praznik. Francozi ga praznujejo na svečan način. V še tako zakotni vasi imajo tega dne svečanosti sredi vasi pred spomenikom padlih. Povsod imajo veselice. V Parizu in večjih mestih plešejo na ulicah vso noč.

Bolj svečano bo seveda letos. Ne le 14. julija, marveč skozi vse leto, ne le v Parizu, marveč v vsej Franciji.

Tudi zaradi tega si Francozi nadejajo, da bo letos v Francijo prišlo veliko tujih turistov. Tudi zaradi tega so lani in letos posvetili veliko pozornosti turistični reklami v tujini. Na vseh turističnih sejmiših so naredili veliko reklame. Tako tudi na mednarodni turistični borzi BIT v Milanu. Francozi so ponujali turistične usluge departmajev vse države, tudi prekomorskih pokrajin. Nad sto tisoč obiskovalcev milanskega sejma so obdarili s stotisoči prospektov in drugih tiskovin.

Na tiskovni konferenci v Milanu so vidni zastopniki francoskega turističnega urada in ustanove

Trg Bastilje v Parizu

Maison Francaise, ki skrbi za ugled Francije v svetu ter za organizacijo svečanosti dvestoletnice, orisali najpomembnejše svečanosti. Računajo, da jih bo v letošnjem letu v Franciji nad pet tisoč.

Katere bodo najpomembnejše? 4. maja bodo v Versaillesu proslavili 200-letnico prvega zasedanja Generalnih stanov, takratnega parlamenta, ki ga je sklical tedanji francoski kralj v upanju, da zavre revolucionarno gibanje.

17. junija bodo v Parizu počastili stoletnico Eifflovega stolpa. Stolp so zgradili pred sto leti, ko so praznovali stoletnico revolucije. Tega dne bodo najbolj znani francoski igralci in pevci nastopa-

li v raznih krajih Pariza. 8. julija bo v Parizu koncert znanega ameriškega mladinskega orkestra American Waterways Wind Orchestra, ki bo s tem nastopom pričel triletno turnejo v Evropi, Sovjetski zvezi in Afriki.

Pred pristaniščem Rouen v Normandiji se bodo od 9. do 16. julija zbrale največje jadrnice sveta. Prišle bodo jadrnice iz ZDA, Uruguaja, Velike Britanije, Ecuadora, Kolumbije, Norveške, Portugalske, Nemčije, Poljske, Italije, Argentine, Sovjetske zveze in seveda Francije. V glavnem gre za vojne ladje, ki dandanes služijo vadbi mornariških častnikov. V teh dneh bodo v Rouenu imeli tudi raznovrstne prireditve. Do-

dajmo, da bo zatem precej teh jadrnic odplovalo v Hamburg, kjer bodo podobne prireditve ob 800-letnici mesta.

Tradicija je že, da vsakega 13. julija, na predvečer zavzetja Bastilje, so vsi Parižani na ulicah. Trgi in ulice se spremenijo v zabavišča in plesišča. Tega dne bodo na Trgu Bastilje odprli novo operno hišo (v njej je 2.700 sedežev). Ponoči pa bo v vsem Parizu "največji ples na svetu". Naslednjega dne bo seveda velika že tradicionalna vojaška parada. Istega dne bo 7.000 godbenikov zaigralo francosko himno - marsejezo.

Zanimiva bo tudi prireditve, ki bo od 26. julija do 6. avgusta v

Gouinu v departmaju Moselle. Napovedujejo, da bo tam v teh dneh kar 789 zračnih balonov iz vsega sveta.

Pariz bo spet na vrsti 25. avgusta, ko se bodo v prestolnici zbrali pusti iz vsega sveta. Za to priložnost pridejo v Pariz zastopstva največjih pustnih prireditev na svetu. 26. avgusta bodo stotine godbenikov in pevcev nastopile pod novim slavalokom v rajonu La Defense. To bo ogromna palača, ki stoji na podaljšku Elizejskih poljan, nekaj kilometrov od znamenitega Arc de Triomphe na Etoilu.

Prireditve in razstave bodo v vseh krajih Francije. Te bodo za vse okuse. Če pogledamo na zemljevid Francije vidimo vse polno za te priložnosti označenih krajev. Nemogoče je o vsem tem pisati v enem samem članku (kdor želi podrobne podatke lahko piše na Ente nazionale francese per il turismo, Via S. Andrea 5, Milano; rade volje mu bodo poslali podrobne programe). Zaradi tega mora vsakdo, ki želi letos v Francijo, upoštevati, da bodo hotelske zmogljivosti v Parizu in nekaterih večjih mestih letos poleti polno zasedene. Zasedaj je najbrž mogoče še kaj rezervirati. Prenočišče pa je mogoče dobiti skozi vse leto v hotelih in gostiščih blizu mest. Tudi v neposredni bližini Pariza. Cenejši so kot v mestu, nevšečno je le to, da moraš zjutraj z avtom v mesto.

Za potovanje v Francijo najraje uporabljamo svoj avtomobil. Z lastnim vozilom greš tja, kamor si želiš, ustaviš se tudi v neposredni bližini mest. Kdor želi v Francijo z letalom pa naj že sedaj ve, da je francoska letalska družba Air France že napovedala, da bo v poletnih mesecih imela na razpolago več letal, tako da bo lahko v to deželo prišlo še več turistov.

MARKO WALTRITSCH

Občina Palazzolo bo uredila naravni park Ob ustju reke Stella bodo obnovili pred stoletji uničen gozd Brussa

V teh dneh beremo o prizadevanjih ekolo- gov, ki se upirajo naklepu, da bi v Amazoniji posekali tropske gozdove na tako veliki površini kakršna je Francija. Ohranitev pragozda v Braziliji je nujno potrebna za ekološke ravnotežje na naši zemeljski obli. Gozdove so v zadnjih desetletjih posekali v raznih krajih sveta. Zaradi naraščajočih potreb raznovrstne industrije je na zemlji čedalje manj drevja. S pogozdovanjem pa ne nadomeščajo posekanih površin.

V srednjem veku je Evropa bila ena sama goščava. To lahko razberemo iz tedanjih spisov. Dandanes pa se je na starem kontinentu ohranilo le malo gozdov. V nekaterih državah jih je sicer veliko, skoro povsod pa so gozd posekali, da so razširili travnike in polja ter da so tam, kjer so nekoč bila drevesa, zgradili stanovanjske hiše in tovarniška poslopja.

Tako nekako so ravnali tudi v Spodnji Furlaniji. Iz zgodovinskih virov izvemo, da je ob ustju reke Stella, ki se izliva v maransko laguno, v rimskih časih bil obširen gozd. Posekali so ga v kasnejših stoletjih. Sedaj ga hočejo obnoviti.

Občinski svet v Palazzolo dello Stella je o tem razpravljajal pred nekaj meseci, zatem so občinski upravitelji načrt objavili vsem prebivalcem. Tamkajšnja občina je lastnica 90 hektarjev zemljišča. Domačini to zemljo poznajo kot Bosco Brussa. Tu je že dandanes gozd, nameravajo pa ga razširiti. Ves ta prostor nameravajo pogozditi

s tam tipičnim drevjem. Gre za ambiciozen načrt, za katerega naj bi v nekaj desetletjih porabili pet milijard lir, upoštevajoč sedanje cene. Zato da bodo prebivalci spet dobili tak gozd kakršnega so imeli njih predniki, pa bo potrebnih več desetletij.

S tem pogozdovanjem se bodo povezali s prizadevanjem za ohranitev in valorizacije maranske lagune, ki je že zakonsko zaščiten kot naravni park, ter tudi z deželnim naravnim parkom ob reki Stella. Ta park zajema zemljišča več občin (Palazzolo, Precenico, Codroipo, Varma, Talmassons, Rivignano, Teor, Pocenja). S pomočjo Deželne uprave so ga pričeli urejati.

V Palazzolu imajo nekako postajo za izlete v maransko laguno. Zaradi tega nameravajo v prihodnjih letih poskrbeti za izlete s čolni tudi po reki Stella.

Na podoben način naj bi uredili parke tudi ob drugih rekah v naši deželi. Že nekaj let se občinske uprave ob Soči, od Gorice do njenega izliva v morje, zavzemajo za to, da bi uredili skupni Soški park. Doslej so že izdelali nekaj načrtov. Finančno pomoč bi dala Deželna uprava. Sicer pa vsi prebivalci niso za stroške v ta namen. Spor je v občini Škocijan ob Soči povzročil celo odstop župana in nekaterih odbornikov. Podobna zanimanja kažejo občinski upravitelji tudi v drugih krajih naše dežele.

Letos popestrena ponudba na Reki in v Opatiji Ribiške ladje za turiste nova ponudba v Kvarneru

Na Reki so si omislili novo obliko turistične ponudbe. Vrsto ribiških ladij, tako imenovanih kočaric, bodo v poletnih mesecih ponujali turistom, tako da bodo ti šli s temi plovili na ribiške izlete. Kmetijsko-ribiško podjetje Riba-Brodokomerc, ki ima precej takih kočaric, je namreč ugotovilo, da bi od take uporabe kočaric v poletnih mesecih imelo več zasluzka, kakor če bi te ladje tudi v tem času služile za ribolov.

Ribiči se bodo spremenili v turistične vodiče, ki bodo popeljali turiste na odprto morje. Ribarili bodo le v toliko, kolikor bodo potrebovali rib za turiste na krovu. Nadejajo si, da bodo na tak način zadostili zahtevam turistov, ki si žele vedno nekaj novega. Marsikaj takega je doslej manjkalo v jugoslovanskih turističnih krajih, dočim je nekaj podobnega že ustaljena praksa v številnih drugih deželah, v katere prihajajo turisti.

Nova obvoznica na Reki

Na Reki so pred kratkim dokončali gradnjo prvega odseka sodobne krožne ceste, po kateri se lahko pelje vsakdo, ki želi iz istrske strani v

smer Dalmacije ali Zagreba, ne da bi mu bilo treba v notranjost mesta. S petnajstimi kilometri nove ceste, ki je speljana tudi po nekaterih via- duktih in skozi tunele, je Reka veliko pridobila. Zadovoljni so domačini, ki so se, še zlasti v poletnih mesecih, znašli v pravem prometnem kaosu. Prav tako bodo zadovoljni turisti, ki se bodo peljali skozi Reko v Dalmacijo. Vožnja skozi to mesto je njihovo potovanje na jug podaljševala za najmanj eno uro. Še boljše bo za vse, ko bo obvoznica dograjena.

V Bariju vabijo mlade

"Stop over Bari '89" je naslov akcije, ki jo vodi občinska uprava v Bariju, da bi v tem letu privabila mlade turiste. Mladi potovalci se bodo lahko zastopali v mestnih avtobusih, prenočevali bodo pod šotori v borovem gozdiču blizu mesta, zastopali bodo na posodo dobili kolesa, popuste bodo imeli za vstopnice v gledališča in za druge prireditvene prostore, dobili bodo bone za ceno prehrano. V Bariju želijo na tak način privabiti mlade, ki z avtostopom potujejo na italijanski Jug.

Več kot 4 milijoni romarjev lani pri sv. Antonu v Padovi

Turizmu pomagajo tudi "čudeži". Tako menijo v Padovi, kjer so ugotovili, da je baziliko sv. Antona lani obiskalo 4.000.000 ljudi. Tja so prišli iz 47 držav sveta. Poleg kristjanov so med obiskovalci bili tudi pripadniki drugih veroizpovedi. V Evropi in najbrž tudi v svetu je s svojimi štirimi milijoni obiskovalcev Padova na drugem mestu za Lurdom, kjer je bi lani pet milijonov romarjev.

Na tretjem mestu v Evropi pa je romarska pot v Fatimi na Portugalskem. V zadnjem času narašča zanimanje tudi za nekatere romarske poti v Vzhodni Evropi, še zlasti za tiste na Poljskem. V Italiji vlada veliko zanimanje tudi za Medjugorje. Za to romarsko pot v Hercegovini narašča zanimanje tudi med romarji iz ZDA. Poznavalci razmer trdijo, da je v Evropi vsako leto nad 50 milijonov romarjev.

V Padovi, kjer izdajajo tudi list, namenjen častilcem sv. Antona, ki dosega naklado enega

milijona in pol izvodov, so seveda s tolikšnimi številkami zelo zadovoljni. List tiskajo v več jezikih. S tem so seveda zadovoljni gostinci ter prodajalci spominkov, saj s tolikšno maso ljudi, ki prihaja v Padovo, imajo veliko posla in zasluzka. Mnogi med njimi si tudi drugače ogledajo Padovo, tako da imajo tudi drugi predeli mesta dobiček od njihovega obiska. V mestu je veliko prenočišč za romarje, mnoga so v samostanih.

V letošnjem maju bodo v Padovi priredili posvet o romarstvu v ta kraj. Pojav bodo osvetlili iz vseh zornih kotov. Istočasno pa se že pripravljajo na leto 1995, ko bodo počastili osemstoletnico rojstva sv. Antona Padovanskega.

Na letošnji turistični borzi BIT v Milanu je bilo precej prostora, posvečenega romarskemu turizmu, in tam so imeli tudi posvet posvečen temu vprašanju, ki seveda zavzema velike razsežnosti. S tem donosnim poslom se v Italija ukvarja precej turističnih delavcev.

Na zadnjem slalomu sezone za svetovni pokal Schneiderjeva potrdila premoč

SHINGKOGEN — Tudi poslednji ženski slalom, ki je bil obenem tudi zadnja tekma sploh svetovnega pokala, je pripadel Švicarki Vreni Schneiderjevi, ki je pač sezono končala tako, da je bolje ne bi mogla. Z včerajšnjim uspehom je tudi postavila nov rekord zmag v eni sezoni, saj jih je dosegla kar štirinajst (Stenmark jih je leta 1979 nanizal trinajst).

Schneiderjeva je poleg svetovnega pokala osvojila tudi kristalna globusa v veleslalomu in slalomu.

SVETOVNI POKAL SKUPNO: 1. Schneider (Švi.) 376; 2. Walliser (Švi.) 261; 3. Figini (Švi.) 248; 6. Svet (Jug.) 154.

SMUK: 1. Figini (Švi.); 2. Walliser (Švi.); 3. Gerg (ZRN).

SUPERVELESALOM: 1. Merle (Fr.); 2. Wolf (ZRN); 3. Wachter (Av.).

VELESALOM: 1. Schneider (Švi.); 2. Svet (Jug.); 3. Walliser (Švi.).

SLALOM: 1. Schneider (Švi.) 175; 2. Maierhofer (Av.) 85; 3. McKinney (ZDA) 77; 4. Šarec 61; 8. Svet 40; 10. Pušnik (vse Jug.) 39.

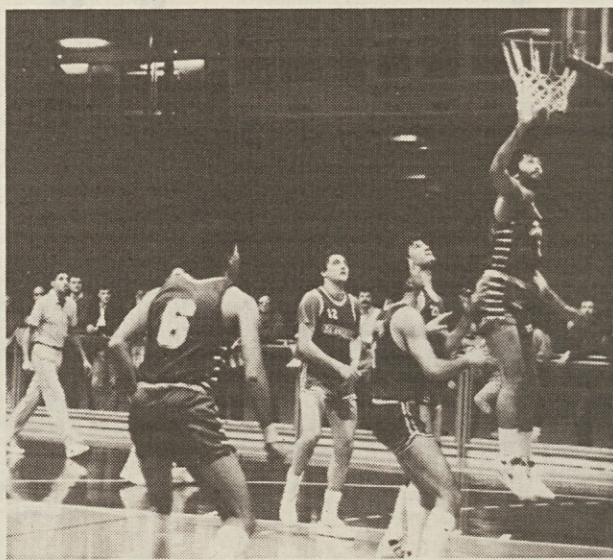
Lep uspeh pa je včeraj dosegla Jugoslovanka Veronika Šarec, ki je zasedla tretje mesto, na drugem pa je pristala Avstrijka Monika Maierhofer. Mateja Svet je bila po prvi vožnji četrta, v drugi pa je bila prisiljena k odstopu.

Vrstni red slaloma: 1. Schneider (Švi.) 1'25"67; 2. Maierhofer (Av.) po 1"04; 3. Šarec (Jug.) 1"13; 4. McKinney (ZDA) 1"54; 5. Wachter (Av.) 2"09; 6. Mogore-Tlalka (Fr.) 2"16; 7. Kindler (Liecht.) 2"19; 8. Nilsson (Šve.) 2"32; 9. Strobl (Av.) 2"56; 10. Percy (Kan.) 2"64; 14. Pušnik (Jug.) 4"31.

Odbojarski pokal prvakov v SZ

ATENE — Paniniju iz Modene ni uspel niti tretji naskok na pokal prvakov. V sklepnem srečanju pokala prvakov je namreč znova izgubil s šesterko CSKA iz Moskve, tokrat s 3:1 (10:15, 15:12, 15:5, 15:5). Trikratni italijanski prvaki so pričeli izredno in vse je kazalo, da bodo pripravili presenečenje. Izredno izkušeni Sovjeti so v končnici 2. niza zaigrali kot prerojeni ter izid izenačili in v zadnjih 2 nizih povsem nadirali Italijane.

Danes ob 18. uri v košarkarskem prvenstvu B-2 lige Jadran v San Donaju pred nelahko nalogo

Jadranovi košarkarji gostujejo danes v San Donaju, kjer jih čaka nelahka naloga, saj se današnji Jadranovi gostitelji na vse kriplje borijo pred izpadom.

Naši košarkarji se bodo hoteli odolžiti za poraz, ki so ga doživeli v Trstu. Bil je to res neverjetni spodrsjalj proti moštvu, ki je bilo tedaj skoraj že odpisano in je kot za stavo izgubljalo doma in v gosteh.

Nepričakovana zmaga v Oderzu je gotovo vlila igralcem San Donaja dodatnega »kisika«. Tudi jadranovci si želijo obeh točk. Če bodo zaigrali tako kot v drugem polčasu nedeljskega srečanja proti De Angelisu iz Ravene, potem lahko z optimizmom pričakamo drevisno tekmo.

Današnje srečanje v San Donaju se bo pričelo ob 18. uri.

Na sliki (foto Magajna): trenutek z nedeljske domače tekme Jadran - De Angelis.

Jugoslovanska košarkarska liga Tesen poraz Ljubljancanov

SMELT OLIMPIJA - 79:83 (37:48)

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Šiško, Petrovič 8, Zdovc 24, Tovornik 2, Hauptman 6, Petranović 8, Vilvan 14, Čurčić 14, Kotnik 3, Djurišić.

LJUBLJANA — Pred 5.000 gledalci je sinoči v 18. kolu prve jugoslovanske košarkarske lige ljubljanska Smelt Olimpija zaslužen izgubila proti splitski Jugoplastiki. Splečani so bili 39. minut zanesljivo v vodstvu, ko so domačini zmanjšali zaostanek na sami dve točki (79:81), tedaj pa so nerodno napravili priložnost s Čurčićem in zmaga je šla po zlu.

V domačih vrstah je bil daleč najboljši Zdovc, pri gostih pa so se izkazali Ivanović (23 točk), Radja (19) in Kukoč (16).

OSTALI IZIDI: Prvi partizan - Zadar 79:104; IMT - Borac 141:102; C. zvezda - Partizan 99:98; Cibona - Bosna 87:85; Šibenka - Vojvodina 87:80. LESTVICA: Jugoplastika 28, Partizan, C. zvezda in Zadar 24, Cibona 22, Smelt Olimpija 20, IMT 16, Vojvodina 14, Šibenka 10, Borac 6, Prvi partizan 4.

Italijansko košarkarsko prvenstvo A-2 lige Goričani na težkem gostovanju

V italijanski moški košarkaški A-1 in A-2 ligi se igra danes 24. kolo. Vodilni Scavolini iz Pesara bo gostoval pri skromnem Ipifimu v Turinu. Izredno »vroče« bo verjetno v Benetkah med domačo peterko Hitachi in Knorrom iz Bologne. Benečani morajo zmagati za vsako ceno, ker samo tako se bodo rešili pred najhujšim. V sinočnjem anticipiranem srečanju je zadnjeevršeni Alno v Fabriani s 94:92 premagal moštvo Benettona iz Trevisa. DANAŠNJI SPORED: Allibert - Vismara, Arimo - Phillips, Hitachi - Knorr, Ipifim - Scavolini, Paini - Phonola, Riunite - Enichen.

V A-2 ligi čaka goriški San Benedetto izredno težko gostovanje v Desiu. Košarkarji Irgeja so trenutno na odličnem drugem mestu skupaj z Neutrorobtsom iz Firenc in izredno težko se bodo Goričani vrnili s tega gostovanja s točkama. Videmski Fanton pa se bo pred domačimi gledalci spoprijel s Sangiorgese in ima lepo priložnost, da pospravi deveti par točk. DANAŠNJI SPORED: Caripe - Jollycolombani, Fantoni - Sangiorgese, Irge - S. Benedetto, Kleenex - Filodora, Marr - Neutroroberst, Sharp - Annabella, Standa - Braga, Teorema - Glaxo.

Stefanel favorit

Po visoki in povsem zaslužen zmagi Stefanelana na težkem gostovanju v Trapaniju prihaja v goste Tanjevičevim varovancem precej slabši Full iz Mester. Točki bi morali ostati v Trstu in s tem bi se Stefanel še bolj utrdil na vrhu lestvice, ker oba neposredna nasledovalca - Conad Siena in Ranger Varese - igra v gosteh, in sicer v Modeni in Imoli.

Wilson v vodstvu

Na 3. etapi kolesarske dirke od Tirenškega do Jadranskega morja se je uveljavil Avstralec Michael Wilson, ki je prehitel Fondriesta in Canzonierija ter skupinico drugih kolesarjev, ki se je odrgala od glavnine.

Bela majica, Švicar Urs Freuler, je na cilj prišel z zamudo, tako da se je zaradi odbitkov na vrh skupne lestviceprebil prav zmagovalec včerajšnje etape Wilson.

Danes bo na sporedu 4. etapa s prihodom v Aciri.

Moška odbojarska C-1 liga Olympia na dobri poti

OLYMPIA - S. GIUSTINA 3:2 (15:5, 15:13, 7:15, 8:15, 15:13)

OLYMPIA: Sfiligoi, M. in I. Špacapan, D., S. in A. Terpin, Petejan, Marassi, Dornik, Š. in I. Cotič, Bello.

GLEDALCEV: 300. POTEK SETOV: 1) 5:0, 8:0, 10:0, 13:5; 2) 5:1, 7:7, 8:11, 11:11, 14:11; 3) 1:4, 7:6, 7:12; 4) 0:4, 3:6, 7:9, 7:11; 5) 8:6, 10:7, 11:9, 11:11, 13:11.

V srečanju, ki je veljalo polovico prvenstva, je Olympia zmagala in s tem opravila skoraj odločilen korak na poti obstanka v ligi. Kot se za pravi dvoboj spodobi, pa je bilo potrebnih vseh pet setov, preden smo izvedeli, kdo bo zmagovalec izredno napete in živčne tekme.

Goričani, ki niso polnomočno razpolagali s svojim glavnim podajačem Andrejem Terpinom (občasno je na njegovem mestu igral Štefan Cotič), so začeli odlično, v nadaljevanju pa so prišli na dan stare napake. Popuščanje zbranosti je Olympia drago plačala, saj je prepustila izredno bojevitim gostom dva seta, potem ko je že vse kazalo, da bo brez večjih težav zmagala s 3:0. Glede 1. seta je treba povedati, da je S. Giustina bila povsem nebojlena, saj so domači le v nekaj minutah prišli do petnajstke. Tudi 2. niz se je končal v korist Olympie, čeprav je sredi tekme nasprotnik bil v prednosti (8:11). Dobra igra v polju, dober blok in natančni napadi pa so gostom preprečili, da bi kaj več dosegli. To jim je uspelo v 3. in 4. setu, ko je Olympia zaigrala precej zmeđeno, napake v polju so se vrstile kljub številnim menjavam trenerja Jakopiča. Igralcev in občinstva sta se polastili trema in strah pred morebitnim porazom. Na srečo pa so naši v tie-breaku imeli dovolj moči, bili so enakovredni S. Giustini, v končnici pa so si priigrali rahlo prednost, ki je pomenila zlata vredni točki.

(Rudi Pavšič)

Ženska odbojarska C-1 liga Borovke bližje obstanku

Še en tie-break, deseti v zadnjih dvanajstih nastopih, a tudi tretja zaporedna zmaga za dekleta Bora Elpro, ki so sinoči napravile nov, pomemben korak na poti k obstanku v C-1 ligi.

Proti neposrednemu tekmeu Fincantieriju so imele naše igralkke tekmo povsem v svojih rokah, saj bi lahko zmagale z gladkim 3:0, a jim je tudi tokrat "uspelo" zaplesti enostaven položaj in le malo je manjkalo, da bi celo izgubile.

Fincantieri je pokazal zelo šibek sprejem servisa, kar so borovke na začetku skrbno izkoristile, z druge strani pa so same v prvih dveh nizih zgrešile vsega skupaj en sam sprejem servisov. V tretjem nizu so vodile s 14:12 in imele na voljo nekaj zaključnih udarcev, a kljub temu niso zmagale. Nenadejan delni uspeh je dal Tržičankam veliko samozavesti, borovk v četrtem nizu pa enostavno ni bilo prepoznati, tako da je pred tie-breakom vladala zaskrbljenost.

K sreči pa so se v petem nizu naše igralkke spet znašle in so po ostrem boju vendarle zmagale, čeprav šele na razliko s 17:16, in to po vodstvih 9:4, 12:8 in 14:11.

Maxicono še vedno premočno v vodstvu

Izidi 21. kola v 1. italijanski moški odbojarski ligi: Petrarca - Odeon 3:1, Eurostyle - Conad 3:0, Maxicono - Pozzillo 3:1, Opel - Burro Virgilio 0:3, Sisley - Olio Venturi 3:0, Camst - Panini neod. Lestvica: Maxicono 40, Sisley 32, Panini 30, Eurostyle 26, Odeon 22, Petrarca in Conad 20, Camst 18, Pozzillo in Olio Venturi 16, Burro Virgilio 8, Opel 2.

V moški odbojarski C-2 ligi Veselje v naših taborih

LIBERTAS TURJAK - MEBLO IMSA

1:3 (10:15, 15:5, 10:15, 6:15)

MEBLO IMSA: Lavrenčič, Vogrič, Seri, Lutman, Prinčič, Tomšič, Zavadlav in Petejan.

Druga zaporedna zmaga v gosteh Mebla Imsa je dokaz, da združena goriška ekipa ne pokaže vseh svojih sposobnosti pred domačimi gledalci. Naši srečanja v Turjaku sicer niso pričeli najbolje, saj so domačini povedli s 6:0. S preudarno igro so zatem najprej izenačili (8:8) in do konca niza so nasprotniku prepustili še 2 točki. Dobra igra varovancev trenerja Broziča pa ni dolgo trajala in visoko prednost v 2. nizu so gostitelji obdržali vse do konca. V preostalih dveh pa je prišla do izraza občutno boljša igra Mebla Imsa, ki je s solidnim blokom ter raznolikim in učinkovitim napadom povsem nadigral tekmece, ki je bil povsem brez moči. (A. C.)

FONTANFREDDA - BOR CUNJA AVTOPREVOZ

1:3 (6:15, 15:9, 9:15, 4:15)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Batič, Marega, Budin, Stančič, P. in R. Pernarčič, Starc, Stranj.

Tržčani so na gostovanju v Fontanafreddi pospravili povsem pričakovani točki. Domači Virtus res ni mogel prekrizati račune Stančiču in tovarišem, ki so dokaj spodbudno pričeli in zlahka osvojili prvi niz. Ko je že kazalo, da bodo domačini povsem popustili, so se v drugem nizu vrgli v boj s podvojeno močjo in zagrizenostjo. Z uspešnimi napadi iz cone 4 so v Borove vrste vnesli nekaj zmede. Izbojevali so niz, kar pa je bilo v tem srečanju tudi vse. V preostalih dveh setih so bili borovci občutno boljši in tako osvojili trinajsti par točk. (M. Marega)

Ženska C-2 liga: važen uspeh slogašic

AGOREST - SPILIMBERGHESE

3:0 (15:0, 15:9, 15:6)

AGOREST: Lovisutti, Scozieri, Černic, Vižintin, Zavadlav, Roner, Primožič, Marassi, Peterin, Klemše.

Pepelka prvenstva je bila za združeno ekipo Agoresta preslab tekmeec, da bi se tekma lahko vnela. Srečanje se je odvijalo na servisih, a nasprotnice so pešale v sprejemu, kar tudi dokazuje rezultat prvega seta. Trener je imel možnost preizkusiti različne kombinacije, tako da so se izkazale tudi tiste igralkke, ki ponavadi nimajo veliko možnosti. (R. I.)

CELINIA - SLOGA KOIMPEX

1:3 (6:15, 10:15, 15:11, 11:15)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Drnovšek, Fabrizi, Grgič, Lupinc, Marucelli, Milkovič, Miot, Sosti, Škerk, Ukmar.

Slogašice so si včeraj zopet priigrale izredno dragoceni točki. Na igrišče so stopile precej napete, saj so na zadnjih dveh gostovanjih morale položiti orožje, tokrat pa jim je bilo jasno, da si ponovnega spodrsjlaja ne smejo privoščiti. Tekma sama tehnično ni bila posebno lepa, slogašice pa so domačinke presenetile takoj na začetku, ko so brez večjih težav osvojile prva dva niza. V nadaljevanju so popustile, domačinke so že visoko povedle s 15:6 in Slogi Koimpex kljub zagrizeni igri ni uspelo nadoknaditi zamujenega. Vendar so naša dekleta v zadnjem setu zopet zaigrale kot znajo in zmaga jim ni mogla uiti. Točki so seveda sila pomembni, še zlasti pred izredno važno tekmo na Opčinah, kamor bo v prihodnjem kolu prišel videmski Kennedy. (Inka)

Moška D liga: po dobrem začetku poraz sočanov

SAN SERGIO - SOČA SOBEMA 3:1 (10:15, 15:6, 15:4, 15:13)

SOČA SOBEMA: Trpin, I. in M. Cotič, Batistič, Dorni, Bagon, Muscau, Tomšič in Černic

Čeprav so sočani dobro pričeli in prvi set tudi osvojili, so po skoraj dvournem boju morali prepustiti dragoceni točki gostiteljem. Igra je bila vseskozi precej izenačena, tako da izid v drugem in tretjem setu ne realno odraža stanja na igrišču. V četrtem nizu, ki je trajal kar 35 minut, so gostje povedli celo z 9:0. Izdatne prednosti niso znali izkoristiti, tako da je nasprotnik najprej izenačil in potem tudi prvi izbojeval petnajsto točko ter s tem tudi končni izkupiček. (I. Cotič).

Ženska D liga: Sokol Indules nezadržen

BREG AGRAR - CUS VIDEM

1:3 (15:9, 2:15, 1:15, 7:15)

BREG AGRAR: N. Debenjak, Slavec, Kocjančič, Žerjal, Tavčar, Komar, Canziani, Pertot, T. in E. Žerjal.

O tekmi je res kaj malo povedati. Brežanke so namreč odlično začele, a žal jim je od rok šlo samo v 1. setu, ko so se odlikovale pri sprejemu, pri servisu, ko ni manjkalo natančnosti in požrtvovalnosti. Že v drugem jim je koncentracija padla in vse je šlo po zlu, sprejem je začel zelo šepati, napake pri servisih so se vrstile kot na tekočem traku in poraz je bil neizbežen. (J. T.)

SOKOL INDULES - GAMMALONGO CECCHINI

3:0 (15:7, 15:9, 16:14)

SOKOL INDULES: Ušaj, T. in L. Masten, Žbogar, Pertot, Kralj, Škerk, Brumat, Radetič, Vižintin, Stopper.

Sokol Indules je na domačih tleh izbojeval svojo 12. prvenstveno zmago. Nabrežinke so nastopile v nekoliko spremenjeni postavi, kar se je poznalo na začetku prvih dveh setov. Kljub temu so takoj vzele vajeti igre v svoje roke in srečno zaključile seta. V 3. nizu pa ni bilo tako lahko. Stalno so morale nasledovati nasprotnice, ki so celo povedle s 14:9. Tedaj pa so naša dekleta, trdno uverjena v zmago, strnila svoje vrste in z ostrimi servisi ter dobrim napadom tekmo zaključila v svojo korist. (Tanja Masten)

Sinoči v Repnu v košarkarskem promocijskem prvenstvu na Tržaškem Kontovcelcem po pričakovanju derbi z Brežani

KONTOVEL ES -

BREG ADRIATHERM 93:85 (41:37)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban 4, Grilanc 14 (2:3), Sostič 6 (1:2), Sterni 10, Štoka 10 (4:4), Emili 5 (2:2), Starc 14 (4:6), Civardi 12 (4:9), Čuk 17 (3:7).

BREG ADRIATHERM: Kovačič 5, Canciani 17 (1:2), Pisani 2 (0:1), B. Žerjal 13 (3:5), Corva, Slavec 16 (2:6), Bandi 2, Furlan 18 (4:7), R. Žerjal 12 (1:3).

SODNIKA: Viginj in Gorgi. PM: Kotnovel 23:33, Breg 11:14. ON: Kontovcel 21, Breg 28. PON: Pisani (28), Štoka (35), B. Žerjal (38). TRI TOČKE: Emili 1, Sostič 1, Kovačič 1, R. Žerjal 1.

Kontovcelci so po pričakovanju osvojili sinočni slovenski derbi proti Brežanom, ki so za nameček nastopili v okrnjeni postavi (brez Barinija, Corbattija in Maverja).

V srečanju s precej napakami obeh ekip so Kontovcelci uveljavili svojo premoč predvsem pod košema, medtem ko so se skušali Brežani predvsem zoperstaviti z zvrhano mero požrtvovalnosti. Večkrat so se tudi Kontovcelcem nevarno približali, nikoli pa nismo imeli vtisa, da bi domačinom lahko tudi ogrozili zmago.

V zadnjih dveh minutah so Brežani zmanjšali zaostanek na 7 točk (80:87), nato pa so napravili nekaj naivnih napak in od velike želje po prepotrebni zmagi ni bilo ničesar.

Pri Kontovcelcih ni nihče posebno izstopal, pri Brežanih pa sta bila boljša od ostalih Canciani in Boris Žerjal. (bl)

STARANZANO - DOM

GOMETAL SIMEK 78:77 (49:40)

DOM GOMETAL SIMEK: Košuta 15, Kocjančič 6, Batello, Semolič 2, Nanut 34, Ambrosi, Podberšič 10, Dornik 8.

PON: Dornik (39), Podberšič (40). ON: Staranzano 26; Dom 27; TRI TOČKE: Nanut 1.

Domovci so izgubili na težkem gostovanju proti močni ekipi Staranzana, ki zaseda peto mesto na skupni lestvici.

Dornikovi varovanci so pričeli srečanje v velikem slogu, saj so v 9. minuti vodili že s 13 točkami prednosti (10:23). V nadaljevanju so domačini z odločnejšo igro nadoknadili zamujeno in krepko prešli v vodstvo. Vse je že kazalo, da bodo tudi tokrat domovci odpovedali na vsej črti - v 32. minuti so zaostajali že za 26 točk, nakar so zaigrali, kot res znajo in tako ublažili poraz.

Škoda, da ni domovcem uspelo obdržati ritma prvih in zadnjih minut, saj bi v tem primeru gotovo zmagali. Še vedno je, žal, opaziti pomanjkanje zbranosti skozi vse srečanje. (A. S.)

Italijanska A liga
Milan - Juve
Roma - Inter

Alessandro Altobelli

Današnje 21. kolo v italijanski nogometni A ligi označujeta tekmi v Rimu in v Milanu. Za Romo novega trenerja Spinosija je tekma z Interjem zadnja priložnost, da se oddolžijo svojim navijačem za celo vrsto razočaranj, ki so jim jih letos pripravili na olimpijskem stadionu. Na ugoden razplet za Romo računa tudi Napoli, ki bo gostil Ceseno, medtem ko bo Sampdoria (tretji kandidat za naslov) igrala v Ascoliju. Milan in Juventus sta zdaj v dokaj dobri formi, na lestvici pa jih ločuje le točka, da bo ta derbi spet polno zaživel po nekaj sezonah manjše odmevnosti.

DANAŠNJI SPORED: Ascoli - Sampdoria; Bologna - Atalanta; Como - Lazio; Milan - Juventus; Napoli - Cesena; Pisa - Lecce; Roma - Inter; Torino - Fiorentina; Verona - Pescara.

Udinese s Cremonesejem

S tem, da se jima je Avellino po prejšnjem kolu približal na eno samo točko zaostanka, se Udinese in Cremonese, ki se bosta spopadla danes na stadionu Friuli v Vidmu, ne moreta mirno sprijazniti z delitvijo točk. Videmčani nastopajo v popolni postavi in bodo verjetno skušali osvojiti obe točki.

DANAŠNJI SPORED: Ancona - Messina; Bari - Catanzaro; Brescia - Monza; Cosenza - Avellino; Empoli - Padova; Genoa - Taranto; Parma - Sambenedettese; Piacenza - Licata; Reggina - Barletta; Udinese - Cremonese.

Triestina gosti vasilno Spezio
Obeta se poslastica

Za ljubitelje nogometa se na Grezaru danes popoldne obeta prava poslastica. Triestina bo namreč gostila vasilno Spezio. Ligursko moštvo ima tri točke prednosti pred Tržačani in razpolaga z najboljšim napadom (29 zadetkov). Zelo učinkovito je tudi v gosteh. V 11 tekмах je osvojilo 12 točk. Napadalec Tacchi je z 11 zadetki najboljši strelec v ligi. V prvem spopadu so Tržačani gladko izgubili z 2:0.

Podatki dovolj zgovorno pričajo o moči Spezie, ki je sicer začela sezono z edinim namenom, da si zagotovi obstanek v ligi. Varovanci trenerja Carpanesija danes odkrito računajo na osvojitve točke in bodo nemara igrali dokaj obrambno, da bi na skupnem vrstnem redu ohranili prednost pred Tržačani.

Veliko vprašanje je, kako bo svoje može na igrišču razporedil trener Triestine Lombardo. Jasno je, da bodo

skušali Tržačani zmagati, vendar pa vliiva Tacchi (pokrival ga bo menda Cerone) precej strahu in v taboru Triestine menijo, da bi bile posledice morebitnega poraza hujše od učinkov zmage.

Pričakovati je torej »strateški« boj, v katerem bi lahko do preobratov prišlo predvsem po zaslugi trenutke navdihljenosti posameznikov ali zaradi kake grobe napake. Verjetno pa tokrat Triestina vendarle ne bo igrala s tremi napadalci. Sicer pa ima Lombardo na voljo vse igralce (Danelutti je prejel kazen med četrtkovno pokalno tekmo v Ferrari, kjer je okrnjena Triestina s 3:2 klonila pred Spalom) in med temi jih je več, ki so v precej boljši formi kot v Spezii.

Iz ligurskega mesta je v Trst dopotovalo kakih 500 navijačev Spezie in pričakovati je, da bo Grezar danes poln kot že dolgo ne.

Vsestransko bogato delovanje
Planinskega društva iz Trsta

V nabito polni Gregorčičevi dvorani je bil v petek zvečer 35. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva v Trstu, ki je bil obenem tudi jubilejni, saj slavi SPDT prav letos 85. obletnico obstoja. Dobršen del obnega zbora, ki mu je predsedoval Karlo Mezgec, je bil posvečen poročilom o delovanju društva v pretekli sezoni. Po uvodnem, dokaj vsebinskem poročilu Lojzeta Abrama, ki je pred enim letom prevzel krmilo društva, so sledila še poročila tajnika Gombača, blagajnika Vecchietta, odgovorne za predavanja Marinke Pertot ter načelnikov raznih odeskov: smučarskega, alpinističnega, jamarskega in mladinskega. Čeprav je predsednik uvodoma nekoliko okaral članstvo, da premalo sodeluje pri pobudah društva, pa je bilo iz vseh poročil razvidno, kako je dejavnost SPDT kar se da pestra in intenzivna ter se ne omejuje le na prirejanje izletov in predavanj, ampak izpolnjuje tudi zelo pomembno kulturno in narodnoobrambno funkcijo.

Sledili so pozdravi gostov, ki jih je bilo letos veliko, posebno predstavnikov planinskih društev iz Slovenije in Hrvaške, po kratki razpravi pa je bil izvoljen nov, nekoliko razširjen odbor. O obnem zboru bomo podrobneje poročali pozneje.

Na sliki (foto Magajna) del udeležencev obnega zbora SPDT.

4. zimski balinarski turnir ZSSDI
V Briščikih 12 četrtek

Danes se bo na baliniščih v Briščikih odvijal tradicionalni zimski turnir, ki ga že četrto leto zapored organizira balinarska komisija pri ZSSDI. Tekmovanje je eno izmed treh, ki jih balinarska komisija prireja v teku sezone. Lansko jesen je bilo namreč prvič na vrsti tudi zamejsko prvenstvo za dvojice, ki je zelo dobro uspelo. Za zamejsko balinarsko prvenstvo pa je iz leta v leto zanimanje vse večje.

Danes bo na štirih stezah merilo moči kar 12 četrtek z obeh strani meje in sicer lanske zmagovalce Portuale, Meblo iz Nove Gorice, Idrija, Zarja, Gaja, Polet, Kraški dom, Kras, Sokol, Nabrežina, Danica in Mak, ki bodo razdeljeni v štiri skupine. Zmagovalce vsake bo napredoval v popoldanski polfinale. Igralo se bo na čas in sicer izločilna srečanja poldruge uro, polfinalni in finalni pa dve uri. Zbor tekmovalcev bo ob 7.30 v koči pod Rupo, od koder se bodo nastopajoči podali v tekmovalno areno. Kosilo bodo letos prvič postregli marljivi športni delavci in delavke balinarske sekcije Kraškega doma v njihovi komaj dozidani koči. Zmagovalci bo iz rok igralcev Portualeja do prihodnje izvedbe prejel še prehodno trofejo ZSSDI. V ožji krog favoritov za končno zmago spadajo danes predvsem četverka Mebla, Idrija, Sokola in Krasa, s tem pa ni rečeno, da lahko pride tudi do kakšnega presenečenja. (Z. S.)

Naši rokometarši danes v Q. d'Altinu
Kras Trimac za zmago

V drugem povratnem kolu rokometnega prvenstva C lige bo danes Kras Trimac gostoval v Quartu d'Altinu, ki ima na lestvici le dve točki več. Krasovci so ekipo iz Quart d'Alta že premagali doma v prvem delu prvenstva (17:13), in tudi tokrat bi moralo fantom uspeti pobrati kar obe točki. Krasovi rokometarši so namreč na zadnjih tekmah pokazali velik napredek v formi, istočasno pa se je med igralci povečala samozavest. Današnji nasprotniki pa, ki so še pred začetkom prvenstva veljali za favorite za napredovanje, so letos nemalo razočarali in dosedaj igrali le povprečno.

Lestvica po 10. kolu: CUS UD 18, Pastajolly TV 17; S. Dona 15, Cividin 12, Libertas 10, Monselice 9, Q. d'Altino 8, Kras Trimac 6, Cellini PD 5, Aurora TV 0. (Pjotr)

Med dvema ognjema: Finžgar naprej

V Borovem športnem centru je včeraj v zadnjem polfinalnem srečanju v igri med dvema ognjema, ki jo prireja v okviru osnovnošolske olimpiade Športna šola Trst, šola Finžgar premagala ekipo Ribičiča z 2:0. Barkovljani so zmagovali zaslužen, čeprav so jim Šentjakobčani nudili dober odpor. Finžgar se bo tako v velikem finalu pomeril z združeno ekipo Grbec/Kette, Ribičič pa se bo potegoval za 3. mesto v malem finalu proti šoli Gregorič-Stepančič. (-boj-)

Smučarsko prvenstvo slovenskih šol
Dijaki 30. marca na Zoncolanu

Letošnje tradicionalno šolsko smučarsko prvenstvo slovenskih osnovnih ter nižjih in višjih srednjih šol bo letos 30. marca v Ravasclettu, na Zoncolanu. Organizatorji - licej Prešeren iz Trsta - so se znašli letos zaradi pomanjkanja snega v velikih težavah, zdaj, ko je zapadel, pa je zaradi številnih tekem, ki so na sporedu v teh dneh, težko na progah dobiti primeren termin. Posamezne šole bodo morale (tudi zaradi vmesnih velikonočnih praznikov) poslati svoje prijave že do ponedeljka, 20. t. m. (-boj-)

D. Mučič uspešen v Dolu

David Mučič, ki je pred dnevi dobil namiznoteniški turnir v priredbi rekreacijskega odseka KD Oton Župančič, je uspeh ponovil tudi v Dolu. Tu je turnir v namiznem tenisu pripravilo KD Kras iz Dola in s Poljan.

Pobude se je udeležilo zadovoljivo število domačinov in igralcev iz okoliških vasi.

IZIDI: B. Nanut - Vižintin 2:0, Nacini - Vižintin 0:2, B. Nanut - Nacini 2:0, Pahor - Radetti 2:1, Croselli - Pahor 2:1, Croselli - Radetti 2:0, Mučič - Pason 2:0, Mučič - W. Nanut 2:0, Peric - Boneta 2:0, Boneta - Ferfolja 2:0, Peric - Ferfolja 2:0, B. Nanut - Boneta 2:0, W. Nanut - Croselli 2:0, Mučič - Vižintin 2:0, Peric - Pahor 2:0, B. Nanut - Peric 2:1, W. Nanut - Mučič 0:2. **FINALE ZA 3. MESTO:** Peric - W. Nanut 2:0 (21:12, 21:19). **FINALE ZA 1. MESTO:** Mučič - V. Nanut 2:0 (21:17, 21:19).

obvestila

PLAVALNI TEČAJ V LIPICI
ZSSDI obvešča, da v torek, 14. t. m., odpade plavalni tečaj v Lipici.

ZSSDI
obvešča, da bo v torek, 14. t. m., ob 20. uri na stadionu 1. maj v Trstu seja odbojarske komisije.

SK DEVIN
organizira v nedeljo, 19. t. m., ob priliki zimskih športnih iger smučarski izlet na Zoncolan. Za informacije in vpisovanje telefonirajte na št. 200236 - Bruno Škerk.

SMUČARSKI KLUB BRDINA
vabi vse člane na izlet in tekmo, ki bo v nedeljo, 19. marca, na Zoncolanu (22. zimske športne igre). Vse informacije na sedežu kluba ob torkih in četrtek od 19. do 21. ure.

Turnir v miniodbojki SZ Soče
Sočani dobili vse tekme

V sovojenjski telovadnici je Športno združenje Soča pripravilo turnir v miniodbojki, na katerem so sodelovale pretežno slovenske ekipe. Z izjemo postave Soče Devetak, ki so jo sestavljala dekleta, so nastopile le moške ekipe. Končno zmago so si zagotovili predstavniki Soče Čerimpex, ki so premagali vse nasprotnike.

IZIDI: Mossa - Soča Devetak 2:0, Kras - Mossa 1:1, Soča Sobema - Olympia 0:2, Soča Čerimpex - Val 2:0, Olympia - Soča Čerimpex 0:2, Mossa - Soča Sobema 2:0, Soča Devetak - Soča Sobema 2:0, Soča Čerimpex - Mossa 2:0, Olympia - Val 2:0, Mossa - Val 2:0, Soča Čerimpex - Soča Devetak 2:0, Kras - Soča Sobema 2:0, Soča Devetak - Kras 2:0, Soča Čerimpex - Kras 2:0, Soča Devetak - Val 2:0, Olympia - Mossa 1:1, Soča Devetak - Olympia 2:0, Kras - Val 2:0, Soča Čerimpex -

Soča Sobema 2:0, Val - Soča Sobema 2:0, Olympia - Kras 1:1.

Vrstni red: 1. Soča Čerimpex 12 točk, 2. Soča Devetak in Mossa 8, 4. Kras in Olympia, 6. Val 2, 7. Soča Sobema 0.

SOČA ČERIMPEX: Matej, S. in M. Černic, Pellegriin.; **SOČA DEVETAK:** Florenin, Čaudek, Devetak, Mozetti. **KRAS:** Devetak, Plesničar, Bonan, Fara. **OLYMPIA:** Pintar, M. Pintar, Černic, Mikluš. **VAL:** M. in A. Plesničar, Mučič, Lutman. **SOČA SOBEMA:** M. Černic, Florenin, Marko Černic, Percon. (Erika Černic)

V 2. ženski diviziji

Bor Friulexport vodi v skupini B

BOR FRIULEXPORT - A DLF 3:1 (15:6, 13:15, 15:6, 15:8)

BOR FRIULEXPORT: Del Pieor, Bandelj, Gregori, Milanič, Pernarčič, Callegaris, Pisani, Bandi, Gulič.

S to zmago v zaostali tekmi so se borovke povzpelle na sam vrh lestvice skupine B. Če bodo zmagale še danes proti La Marmotti pa bodo štiri kola pred koncem res na dobri poti za uvrstitev v končnico za napredovanje.

Proti DLF, ki je četrta sila skupine, so borovke igrale zelo dobro, predvsem učinkovit je bil servis. Pohvalo za prikazano igro si še posebej zaslužita Gregorijeva in podajačica Del Piero. (M. Marega)

MURRI

di KOZOROG LUGIA

gradbeni materiali

DOBAVA IN POLAGANJE
CEMENTNIH SAMOLEPLJIVIH
PLOŠČ VSEH VRST IN BARV

BREZPLAČNI PREDRAČUNI

Devinščina 2/A (Prosek) - ZGONIK

Tel. (040) 225783

POMLADNE
NOVOSTI

po
izrednih
cenah

Emporio

FIORENTINO

TRST — Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) — Tel. 775741

Cremaffè

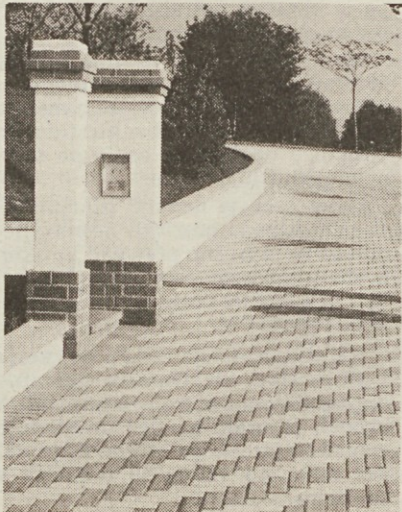
INDUSTRIJA KAVE

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kav
 2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
 3. dnevno sveže praženo in surovo kavo
- Pražena kava, ki jo hranite v zmrzovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE PO NAJNIŽJI CENI

Kavne mešanice CREMAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

domači šport

DANES

NEDELJA, 12. MARCA 1989

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

18.00 v San Donaju, Trg Unità: San Donà - Jadran

MOŠKA D LIGA

11.00 v Trstu, šola Suvich: Bor Radenska - POM

PROMOCIJSKA LIGA

9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Barcolana - Cicibona

MLADINCI

11.00 v Nabrežini: Sokol - Saba; 14.00 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Alabarda - Cicibona

DEŽELNI KADETI

9.00 v Nabrežini: Sokol - Ricreatori; 15.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Indules - Saba

DEČKI

11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Indules - Kontovel Electronic Shop; 15.00 v Trstu, Ul. della Valle: Barcolana - Polet Furlani

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Gradežu: Gradese - Primorje

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Repnu: Kras - Pocenja; 15.00 v Križu: Vesna - Staranzano; 15.00 v Villanovi: Villanova - Juventina

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Sesljanu: Hermada - Breg; 13.00 na Opčinah: Sant'Andrea - Mladost; 15.00 v Nabrežini: Junior Aurisina - Gaja; 15.00 v Bazovici: Zarja - Romana; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Azzurra

NARAŠČAJNIKI

9.30 na Proseku, Ervatti: Portuale - Breg

NAJMLAJŠI

10.00 v Trstu, pri Sv. Sergiju: San Sergio - Breg; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex - Primorje

ZAČETNIKI

10.30 v Špetru ob Soči: S. Piero - Mladost; 12.00 v Miljah: Muggesana - Zarja Adriaimpex; 16.15 v Domju: Soncini B - Primorje

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

10.30 na Opčinah: Sloga Sagor - OMA Mobili S. Giusto

2. ŽENSKA DIVIZIJA

9.30 v Trstu, licej Petrarca: La Marmotta - Bor Friulexport A; 11.00 v Dolini: Breg - Blitz Viva! Busa; 11.30 na Proseku: Konotvel Electronic Shop - Sant'Andrea

UNDER 16 MOŠKI

10.30 v Repnu: Sloga - DLF; 11.00 v Sovodnjah: Soča Čerimpex - Volley Ball Maniago

ROKOMET

MOŠKA C LIGA

11.00 v Quartu d'Altinu: Quarto d'Altino - Kras Trimac

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. marca 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Izjava avstrijskega kanclerja Vranitzkyja Avstrija se zavzema za vstop SFRJ v EFTA

DUNAJ — V Oslu na Norveškem bo prihodnji teden sestanek predsednikov vlad članic EFTA, na katerem bodo razpravljali tudi o možnostih, da bi Jugoslavijo sprejeli v svojo sredo. Avstrijski zvezni kancler dr. Franz Vranitzky je v zadnji izjavi za »Dnevnik« iz Ljubljane poudaril, da se bo Avstrija na sestanku zavzela za ugodno rešitev tega problema.

»Avstrija je med prvimi članicami EFTA, ki so se zavzele za Jugoslavijo, za njeno približevanje EFTA,« je dejal Vranitzky.

Jaques Delors je pred nedavnim dejal, naj se posamezne države ne poskušajo pridružiti ES, ampak naj se ji približa EFTA kot celota, nekatere dr-

žave ES pa niso posebno naklonjene Jugoslaviji.

»Ne, to EFTA ne bo škodilo. Sicer pa gre z našega stališča za naslednje — s svojo sosedo Jugoslavijo imamo zelo dobre, prijateljske, sosedske odnose, in ni nam vseeno, ali se bori s težavami ali ne. Zato se ne bomo samo bilateralno, med Avstrijo in Jugoslavijo, ampak tudi bilateralno in internacionalno, povsod, kjer bomo le mogli, zavzemali zanjo ter podpisali preureditev in ureditev jugoslovanskega gospodarstva. V tej zvezi ne razmišljamo o nadaljnjih razgovorih med ES in EFTA. Ampak gre le za to, ali bo Jugoslavija dobila boljše možnosti za razvoj ali ne,« je med drugim poudaril v pogovoru za »Dnevnik« avstrijski kancler dr. Franz Vranitzky.

Strah pred novimi atentati

WASHINGTON — Po delnem padu bombnega atentata na ženo kapitana ameriške križarke Vincennes, ki je 3. julija lani zrušila iransko potniško letalo v Zalivskih vodah, se v ZDA bojijo, da bi se lahko teroristični napadi ponovili. Gospa Sharon Rogers si je namreč rešila življenje, čeprav je bomba v dobršni meri uničila njeno osebno vozilo, protiteroristične službe pa so sprožile vrsto preventivnih pobud.

Preiskovalci so trdno prepričani, da gre za atantat, ki ga je naročilo iransko vodstvo, saj je Iran že lani napovedal, da bo maščeval svoje nedolžne žrtve. Bomba, ki je eksplodirala v San Diegu, kjer stanujeta zakonca Rogers, je lahko le prvi znak konkretnega izvajanja nasilja, o katerem Iranci govorijo že dalj časa, še posebno po izbruhu afere Ruschie.

Na sliki (telefoto AP): razbitine kombija, s katerim se je vozila gospa Sharon Rogers

V državi New York bodo verjetno spet uvedli smrtno kazen

NEW YORK — V ameriški zvezni državi New York bodo verjetno ponovno uvedli smrtno kazen. Smrtno obsodbo so ukinili pred šestimi leti, za njeno ukinitve pa se je najbolj potegoval guverner Mario Cuomo. Državna skupščina, ki jo sestavlja demokratska večina, je predlog za ponovno uvedbo smrtne kazni glasovala prav te dni. Predlog je podprla skoraj tretjina članov z 99 pozitivnimi glasovi.

Ponovno uvedbo smrtne kazni v državi New York podpira tudi demokrat Edward Abramson, ki se je pred leti skupaj s Cuomom potegoval za njeno ukinitve. »Svoja načela sem spremenil po sili razmer,« meni Abramson, »saj ne morem več gledati, kako ostajajo najhujši kriminalci nekaznovani.«

Zamenjana fantiča spet s pravo mamo

LOS ANGELES — Ko je Rosetta Kirks prinesla domov iz porodnišnice svojega prvorojenca, se je morala zgroziti. Fantek je imel na zapestju drugačno ime od tistega, ki sta mu ga določila starša. Mladi mamici ni preostalo drugega, kot da zbere vse moči in kar največ poguma in se odpravi spet v porodnišnico po pojasnila. Naslednji dan pa sta v isto porodnišnico prišla prav tako obupana zakonca Mallet. Novorojenček, ki sta ga odnesla domov namreč ni bil njun. Fantič je bil tudi manjši od tistega, ki ga je mama Amad rodila.

Za starše se je tako začelo težavno čakanje na vse mogoče analize in preiskave, čeprav sedaj zlasti mamici trdita, da sta natanko čutili, kateri od zamenjanih otrok jima v resnici pripada. Vsak sum pa je odpravil šele pregled DNA. Dober mesec po neljubem dogodku sta štrci spet doma, tokrat vsaka pri svoji pravi mamici.

Bitka za Džalalabad prvi člen v ofenzivi proti kabulski vladi

KABUL — Mesec dni po odhodu sovjetske vojske iz Afganistana so mudžahedini pričeli že dolgo najavljeno ofenzivo. Cilj njihovega napada je, kot je bilo pričakovati, tretje največje afganistansko mesto Džalalabad, okrog katerega se v zadnjih dneh bijejo posebno srditi boji.

Sklep upornikov, da za prvi veliki obračun z vladnimi silami izberejo prav to mesto ima svojo jasno strateško logiko. Džalalabad se namreč nahaja v bližini pakistanske meje, kjer imajo muslimanski borci svoja oporišča, skladišča orožja, kjer imajo svoje bolnice in kjer so jim vseskozi nudili vso potrebno gmotno in politično pomoč. V bližnjem pakistanskem mestu Pešavar je bila v vseh desetih letih sovjetske zasedbe Afganistana koncentracija afganistanskih beguncev največja, okrog Džalalabada so zato lahko uporniki najlažje zbrali vse svoje sile. Poznavalci vojaških vprašanj menijo, da je okrog mesta kar 20 tisoč borcev.

Po drugi strani pa morajo uporniki računati na dejstvo, da ima Džalalabad iz čisto strateškega zornega kota za napadalce zelo neprimeren položaj. Mesto se namreč nahaja sredi velike kotline, pokrajina vseokrog pa je pusta. Nedvomno bo osvojitve mesta za gverilce, ki so navajeni, da se ponikajo in borijo po planinah izredno težka naloga, frontalni napad pa je po oceni vojaških strokovnjakov neizvedljiv, ker je ozemlje okrog mesta zelo verjetno minirano. K temu gre dodati še dejstvo, da je mesto zelo dobro utrjeno. Okrog njega je postavljeno topništvo redne vojske,

samo v mestu pa je približno 12.000 oboroženih članov Narodne demokratske partije Afganistana, ki so pripravljeni, da se uprejo gverilcem tudi brez pomoči redne vojske. Kljub temu pa so v zadnjih urah iz Kabula poslali močno vojaško okrepitev obleganemu mestu.

Vendar je zelo težko, mogoče celo nemogoče, oceniti kakšen je položaj na fronti okrog Džalalabada. Mudžahedini trdijo, da so že zasedli letališče, ki je od središča oddaljeno le 4 km. Po teh vesteh naj bi bil v rokah upornikov tudi stari del mesta, pričeli pa naj bi prodirati tudi v novi del Džalalabada. Vladna postaja Radio Kabul sicer vztrajno poroča, da so vse napade skrajnežev odbili in da so jim vladne sile povzročile težke izgube. Zaenkrat je gotovo le to, da se okrog mesta bijejo težki boji, da je ranjenih več sto, mrtvih pa na desetine. Ravno tako je nemogoče predvideti izid spopada.

Analitiki, ki že leta sledijo afganistanski drami, menijo, da bo zmagovalac te bitke dobil izredno veliko, poražena stranka pa bo doživela težak, morda celo usoden udarec. V primeru da bi mudžahedini zares osvojili mesto, bi bila to nedvomno izredno pomembna zmaga. Padec Džalalabada bi imel velik reklamni pomen, saj bi uporniki tako dokazali, da niso bile napovedi o hitrem padcu Kabula takoj po odhodu sovjetskih čet le prazne besede. Poznavalci razmer ocenjujejo, da bodo Džalalabad v primeru zmage uporniki proglasili za sedež svoječasne vlade in da bodo pozvale prijateljske države, naj priznajo

njihovo vlado. Z osvojitvijo Džalalabada bi muslimanski borci tudi dokazali, da lahko premagajo globoke notranje politične razlike in da lahko organizirano napadajo tudi večje objekte. Iz Džalalabada pa pelje pot za Kabul, s padcem mesta pa bi postali primeri dezerterstva v vladnih silah verjetno še bolj množični pojav.

V primeru če bo branilcem mesta uspelo, da odbijejo vse napade, pa bi mudžahedini vse to izgubili in bi bili najverjetneje obsojeni, da nadaljujejo z dosedanjimi taktiki hitrih napadov na manjše vojaške garnizone ali na vojaške konvoje. V tem primeru bi kabulski režim dobil nov, dragocen čas za utrjevanje svojih vrst. To bi bilo tudi določeno priznanje predsedniku Nadžibulahu, ki je vselej trdil, da je njegova vlada stabilna in da je sposobna, da se tudi brez tuje pomoči upira upornikom. To bi vsekakor tudi dvignilo moralo zaenkrat precej demoraliziranih afganistanskih vojakov in bi krepko zaustavilo pojav dezerterstva iz vladnih vrst, na kar uporniki še posebno računajo.

Bitka za Džalalabad ima tudi nevarne mednarodne implikacije. V Kabulu so že obtožili Pakistan, da njegovi vojni helikopteri kršijo zračni prostor in da mudžahedinom prevažajo orožje in sveže vojake. V Pakistanu so seveda obtožbo odločno odbili. Jasno je, da od bitke za Džalalabad v veliki meri odvisi razvoj položaja v Afganistanu. Gre tudi povedati, da je Džalalabad lažje braniti kot osvojiti. Usoda mesta pa za sedaj ostaja največja neznanka.

Potniško letalo padlo v Kanadi turistično pa v predmestju Lime

OTTAWA, LIMA — V dveh letalskih nesrečah, do katerih je prišlo v Kanadi in v Peruju, je izgubilo življenje 33 oseb, na desetine pa jih je bilo ranjenih. Prvo letalo je strmoglavilo v bližini mesta Dryden.

Bilo je potniško letalo fokker F-28 letalske družbe Air Ontario, ki krije deželne polete. Letalo je eksplodiralo malo po vzletu, nato pa je v plamenih padlo na neki gozdič le kilometer proč od letališke steze. Na krovu fokkerja F-28 je bilo poleg posadke 69 potnikov, nesrečo pa je preživel 46 oseb.

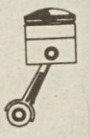
Gasilci so v nočnih urah iskali preživele, ki so jih takoj prepeljali v bližnje bolnišnice, že v jutranjih urah pa je obračun nesreče beležil 23 žrtev in osem težko ranjenih oseb.

Manj natančne so vesti, ki prihajo iz Lime, kjer je prav tako strmoglavilo letalo. Tokrat je sicer bilo manjše turistično letalo družbe Air Condor, posledice nesreče pa so le po srečnem naključju omejene.

Deset oseb je namreč izgubilo življenje, trije so preživeli nesrečo, letalo pa se je zrušilo prav nad limskim mestnim okrajem San Miguel in pri tem popolnoma porušil stavbo, ki pa je bila prazna.

Na slikah (telefoto AP): Fokkerje F-28 družbe Air Ontario običajno uporabljajo na notranjih kanadskih progah (zgoraj); gasilec pregleduje ostanke potniškega letala, ki je padel takoj po vzletu iz letališča v Drydenu

S.A.C.A.T.
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

VRTNARSTVO
"Il Giardiniere"
— drevesa
— grmičje
— sadno drevje

34017 — TRST — Prosek 1000 — Tel. 040/251130

NEVAR S. R. L.
Ul. Maiolica 15/b
Nevar 2 s.r.l.
Ul. Roma 11 - Trst - Tel. 040/362483

*Velika izbira
dragocenih
daril*